

European Union

Norwegian Ministry
of Foreign Affairs

Ministry of Foreign Affairs of the
Netherlands

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

This project is co-funded by the European Union, Norwegian MFA, The Netherlands MFA, and Irish Aid /

Bu proje Avrupa Birliği, Norveç Dışışleri Bakanlığı, Hollanda Dışışleri Bakanlığı ve İrlanda Yardım tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

Dialogue in Difficult Times: The Role of Media in Conflict Resolution Processes Roundtable Meeting Report

Zor Zamanlarda Diyalog: Çatışma Çözümünde Medyanın Rolü Yuvarlak Masa Toplantısı

Oslo, 25-27 April/Nisan 2018

European Union

Norwegian Ministry
of Foreign Affairs

Ministry of Foreign Affairs of the
Netherlands

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

This project is co-funded by the European Union, Norwegian MFA, The Netherlands MFA, and Irish Aid /

Bu proje Avrupa Birliği, Norveç Dışışleri Bakanlığı, Hollanda Dışışleri Bakanlığı ve İrlanda Yardım tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

Dialogue in Difficult Times: The Role of Media in Conflict Resolution Processes Roundtable Meeting Report

Oslo, 25-27 April 2018

Democratic
Progress
Institute

Published by / Yayınlayan
Democratic Progress Institute – Demokratik Gelişim Enstitüsü
11 Guilford Street
London WC1N 1DH

www.democraticprogress.org
info@democraticprogress.org
+ 44 (0) 20 7405 3835

First published / İlk Baskı, 2018

ISBN - 978-1-911205-28-9

© DPI – Democratic Progress Institute / Demokratik Gelişim Enstitüsü

DPI – Democratic Progress Institute is a charity registered in England and Wales. Registered Charity No. 1037236. Registered Company No. 2922108

DPI – Demokratik Gelişim Enstitüsü İngiltere ve Galler’de kayıtlı bir vakıftır. Vakıf kayıt No. 1037236. Kayıtlı Şirket No. 2922108

This publication is copyright, but may be reproduced by any method without fee or prior permission for teaching purposes, but not for resale. For copying in any other circumstances, prior written permission must be obtained from the publisher, and a fee may be payable.

Bu yayının telif hakları saklıdır, eğitim amacıyla telif ödenmeksizin yada önceden izin alınmaksızın çoğaltılabilir ancak yeniden satılamaz. Bu durumun dışındaki her tür kopyalama için yayıncıdan yazılı izin alınması gerekmektedir. Bu durumda yayıncılara bir ücret ödenmesi gerekebilir.

Contents

Foreword.....	7
Welcome and Introduction from the Norwegian Ministry of Foreign Affairs, Peace and Reconciliation Section.....	10
Session 1	
The Role of Media in Conflict Resolution: The Colombian Perspective	16
Session 2	
Media and Conflict Prevention: Exploring the Challenges Globally.....	32
Session 3	
Reporting the Troubles in Northern Ireland: Analysing Both the Professional and Moral Duty of Journalists During Conflict Resolution	47
Annex I: List of Participants and Speakers	78
DPI Aims and Objectives	156
DPI Board Members	160
DPI Council of Experts	167

Foreword

This report provides a full account of discussions which took place in Oslo on 25-27th April at DPI's roundtable meeting focussing on 'the role of media in conflict resolution'. The meeting brought together a diverse group from across Turkey's media spectrum and comprised prominent members of both the mainstream and alternative media. Participants engaged in fruitful and insightful discussions drawing on the international experiences from the Colombian and Northern Ireland peace processes.

As part of DPI's conflict resolution series focused on the role of the media in resolution and peacebuilding processes, this event provided participants with the opportunity to discuss the ways in which the media can contribute to the advancement of democratic and peaceful dialogue in resolution processes.

Participants and speakers were given a warm welcome by the Norwegian Ministry of Foreign Affairs, namely Espen Lindbæck and Egil Thorsås, Director and Senior Adviser respectively who had kindly agreed to host this DPI roundtable meeting.

Following opening remarks by DPI's CEO, Kerim Yildiz, participants explored a range of topics beginning with an exploration of the relationship between media and governance. Discussions were informed by a government perspective from Colombia shared by John Jairo Ocampo Nino, the Colombian Government Communications official, former Press Secretary and experienced journalist. Mr. Ocampo unpacked some of the complexities of the media's interaction with the Colombian peace process, including the successes and failures of the government's efforts to communicate

the process to the Colombian public. In addition, the notion of peace journalism and the challenges and opportunities of its implementation was raised repeatedly during the meeting. The merits of the theory were recognized, namely that it is a targeted method of reporting that aims to contribute to conflict resolution through inclusive and peaceful language. However, participants and speakers also discussed whether such a theory, well-intentioned as it may be, could hinder the reporting of truth as journalists look to provide balance in their reporting and avoid attributing violent actions to one particular 'side', often in contexts where balance and inclusivity is lacking and violence is prevalent.

Participants also discussed broader global challenges relating to the media's role in conflict prevention in a session led by Sarah Lister, Director of the Oslo Governance Centre, UNDP. Ms. Lister turned participant's attention to the new and alternative ways the media is engaging in resolution processes in conflict-affected areas. Another overriding theme of the meeting, the duty of the journalist in reporting on conflict resolution processes, was given greater attention by Owen Bowcott, journalist from The Guardian, who made particular reference to experiences from The Troubles in Northern Ireland. Expressing his view that a journalist's duty is simply to report the facts, Mr Bowcott also explored whether there were occasions when a journalist might be forced to choose between reporting facts or helping the peace negotiations continue, should they have information which, if published, could derail negotiations.

During the event participants had the opportunity to further discuss the role of media in conflict resolution during difficult times, particularly exploring the importance of language and the impact of 24-hour news coverage, the rise of new technologies and how this

can be a positive force for the media in conflict resolution processes.

This Roundtable not only proved a timely opportunity for a diverse group from across Turkey's media spectrum to come together, it also provided further platform for discussion in Turkey amongst fellow journalists and others who picked up on the numerous articles written by participants on the back of this meeting.

This roundtable meeting was one in a series of activities planned in the context of the project: 'Supporting inclusive dialogue at a challenging time in Turkey' with the generous support of the EU as well as the Irish, Dutch and Norwegian governments. DPI would like to extend its thanks to all our funders for making this event possible and to the Norwegian Ministry of Foreign Affairs in particular, for hosting the meeting.

My thanks also to all speakers for taking the time to share their expertise with our participants. Thanks also go to all participants for their open, frank and constructive contributions to the meeting, to the DPI team in London and Turkey who delivered this activity, and to DPI intern Adam Zvric for his assistance in preparing this report.

Sincerely,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kerim Yildiz', with a stylized, cursive script.

Kerim Yildiz
Chief Executive Officer
Democratic Progress Institute

Welcome and Introduction from the Norwegian Ministry of Foreign Affairs, Peace and Reconciliation Section

Kerim Yildiz: Thank you very much. I will just tell you a little bit of information about today's programme. We will have two more speakers apart from John, who I will be introducing in just a moment. We have another colleague, whom some of you have met, Owen Bowcott from The Guardian newspaper. He was the former correspondent for Northern Ireland during the course of The Troubles. We also have Sarah Lister who will be with us shortly. She worked previously for the BBC.

For some of you who do not know the Democratic Progress Institute (DPI), we have existed for almost seven years and we have worked with almost every group within Turkey - we try to be as inclusive as possible. Our aim was published seven years ago, and we designed a programme to support the peace initiative in Turkey. We are not a political body and we are not a mediation organisation. We are basically a think tank with academic status given to us in the United Kingdom. We are here to support such initiatives. So far in our Turkey Programme, we have always intended to organise small-scale meetings rather than large meetings.

Also, we aim to share international experiences, and particularly the mistakes that have been made by the parties that have negotiated peace agreements around the world. The thinking is that there are a lot of experiences and that we should learn from them and not make the same mistakes. In DPI's Turkey Programme, we work, as I said, with all main political parties – we work with the AK Party, with HDP, and also the CHP.¹ Unfortunately, our invitation has

1 *Adalet ve Kalkınma Partisi* (Justice & Development Party); *Halkların Demokratik Partisi* (Peoples' Democratic Party); and, *Cumhuriyet Halk Partisi* (Republican People's Party) respectively.

so far not been accepted by the MHP², who we have continuously invited and will continue to do so because we believe that they are also a very important actor. So far, DPI has carried out many Comparative Study Visits (CSV), where we have looked at the cases of Ireland, South Africa, and so on. We take groups to those countries to see and hear first-hand experiences of conflict resolution from those who were directly involved. I think that some of you have taken part in our activities in South Africa, Colombia, and the Philippines, as well as in other places.

In this particular meeting, we want to share information and experiences while looking at including the language of peace and what is the best way to develop a positive vocabulary when the situation is very difficult. In other words, when times are difficult in the country, how can we look at those issues? Today, we will also look at the relationship between the media and the government, and look at their responsibilities, particularly why their communication is so important during the course of the peace process and throughout the period of difficult times when a country is facing polarisation, elections, and so on. I could go on, but I will not take up any more time. Of course, if you have any questions about DPI you can ask now, or we can talk during the break in order to use our time well.

I would just like to once again thank Egil Thorsas and the Norwegian Ministry of Foreign Affairs for their support and for hosting such a meeting. We will be returning to Oslo next month, as they have kindly agreed to host another DPI meeting, this time with a group from the former Wise People Committee to again discuss and think about the lessons that can be learnt from around the world. At DPI, we certainly want everyone to remember one thing: we do not get involved with Turkish politics and we do not discuss them. While we are sitting here studying other experiences

2 *Milliyetçi Hareket Partisi* (Nationalist Movement Party)

we always suggest to ourselves and to our participants to think about Turkey rather than talk about Turkey. A few weeks ago, as well as a few months ago, we first hosted the leaders of the CHP, and before that the HDP, and finally an AKP delegation, and all of them said one thing – in Turkey, under the leadership of Mr. Erdoğan, a very important initiative has started. He came to power to tackle the very difficult issues: the Kurdish issue, the Armenian issue, democratisation, the army, and so on and so forth. We tend to forget about this important initiative. At DPI, we believe that his initiative must be remembered because it established a strong foundation, which we will – or you will – build upon again. If one day there is a resolution process renewed in Turkey, Turkey does not need to start from scratch. The foundations are there, and I think that it is important to remember that.

I would like to give the floor to Egil to tell us, if he doesn't mind, a little bit about his Section and what it is that they do and how they support peace processes throughout the world. Thank you.

Egil Thorsas: Ladies, gentlemen, dear guests, dear friends at DPI, and Kerim, it is an honour for me, on behalf of the Norwegian Ministry of Foreign Affairs and the Section for Peace and Reconciliation, which I represent, to welcome all of you – both participants and DPI – to Oslo. We are very pleased that Kerim and DPI have chosen Oslo as the venue for this gathering. We have known DPI for many years and as some of you probably know we are one of the donors for DPI. The fact that we have had such a long-term relationship with DPI makes it especially enjoyable to welcome all of you and DPI here.

DPI is an organisation that seeks to promote peace, democracy, human rights, dialogue and engagement. That is an agenda that I, as a representative from the Section of Peace and Reconciliation in the Norwegian Ministry of Foreign Affairs, can relate to and

recognise. The Section for Peace and Reconciliation has been working on similar issues ever since it was established some fifteen years ago. It is also important to say that the Ministry of Foreign Affairs and Norway have been working on such issues long before this Section was established fifteen years ago. Norway has, over the decades, been involved in various peace initiatives and peace processes in countries in the Middle East, such as negotiations between the Palestinians and the Israelis, as well as in such places as Guatemala, the Philippines, and Colombia. Also, we are aware of rumours of several other processes, but I would like to emphasise that as a general rule we never disclose confidential information and processes unless the parties ask us to do so. We are in this business for the long-term, and one of the things that we have learnt is that it is crucial for us to never leak information about confidential negotiations.

Egil Thorsas welcomes participants to Oslo on behalf of the Norwegian Ministry of Foreign Affairs. Egil is sat alongside DPI CEO Kerim Yildiz and DPI speaker John Jairo Ocampo Nino

The work in peace processes always includes not only a focus on

peace itself, but also includes a focus on democracy and human rights. It is impossible to have a stable peace with legitimacy from the population without a political situation that allows for democracy, human rights, and freedom of expression – including the freedom of the press – to prosper. These things go hand-in-hand. We believe that you cannot have one without at least having some degree of freedom for the others. In other words, these are things that have to be worked on simultaneously. This means that there are no shortcuts in this business. There are no ways to jump from one stage to the other. You have to walk all the steps and go through all the stages. And you have to include human rights and the voices of all parties to ensure they are heard and counted. This has to be done through some sort of political, democratic process, which does not need to be perfect, but there does have to be some sort of political, democratic process. Peace processes, it is important to say, are never the same. But they always do have some core issues in common. For us that means that it is important to be flexible, but also to have the experience in order to succeed.

Much can be said about the peace processes that I just mentioned, such as Israel and Palestine, Guatemala, the Philippines, Colombia, etc., including the results of peace processes, and sometimes the lack of results from peace processes. However, we should keep in mind that before we ever get to the results, or to the lack of results, sometimes we have to lay the foundations for peace processes to take place in the first place. Laying these foundations takes a long time and it is hard and cumbersome work, which is always full of setbacks and disappointments. Sometimes these disappointments and setbacks are small, sometimes they are large, and sometimes they are crucial, leading to a stop or even a reversal of what has already been achieved in the peace process. This is something that we are very familiar with. If there is one thing that we have learnt more than anything else over the many years of working in conjunction with peace processes, it is that this kind of work requires a lot of

patience. Years, even decades, are necessary to hammer out the compromises that need to be made by all sides for a peace process to produce a stable outcome with sufficient legitimacy from all the parties involved. Here I would like to refer to President Santos of Colombia, who after the peace agreement between his government and the FARC³ guerrillas said that one of the things that he had learnt is that it is much more complicated and time consuming to create peace than to fight a war.

I am pleased to know that DPI is an organisation that seeks to promote human rights, democracy, and peace. As you understand from this speech, I believe that it is not easy work and it is not quick work. But it is nevertheless necessary work, work that needs to be done in order to lay the foundations for a stable and peaceful solution. I wish you luck and success in your part of this important work and, as mentioned, I am pleased that you have chosen to have this workshop in Oslo. So once again, welcome to Norway, welcome to Oslo. I do hope that you will have two productive days here. After a long and very cold winter in Norway, we also finally have some spring weather to offer you, so I also hope that you enjoy your stay here.

3 *Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia* (Revolutionary Armed Forces of Colombia)

Session 1

The Role of Media in Conflict Resolution: The Colombian Perspective

John Jairo Ocampo Niño, Former Press Secretary,
The Government of Colombia

Kerim Yildiz: We are very honoured to have John Jairo Ocampo Niño here with us. He travelled from Colombia to Oslo for this meeting. He has been working with [Colombian] President Santos and he had a very difficult job as Press Secretary for the President during the course of the peace talks, particularly from 2000-2013 when he witnessed and managed the peace negotiations between his government and the FARC. He is a journalist and he worked on communication issues. He is still currently working with the President's Office in communications.

Before we begin, I will say that over the years we witnessed one thing when we looked at contexts from around the world - we see that one of the major barriers to conflict resolution is that it is far easier to promote conflict within the media than it is peace. I think this short sentence summarises how difficult this area is. I will now give the floor to John, and then after that we will open the floor for discussions. Welcome again.

John Jairo Ocampo Niño: *Muchas gracias.*

Thank you very much, it is a great pleasure to meet and talk with you all here. Our aim is to share the peace processes in Colombia with you. I have experience speaking with journalists as both a journalist and a government official. Today I will speak about many

aspects of media and communications before, during and after the Colombian peace agreement. Firstly though, we need to briefly look at the situation in Colombia. This is a country that has experienced decades of war and at the same time, experienced peaceful periods during war.

As journalists what have we learned in Colombia? For years we talked about war, for years headlines of war were at the forefront, but now it is possible to talk about a new history. During this process violence, bombing and damages to the infrastructure spread across the country and we had to report on all these things. Until now, as Colombian journalists, we had to report on robberies, insecurity and violence. Since the beginning of the 1900s we have been living in a country taken over by widespread conflict. What we experienced was also a form of civil war; a civil war between liberals and conservatives. Between 1930-1946 there was a period of relative peace, but after 1946 the two-sided conflict began to once again increase. The conservative party won and once again violence erupted in our country. With the assassination of the political leader, Jorge Gaitan, violence began to spread outwards from Bogota.

Media outlets had an important role throughout this whole process. In the 1800s, written media outlets were used for the first time. The most important newspaper in Colombia was *El Espectador*. After the death of Jorge Gaitan, the public attacked the newspapers and *El Espectador* had to be shut down. Again, during these times, guerrilla groups began to spread to the woods and to the mountains. By 1952 the FARC was established, they utilised violence and this group was the reason for 53 years of conflict in Colombia. These were chaotic times and, following a military coup, the first military government came to power. Interestingly, this coup was broadcasted on television and television broadcasts began with the dictatorial regime.

The government and the conservatives made an agreement and, according to this, every year, power would alternate between the conservatives and the liberals. During this process there was an exclusion of ideologies. Guerrilla groups established dominance in the mountains with a rhetoric of communism and equality.

Colombia was not only battling against guerrilla groups but also against drug-trafficking. In the 1980s the most famous drug trafficker, Pablo Escobar, came to prominence. With the emergence of these cartels arose another type of war. The assassinations of politicians and journalists were what affected the public the most. Journalists would become targets when they published news against the drug-traffickers. One of those targets was *El Espectador*. Car bombings and kidnapping of politicians, presidential candidates and journalists are a few examples of these events and when the FARC guerrillas established contact with the drug-traffickers, violence spread even more.

Why did Colombia experience years of violence? The main reasons are political exclusion, social inequality, land distribution and drug-trafficking. The main difference between guerrilla fighters and drug-traffickers is that drug traffickers carried out attacks in cities, governmental and commercial locations. The FARC, on the other hand, were active in more rural areas which later drew in paramilitary groups who began identifying and killing those people who had contributed to the growth of the FARC.

During all of this, there were some efforts regarding a peace process, such as disarmament. Although the peace agreement currently in place with the FARC is much bigger, there were some agreements with smaller groups as well. One of the current presidential candidates was one of the people to disarm during the peace talks and he is running second in the polls. In 1991 the Simon Bolivar guerrilla group, the umbrella group of guerrilla organisations in

Colombia, disarmed. After Pablo Escobar's death, the Medellin cartel and several other cartels were disbanded. Currently, there are only small drug cartels operating in Colombia.

There were various peace talks until 2009, and currently the peace talks that began with ELN (the rebel National Liberation Army) in 2017 are continuing. But what made the peace talks with the FARC successful? It was the fact that the balance of power had changed in favour of the government, alternating from the guerrilla group to the state, due to the strengthening of the military and intelligence services. Until this time, no one had been successful in drawing out the guerrillas. In the past, it was easier for a FARC leader to contact a media outlet and give an interview than a military or political leader. It can also be attributed to the improvement of diplomatic relations with neighbouring countries.

The events that have taken place in the past 20 years have been effective and valuable. In 1996, FARC guerrillas attacked a military base during which 250 guerrillas killed 27 soldiers, kidnapped 60 and left many injured. This showed their strength as a group. In 1997, they attacked another military base, this time in charge of the army's communication, and again in 1998, a FARC attack killed 63 soldiers and kidnapped 43. Under these circumstances in 1998, the guerrilla group remained strong and established contact with the drug-traffickers. During this time a conservative president was elected, Andrés Pastrana Arango. Communication and media outlets played an important role in these elections, delivering messages of hope towards peace with their news programmes. During this period, Colombia witnessed messages of peace and the initiation of peace talks began. The FARC leader, Manuel Marulanda, was not present at the first peace talks.

During the peace process a plane, which had many members of parliament on board was hijacked by the FARC and brought to

land on their own runway. This was one of the biggest events which caused a severe setback in the peace process as it damaged any burgeoning relations between the two groups. It came at a time when the FARC, as a guerrilla group, were starting to gain domestic and international prominence while the government was losing theirs. However, this terror attack branded the FARC once again as a terrorist organisation.

Alvaro Uribe came to power in 2002 with a promise to finish the FARC. During his presidency the guerrilla group attacked a prestigious club killing 300 people.

The FARC would regularly target vehicles to carry out attacks and kidnappings, making the roads of Colombia dangerous. However, one of the government's biggest achievements, with the help of the US, was its strengthening in military power which allowed for greater control of the roads creating a safer environment.

Why were agreements made with paramilitary groups? This caused great controversy. People thought that during the judicial process such agreements should not be made. The Justice and Peace Programme promised peace to paramilitary groups if they disarmed however this programme was not very successful and the paramilitaries that disarmed went on to join gangs.

Intelligence played an important role in liberating those who had been kidnapped by the FARC, all the while the military was growing stronger. After 2010 the Santos government was established. Santos came to power by saying that a Colombia without guerrillas was possible and that this could be achieved either by reason or by force. The FARC continued to experience setbacks and in 2010 one the FARC's most violent leaders, Víctor Julio Suárez Rojas, was captured and killed. Suárez Rojas suffered from diabetes and it is said that Colombian intelligence managed to intercept a pair

of specially designed boots for the leader and attach a GPS chip, leading to the location of his base being discovered and bombed. Following this, a secret period of negotiation began and this time around the rapprochement came from both sides as the military had become too strong for the FARC.

In 2011, President Santos gave an order for an operation against the FARC's leader, Alfonso Cano, which led to his killing and the loss of their most influential member. After this operation it was thought that negotiations might come to an end, but the FARC continued, and it became apparent that they placed high value on these peace talks. Fighting continued during the peace process and the President's slogan was "We will continue negotiations without quitting war and continue war without quitting negotiations". Throughout this period journalists knew nothing about the peace process, only the President and his close circle were aware.

The agreements with the FARC were put in five main categories: rural development, political participation, fighting with drug-traffickers, justice for victims and disarmament. In 2012, these five points were announced to the public and so the open process of negotiations began. There were some rules established regarding the relationship with media outlets. When the negotiations started, a website was created to announce the developments to the public and to receive suggestions.

The negotiations took place in Norway and Cuba, with the latter being used as it was harder for media outlets to reach. Media access was restricted, however the developments continued to be announced on the website. Journalists could reach information regarding the negotiations in three ways; from the government, from the FARC or via public notices that were announced to everyone. The press conferences were closed for questions, preventing discussions from being open to the public and speeches

by chief negotiators would be sent to all media channels at the same time, either via email or by hand. This system put in place by the government was not received positively and made journalists angry at the government. However, if these negotiations had been done publicly then they would have progressed very slowly. During this process the government's relationship and communication with the media never stopped. The media was a part of the peace process, they were expected to obey the rules put in place, but not use censorship.

President Santos was re-elected for his second term in 2014. In the second term, the President's programme consisted of peace, justice and education. The peace process with the FARC lasted until 2016, when its last stage was completed.

Even though media outlets were portraying the peace process in a positive light, the public did not fully understand it. We are talking about the disarmament of a group of 50,000 after 52 years of war. But Colombia is still divided and polarised. There was a referendum for the peace process, but because journalists were unable to conduct a thorough analysis of the situation, the results were not in favour of the peace process.

Why did this happen? While the government took an educational stance to explain the peace process to the public, the opposition lied abundantly. They lied about increases in taxes, cuts to retirement pensions and the possibility of the FARC leader being elected president and this spread throughout social media. The margin of defeat was narrow, but the government's educational approach did eventually fall short. Voter turnout for the polls was low in certain areas as the day of the referendum was very rainy and there had been tornado warnings. Pre-referendum polls had suggested that a result favouring the peace process would win by a large margin, however this did not happen.

While in the rural areas the population voted more in favour of the peace process, in urban areas the majority voted against it. This meant that those who had lived through the violence supported the peace process, whereas those who had largely only watched the violence unfold on television opposed it. In the cities the main priority became imprisoning the FARC members.

What was Santos' shortcomings in convincing the public? There were many technical issues in delivering messages to the public. Regarding land reform, people could not see the result. Those people that voted no in the referendum didn't do so because they did not want peace, but rather because they wanted changes made to the proposed peace agreement. Interestingly, the Sunday following the referendum, Santos was awarded the Nobel Peace Prize in Norway for not abandoning the peace process. After the referendum there were amendments to the proposed agreement and it was taken back to Havana. In November 2016, parliament pushed through this revised agreement.

Disarmament and demobilisation were some of the most important steps taken in the agreement. UN representatives were present during the handing over of the weapons. The process of disarmament with the paramilitary groups was different and the destruction of these weapons continues to this day. Three monuments will be built for this peace process: one in Colombia, one in Havana and one at the UN.

As journalists reporting on war for many years, we have realised that we need to make news for a new country. I have never seen our country live in such peace. Christmas was a lot calmer, death tolls have dropped and there are less reports on bombings and kidnappings. However, drug-trafficking still makes the news. The attacks on military bases have stopped and there is a decline in deaths of soldiers, but we as journalists are still talking about

Colombia's troubles: corruption, economic and agricultural problems. Nevertheless, we need to report on the opportunities, changes and developments in Colombia.

I want to finish with these two hypotheses. The first is, as journalists, do we really know what's going on? Rural areas are no longer places of war but places of peace, yet journalists can often overlook this. In the past, we used to chase news of violence, while now we need to pursue news about corruption and education. Secondly, social media poses a problem for journalists. Since Twitter has become a first source of contact for news, there is far less face to face communication. This is to the detriment of journalism. People have started to think with their hearts instead of their heads. We see with Brexit and the election in the US that there is a new environment for journalism and we still do not know how to manage social media.

If a leader, a commentator or an activist uses the right words, they can give the public a new spirit and become excited about a topic. The words that are used can start to lead an independent life. However, this is one of the issues in Colombia, as journalists we need to report on the new situation that our country is experiencing.

Kerim Yildiz: In the face of this new reality, something like peace journalism, which focuses on inclusivity, when you look at current journalism it could be very productive or negative given today's polarization. Anyway, we will have more discussion on that. I suggest a 10-minute break for coffee and tea before we take some questions for John.

John Jairo Ocampo Nino and Kerim Yildiz

Participant: Were the initial conflicts ideological or economic? Did the guerrillas that joined later have an ideological-ethnic divide or was it a liberal-conservative divide? What do we mean by liberal⁴?

Participant: You granted the success of the peace negotiations to three reasons: the balance of power, intelligence and the improvement of relations with neighbouring countries. But you did not add political participation to this list, although you gave it as one of the reasons. And the reasons for violence such as guerrilla warfare, drug-tracking and social inequality are all rooted in political exclusivism. So why do you not see political participation as one of the reasons for the end of violence?

⁴ Refers to the contentious definition of the term 'liberal' in Turkey

Participant: You defined analysis in journalism as insufficient and neutral but during conflict, bias is an important issue. You mentioned that there was no censorship during the conflict but were there any instances of newspapers being shut down or journalists being apprehended for something they had written?

John Jairo Ocampo Niño: At the beginning of the conflict, the polarisation between the liberals and conservatives was about land distribution, issues of property and market, etc. The FARC guerrillas thought that they could come to power with guns instead of the ballot box. There was not an ethnic divide or an issue of ethnicity. They became corrupt when they established relations with the drug-traffickers. That is why the violence intensified. That is why the first condition of the peace agreement was for rural development, not meaning to cede the lands to somebody else, but to increase the productivity in the region. There are a lot of villages in Colombia and this happened so that they can develop.

The second condition was political participation. The guerrillas can participate in politics at the end of the peace process. As a result of the peace process the FARC have ten MP's, five in the upper chamber and five in the lower chamber. In total there are 300 MPs, so ten is not a lot but it is better than none. The FARC members can also join presidential elections, but they have not yet been able to put forward a candidate.

For former guerrillas to become part of the peace process the first condition is that they must tell the truth about what happened during the conflict⁵, and some will be given punishments for up to eight years. These punishments are not direct prison sentences, they are rehabilitative sentences such as growing crops in fields, working in the food industry and clearing landmines. They were trying to

5 The Truth Commission, part of the 2016 peace deal between the government and the FARC to convene hearings on select incidences of violence

participate in politics with guns, but for political participation to work there is a need for a peace process. The leader of one of the former guerrillas, Gustavo Petro, is currently a presidential candidate so political participation is possible.

As a journalist I believe in peace. We are talking about 8 million victims, so in whatever way possible, peace is a better option than this number of victims. Right now, I prefer to see them (FARC members) in parliament than with guns.

On the issue of multivocality, Colombia is a decidedly polarised country. The election results are a sign of multivocality. The newspapers have surrounded the state, there is no censorship but there is multivocality. I still have no knowledge of a government having shut down a newspaper, or of an arrested journalist either. They might have been arrested as drug-traffickers, but nobody has been arrested due to their opinions.

The Q and A session allowed for open and frank discussion between John Jairo Ocm̃pa Niño, participants, DPI staff and our guest - Irish Ambassador to Norway, Karl Gardner

Participant: The FARC disarmed and founded a party. Elections were held in March and the FARC got 0.4 percent of the votes. Why do you think a group that was this dominant over a large portion of society for 50 years got such a low percentage of the votes?

John Jairo Ocampo Niño: An article in *Le Monde* talked about the collapse of the peace process⁶ and how, eleven police officers were killed in the North-West part of the country. There is a FARC leader, Jesus Santrich, whom the US wishes to extradite and again in this article, it states that neither police nor state has entered some of the areas under FARC control. There are many criticisms about the lack of steps being taking in the demands for reform, which is historically the most important aspect of the class issue. The model of the peace process is good, but it has been 15 months since the agreement was signed and there are many questions regarding how these outstanding problems will be overcome. There is talk of the failure of the process, but it has been going on for 15 years now. CLOC (Coordinadora Latinoamericana de Organizaciones del Campo), an international group that observes various conflicts around the world, was invited by the FARC and the government to Colombia to meet those people most concerned by the peace agreements⁷. The ceasefire negotiations with the ELN are being held in Ecuador.

Santos claimed that “making peace is harder than making war”, a statement which underlines how publicly killing people is easier than showing reforms. From a journalistic perspective, this process is

6 **Colombia: “What do I regret about the Maquis? Everything”** https://www.lemonde.fr/ameriques/article/2018/04/23/en-colombie-le-processus-de-paix-a-un-stade-critique_5289295_3222.html

7 La Via Campesina, A year after signing of peace agreements: report from European peasant movement in Colombia, <https://viacampesina.org/en/1-year-signing-peace-agreements-report-european-peasant-movement-colombia/>

not an easy one and there needs to be more thorough and analytical work.

I am following the peace process in Turkey. The conflict here has more to do with ethnic issues rather than land. My opinion is that once the parties come together for negotiations there needs to be a set agenda, and the rules for the media need to be clearly defined so that the process can move forward without external pressure from the media.

In all the examples given, the countries present different circumstances. In Colombia, the President that promised to bring peace failed to do so but Santos, who came with promises of ending the FARC, managed to end the war. Actors do not necessarily need to be liberal. Sometimes peaceful and well-intentioned circumstances that require particularly rational conditions to progress fail. Steps against the FARC could only be taken once foreign relations had improved. In 2010, the Colombian Ministry of Defence signed a contract with a PR agency to promote their agenda of peace. In Turkey attempts such as this have been unsuccessful, so maybe they need to seek professional help? Maybe the US and UK's carrot and stick method should be used?

Participant: There are elections again in August, what are the approaches to peace in the election campaign?

In the first period of the peace process there was a peace and war approach. This can be understood by the parties, but where did the media stand in all of this? Because this is a confusing situation, how was it explained? The media is responsible for informing the public on the subject and it is a difficult situation to create a message for. As someone who's both a journalist and part of the government how did you inform the media, how did you convince them? The message itself is very controversial, how was this explained?

John Jairo Ocampo Niño: The Christmas operation was about finding different ways of seeking peace. It was aimed at touching the hearts of the guerrillas. They had been in the woods for weeks and were not able to spend Christmas with their families so the aim was to reach them and convince them to leave the guerrilla. On the one hand, there was the approach of providing university education to the people in the guerrillas. Most of them had joined when they were very young and so did not even have ID cards. In another campaign, children wrote messages to the guerrillas and soldiers in glass bottles and sent them down the river. The guerrillas found them and read these messages that were written for them. This was done to touch people's hearts.

Ending the FARC could have been done in a good way or a bad way. By fighting or by talking. We are talking about an armed force of 30,000 people. The number went down to 12,000 after all the campaigns. If the only solution was war, it could have taken years. Santos used a "carrot and stick" approach. The 'carrot' representing peace, not going to prison and agricultural development, and the 'stick' representing military operations and bombings.

Right now, there are five candidates in the election. One of them is far left, an ex-M19⁸ member. Another is far right and promises to change the peace agreement, to not let the guerrillas become MPs and to send them to prison. In the polls the far left has 26 percent, the far right 36 percent. The far left promises to support the peace agreement. In the centre there are three candidates and they say they will respect the peace agreement. So there is only one candidate against the agreement.

Participant: So, will the presidential elections be a way of voting for the peace agreement?

8 The second largest guerrilla group after FARC, active from 1970-1990

John Jairo Ocampo Niño: No, because the discussions are not centred around the FARC like they used to be. Because they are no longer armed. Discussions now concern corruption, reforms in education, new roads being built. But in the past, it has concerned the FARC and the peace process. Now the agenda has changed and the budget discussions revolve around giving less to defence and more to education.

Participant: How was fighting and talking at the same time explained?

John Jairo Ocampo Niño: The governments and newspapers always supported peace. When the guerrillas would carry out attacks, their voices were in favour of ending the negotiations. When they attacked, calls for peace could not be heard as much, and the army continued to bomb guerrilla camps. But during this process there was a golden rule stating that whatever had happened in the conflict, would not be discussed at the table. Only the set agenda points would be discussed, not day to day events.

Kerim Yildiz: Thank you so much for this excellent presentation. You gave us lots of insight and responded to many interesting questions. It was interesting to hear you talk about a new reality for journalism. Also, we realise that the idea of peace journalism centres around the idea of inclusivity, which is important also for national debates. When you look at today's journalism, it can be very productive or it can be very negative in terms of polarisation, in terms of difficulties, and in terms of the resolution process in any State.

I think we will have more discussions on that. In the meantime, I would like to welcome Sarah Lister. She has just joined us as our second speaker. I will suggest that we have a 10-15 minute break for coffee and tea.

End of Session

Session 2

Media and Conflict Prevention: Exploring the Challenges Globally

Sarah Lister, Director, Oslo Governance Centre,
United Nations Development Programme

Kerim Yildiz: I would like to introduce our second speaker, Dr. Sarah Lister. She is the Director at the Oslo Governance Centre for the UNDP here in Oslo. She previously worked with BBC Media Action, where she was head of the Advisory and Policy Team. She was also the Director of the Government and Civil Society Advisory Project at the Governance Centre here in Oslo. She also worked in Kabul, Afghanistan and in the U.K. She will be talking about the media and conflict prevention and exploring the challenges globally, which is very much related to our topic today - the role of media in conflict resolution. Sarah, the floor is yours.

Sarah Lister: Thank you very much and thank you for this very interesting invitation. I think what I have to say is a useful intervention at this part of the discussion because you've had a very detailed discussion on a peace process this morning, and there will discussion of another process this afternoon. Now, during this period before lunch, I am going to step it up a level and look at some of the issues globally when we are thinking about the different roles of media in conflict prevention. Therefore, I will not say much, if anything at all, about specific peace processes but think more broadly about the different roles that the media can play in conflict prevention. I will briefly introduce a little bit of context for the United Nations and the United Nations Development Programme (UNDP). We will talk a little bit about the challenging trends in

the media environment, which Señor Ocampo referred to at the end of his presentation. Following this, we will look at the different roles of media in conflict prevention. Next, I will show a brief video of a few clips of some different material that has been put together. Finally, we will then finish with ‘so what?’

Entry Points for the UN and UNDP

So without too much ado, I will start on entry points for the UN and UNDP. I should say that I work for the Development Programme at the UN, which is the UNDP, and we have a small research and policy analysis centre here in Oslo. But we are part of the broader Development Programme. So for the UN and UNDP, there are several points of entry into this discussion. One of them is around the UN’s Plan of Action on the Safety of Journalists⁹ and the media community. In 2012, the Secretary-General of the UN initiated this plan of action recognising that the issue of the safety of journalists is critical. The current Secretary-General, Mr. Guterres, came into office saying that we really need to focus on this issue in a way that we haven’t done in the past. So there are discussions now within the UN about what does a more effective implementation of this plan of action on the safety of journalists look like. From the UNDP’s perspective I am sitting in on those discussions. Therefore, one sort of entry point for the UN, obviously, is the safety of journalists and issues of impunity.

Another entry point that we talk about is Agenda 2030 and the Sustainable Development Goals, which were agreements that were reached by, I think, 187 member States in 2015 envisaging the world that they want to see by 2030.

9 See United Nations. *UN Plan of Action on the Safety of Journalists and the Issues of Impunity*. CI-12/CONF.202/6: United Nations, 2012. https://en.unesco.org/sites/default/files/un-plan-on-safety-journalists_en.pdf.

One of those goals is Goal 16, which I work a lot on, which is about Peaceful, Just, and Inclusive Societies. It has a lot of targets and indicators, but if I go forward, this is Goal 16: Target 10, with indicators around public access to information, and protection of freedoms.

***16.10:** Ensure public access to information and protect fundamental freedoms, in accordance with national legislation and international agreements*

- ***16.10.1:** Number of verified cases of killing, kidnapping, enforced disappearance, arbitrary detention and torture of journalists, associated media personnel, trade unionists and human rights advocates in the previous 12 months*
- ***16.10.2:** Number of countries that adopt and implement constitutional, statutory and/or policy guarantees for public access to information¹⁰*

One of the specific indicators is on cases of killing, kidnapping, disappearance, detention, torture, and so on of journalists. So that is one of the processes, which has focused international attention again on the issue of safety of journalists. Within the UN system, UNESCO and the Office of the High Commission on Human Rights have specific responsibilities around these issues.

If I go back, perhaps another entry point for us to talk about is a focus on conflict prevention and sustaining peace. When the Secretary General came into office, more than a year ago now, he was elected on the agenda of conflict prevention. He said that there are conflicts all around the world that are really expensive. Peacekeeping forces are actually effective in what they do but

¹⁰ United Nations. *UN Plan of Action on the Safety of Journalists and the Issues of Impunity*. CI-12/CONF.202/6: United Nations, 2012. https://en.unesco.org/sites/default/files/un-plan-on-safety-journalists_en.pdf.

they are just extremely expensive and we find it difficult to stop a peacekeeping arrangement. In many cases, we are not succeeding in bringing conflicts to an end. There are some fantastic examples, but generally, conflicts, once started, gain a momentum of their own. Therefore, we need to be thinking much more about conflict prevention in everything that we do.

Just recently there was an important UN and World Bank report that was published on Pathways for Peace¹¹, looking at different approaches to conflict prevention and how the UN system and the World Bank and other people can integrate ideas on conflict prevention through all our work. My office was a little bit involved in that report and early on in the process there were no plans to talk about the role of media. They were talking about a global effort on pathways for peace and nobody thought that media was important. We said that the role of media must be considered in conflict issues, and we commissioned a background paper on media and conflict prevention. Some of what I am going to show you later comes from that background paper and we can also share it with people if they want.

11 See United Nations; World Bank. *Pathways for Peace: Inclusive Approaches to Preventing Violent Conflict*. Washington, DC: World Bank, 2018. <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/28337>

Dr Sarah Lister's presentation focused on the global challenges facing the media in conflict-affected areas

Challenging Global Trends in the Media Environment

I should say that I am not, and the UNDP are not, experts in this field. This is something that we recognise as being an issue that needs more attention and we are starting to work on it. What we are finding is that there are not enough people who are thinking about it, researching it, analysing it and so forth. These are some initial thoughts that we have put together, but we do not pretend that we are global experts on these issues. I hope also in the discussion we can talk about some of these issues.

Some of them are obvious, but there has been an explosion in access to information and in many contexts a huge growth in mobile telephoning and new technologies. I was interested in the comments on the media environment in Colombia and the question of where people are now getting their news from? And what the implications of that are? In many contexts we have seen that because of the explosion of types of media, people with all sorts of different

agendas have been able to take over media outlets in one form or another. We see many new media outlets, but also that these media outlets are aligned to specific political, ethnic, linguistic, cultural, specific interests or private sector interests whatever they may be. That has led to a great fragmentation of the media environment and in the context of people having different choice of places to go, we are all familiar with the discussion around echo chambers. Of course, the danger is that people are increasingly funnelled into environments where they only hear from people who think like them. It is a reinforcing cycle of information that just confirms whatever your view is, and if you are looking for a pluralistic, diverse society, it is my view that this is very dangerous. In many fragile contexts there is a fracturing of media environments so that specific outlets are talking to specific communities without much ability to bridge across.

We have also talked about how media outlets can be co-opted by specific interests. There is increasingly sophisticated exploitation of media in that context to foster extremist or anti-democratic narratives and to provide misinformation and disinformation in the public discourse. John Jairo Ocampo Niño talked about the importance of lies in public opinion. In the current chambers that we are seeing many media go to, this is reinforcing the environment in which lies and so forth can be spread.

Then there is the issue that market systems around media are failing. The market incentives are wrong for public service broadcasting, which is an old-fashioned media term but it does not necessarily mean a State broadcaster. Because of the way that the markets are structured around media, there is very little space for outlets that provide a broad range of views. Those are some of the dangerous trends that we see in relation to conflict.

In some contexts, we have seen a reassertion of authoritarian

control over independent media and a closing of civic space and ability to discuss issues. It was interesting to hear in the Colombian example that this did not happen, that there was not an attempt to control the media. It will also be interesting to hear about it in the Irish discussion as well.

Roles for Media in Conflict Prevention

There are different roles for media in conflict prevention. I know that the focus here is specifically on journalism, and perhaps investigative or analytical journalism, but there is also a role that media can play in bringing together different groups to discuss issues and to support public debate. Another role that media can adopt is in supporting accountable governments through fact-based, independent, transparent, and impartial reporting – you know all this. There is a role that media can play in increasing the knowledge of complex issues in the audience. Helping people to think critically, which again can support the public debate in societies. Media can also prove to be an early warning system. It can pick up on difficulties, and actually there is some analysis that is done on the macro level on Twitter feeds, and in the conflict prevention world there is quite a lot of attention on AI (artificial intelligence) around media – machines learning to pick up on early warning systems. Media can also provide an outlet for people to express their emotions. We believe that media is a space for public debate and it should be a space where important issues in society can be discussed. I think that this is quite a different view, somewhat at odds around the discussion of messaging, which was started in the previous session. It is a tricky issue and I think it is a tricky issue for peace journalism as well. So I think this is why this roundtable is very interesting.

One of the other issues that my centre works on is the prevention of violent extremism. We have been involved in discussions with

some media players on the prevention of violent extremism and the role of media in the prevention of violent extremism. What many groups are saying, including the Global Forum for Media Development, is that they do not want to be told that they have to be producing peace messaging because, while they might see it as progress and agree with it, it can also be a co-option of media for 'good' purposes. So, there is a very tricky balance around keeping the space for debate open and yet not promoting violence or hate or that sort of thing.

It [Media] can also be a motivator for peace in terms of helping shift norms, attitudes, and opinions. Some of the work that I was previously involved with was around, for example, soap operas and we are going to see a clip from a number of countries. In Myanmar, for example, there is a soap opera called 'Teacup Diaries,' which is literally people in a teahouse from different sectors of society discussing the issues of Myanmar. It is done as a soap opera, but again it is designed to shift opinions and attitudes surrounding the idea that it is okay to sit in a teahouse in Myanmar and discuss with different people from different ethnicities the issues that are going on in that country.

There may also be other roles that you can think of for media in conflict prevention. But I wanted to give some examples of what this can look like, perhaps making us think about it more broadly than newspaper reporting – I don't know all your backgrounds – so I want to show a video with some clips of different types of programming. I should say that this is a video that has been put together by the organisation that I used to work for, BBC Media Action. It is a little unusual for me to be showing another organisation's video, but it was the best compilation that I know of and I do have their permission to show it. It shows five or so different types of programming, which can be supportive of conflict prevention. So maybe we can show the video now.

Video Entitled “How Can Media Transform Lives? BBC Media Action’s Work in Conflict Affected States.

The video focuses on three roles for media in conflict-affected states: Helping societies negotiate ‘difference’ peacefully; Supporting the provision of accurate and credible information; and Shifting attitudes and social norms around violence and tolerance. The video uses examples of programming from Afghanistan, Libya, Nepal, Iraq, Nigeria, and Lebanon to demonstrate the different positive roles that media can play in conflict-affected states. These include open debate formats promoting negotiation and understanding between communities [Afghanistan], programmes that allow audience members to question political leaders directly [Nepal], soap operas that highlight and challenge social divisions [Egypt], and celebrity videos that encourage peaceful elections as opposed to violence [Nigeria].

Video Begins

The first three clips, from Afghanistan, Libya, and Nepal, are all examples of where they have an open debate on society with different groups, different ethnicities, different languages, and politicians having to answer questions from people about the peace process. In many societies this is very unusual and politicians are not used to taking questions from ordinary people. They are not planted questions and the politicians do not know beforehand what the questions are going to be. So it is not a manufactured event, it is an open debate.

Video Begins

I just wanted to show a few different clips to highlight the different roles that media can play and different ways that media can support conflict prevention. From the open debate, the accountability of governments to soap operas helping to shift norms, to the

information spots around encouraging people not to be violent in the Nigerian elections. Those were two very famous Nigerian rap stars who did that spot, so it would have had a lot of traction with young people seeing that their everyday heroes were out there doing a rap song saying “No violence, just votes.” So I wanted to bring these other approaches to the role of media into the discussion.

‘So What?’

I will wrap up in just a minute, but I thought that I would finish on a couple of comments on ‘so what?’ to all of this, and what do different people working in this space need to think about. For us that work in development issues, I know most in the room do not, but we have to understand better the role of media in the context and conflict analysis than we do. Too often, we just do not think about it, and that is a problem for us.

People who produce content need to, obviously, know and understand their audience and think about how the content might support conflict prevention. It is very important that all people have a voice. One of the roles of media is to give a voice to people, including marginalised and secluded people. For those producing peace agreements and peace implementation processes, the regulatory reform of media is an important part of that process. We all need to understand better the implications of the technological changes and how that is affecting the media environment in which we work. Very importantly and referring back to the UN plan of Action, we also need to ensure the safety of media workers. Above all else, I think those of us who are working in media in different environments, the ‘do no harm’ imperative is obviously high up on the agenda. And then I think we also have to be better at thinking about the linkages in many contexts between the media and other institutions. So media and military dialogue, what does that look like? Does the media understand how the military work? Does the

military understand how the media work? Those sorts of issues. There are examples of some of those types of initiatives in the paper that I mentioned.¹² I think I will finish there, so that we have a little bit of time for questions, and I am sure that people are waiting for their lunch! Thank you.

Kerim Yildiz: Thank you very much. That was really excellent. Let's open the floor for discussion.

Participant: I do not know if your programme involves Turkey, and I would like to know if you know anything about the situation in Turkey. For example, do you know how many journalists are in jail right now? Do you have any action planned for Turkey regarding the safety of journalists' work or for protecting the freedom of expression? Because it is a very different situation from Nepal, Afghanistan or some of these other countries.

Participant: All these initiatives are things that we are familiar with in Turkey, for example the soap operas. However, somehow, they are not efficient. Are there any alternatives for when media becomes polarised, when there is not a plurality of voices being heard?

Sarah Lister: Thank you. So to the specific question on Turkey, yes I am aware in broad terms, of the situation there but it is not within the area that we focus on or that I have a mandate to speak on in this discussion. I am happy to share some broader reflections on what we see globally, but I am not able to speak to the specifics of certain countries I am afraid. There is a UNDP office in Turkey, a UN centre in Turkey, and a regional office of my organisation in Turkey. But it is not something that is within the scope of what I can talk about today.

12 Background paper for *Pathways for Peace: Inclusive Approaches to Preventing Violent Conflict*

Regarding the other question, I think that it is great that you are familiar with the different approaches. I do not think that there is a magic bullet to any of this. I think that what people who are working in conflict prevention need to think about and better understand is that they need to integrate media into the broader efforts around conflict prevention. So you are not going to fund a soap opera and solve the problem in Myanmar, for example. We know that, and we've seen that there are a number of extremely complicated transitions going on. In Myanmar for example, there is not just the one that hit the headlines, but there is another peace process going on in the north – there are all sorts of issues going on there. I think what we, as those of us that work in development and the UN, need to understand is the role of media and communication in communicating with people and how people are brought along and engaged and participate in these transitions. So it is a much more complex ecosystem of processes rather than just saying 'well the solution is to produce spots on the election in Nigeria' for example. I do not want to be naïve or simplistic. I think that it is about the integration of the information that people are getting and their ability to participate and be included in the broader political processes and that is an important issue. -

Participant: These projects that you spoke of, does the government or the State commission them or is it organised and put on by civil society? Who do you work with in this process and what stakeholders are engaged?

Participant: Our resolution process has come to a halt and everyone knows that it has stopped. There is public knowledge that the government made some serious mistakes. How do we ensure that people in the regions in the south-east know that important advances were made in the process? In light of media broadcasting, what are the some of the mechanisms available to push to get back to the peace process?

Participant: Can I just add something? When you are just defining all these methods and mechanisms in order to promote peace in a country, I assume that you are talking about a kind of journalism that is based on the benefit of peace by itself. But usually in countries like Turkey, most of the media is engaged with either one side or the other. So instead of peace, everyone is interested in the position of the parties regarding the conflict. In such a situation like we have in Turkey, what can be done to make the journalists be more interested in the benefits of peace for the public? How can you make peace an agenda for journalists?

Participant: I think that this all depends on the financial funding of the media. In Turkey, the media is directly funded by the State. How do you think this affects the idea of peace journalism?

Kerim Yildiz: Thank you very much. I think that is all the questions that we have. I think that the one question asked is important for so many countries where you can see the polarisation in society, when you see the two words come up – us and them – and the media could have an important role during the course of this. So that is an important question: how we should deal with that, particularly with the idea of the new peace journalism, which still has no definition – where we could stop, where there could be a balance.

Sarah Lister: I will answer the question on who the specific stakeholders are and who is involved in these public debate programmes. It actually varies from country to country. Sometimes, for instance in Kenya, there was a similar programme that I think was broadcast on the State broadcaster and then on various other radio programmes. In some the countries where I was working, international donors were much more active than in some other countries. This activity is sometimes funded by donors, but it is always done in collaboration with different media houses, and the configuration of it, the mix of that, varies from country to country.

I think what, when I was at the BBC – and I don't speak for the BBC now – but what they are always very strong on is that you have to know your audience. What sources of information does the audience trust? The first point of contact is always understanding the audience. What does the audience need? What are the trustworthy sources of information that that audience will go to? So, from the perspective of the work that I was involved with in the past that would be where I started.

There were a series of questions around what do we do in these very difficult circumstances where civic space isn't as large as it might be, that media might be funded by the State in some contexts, and how do you get people interested in the benefits of peace? Again, without talking about a specific context, I think that one of the broader lessons that we have learnt from a variety of contexts is that there is something very important about public service broadcasting, even if that is an old-fashioned phrase. It doesn't mean that it is a State-funded or State-owned broadcaster; it means that there is a mandate around providing information for the public good. You are absolutely right that the problem for that is around the funding incentives or the funding mechanisms in most countries. In every context, there are issues around how you fund public service broadcasting. I am British as you can tell. In the United Kingdom it is a huge issue, how do you fund the BBC? And there are a lot of complexities around that. In the United States, National Public Radio, how do you fund that? What we are seeing in the change in the media markets is a shift of subscription-based, high-end journalism and quality, balanced journalism and then on the other hand, extreme click-bait, advertising-driven, sensationalist journalism and there is nothing in the middle. You do not get local news anymore. The people that want the high-end, balanced journalism and can pay for it will pay for it but most of the consumption now is of a much poorer quality.

The Chair talked about these issues around peace journalism and I

think that that is the focus of the discussion of the whole day. You asked, “how do you get journalists interested in peace?”. I have never worked as a journalist so I am very humble in what I say, but I think that it is important that journalists listen to what people say and these are the issues of the day for them. The centre that I work at now supported work on the public perceptions of the peace process in Colombia. While there was a formal process for the implementation of the peace accords, there was no sense of what do the people think about this? We have already heard about how the peace process went a bit wrong around the referendum. So, it is important that there is an understanding of how the people are viewing the implementation process. That is something that the UNDP is involved with along with the Government of Colombia. That is also an aspect of making sure that people’s concerns are listened to and addressed in the media in order to build trust. So I am not sure that I have given very good answers to those questions, but I am not very certain that there are very good, easy answers. That is the purpose of discussions like today and I hope that these issues work to provide more food for thought as we go into lunch and maybe my colleague from Northern Ireland will be able to solve some of them this afternoon.

Kerim Yildiz: Thank you very much for the excellent presentation. I think that this issue is being scholarly debated, and the debate is still going on, particularly around peace journalism and the limit on the freedom of expression on people in the media. That is why it is important to recognise that there is not a common definition on both. I think that us at DPI over the years, we have learnt and recognised that the media could play both a negative and positive role to prepare society and provide a platform for the discussion of the issues that we are concerned with. I very much hope that we will follow-up on what Sarah has said this afternoon after lunch. Thank you very much again.

End of Session

Session 3

Reporting the Troubles in Northern Ireland: Analysing Both the Professional and Moral Duty of Journalists During Conflict Resolution

Owen Bowcott, Former Ireland Correspondent and
Current Legal Affairs Correspondent, The Guardian

Moderator: Welcome back everyone. Next, Owen Bowcott will speak to us about his experiences as a journalist reporting at the time of The Troubles. Owen was the Ireland Correspondent for The Guardian, a paper which he still writes for today, now as the Legal Affairs Correspondent. Over to you, Owen.

Owen Bowcott: Good afternoon, it is lovely to be back here. My apologies if some of you have heard before some of what I am going to say, but I cannot rewrite history. I am sure that many politicians would like to, but I cannot.

I first started writing about Ireland in 1988, when the violence was claiming around a hundred lives a year. It was shortly after I joined The Guardian. I lived in Belfast for three years in the early 1990's, just as the peace process was beginning.

I continued going back to cover developments, even when I worked on the foreign desk, through the late 1990's. In 2006 and 2007, I returned again, as a fulltime Ireland correspondent and was fortunate to witness the crowning moments of the peace process when Martin McGuinness, formerly an Irish Republican Army

(IRA) commander, sat down with Ian Paisley, the leader of the Democratic Unionist Party (DUP), to form a cross-party power-sharing administration.

I still write about the tormented, historical legacy of the Troubles. I was back there last summer after the power-sharing administration between Sinn Féin and the DUP collapsed following the deaths of Martin McGuinness and Ian Paisley Sr. Some of the goodwill is unfortunately seeping away, political polarisation is returning, and Brexit, the UK's attempt to leave the European Union, is opening new ways to pick at old sectarian divisions.

But the violence has not yet returned. The peace process has undoubtedly improved cross-community relations.

I am not sure that the fundamentals of good reporting have changed over that time very much: beating your rival to a good story, telling the truth, making people understand the suffering that violence causes, investigating where there are suspicions, showing common humanity, and keeping open at least the public lines of communication are still the driving forces of journalism.

My initial experience of reporting the conflict in Northern Ireland took place when the news agenda moved more slowly. Newspaper stories appeared the following morning. I now write stories for The Guardian's website throughout the day, updating regularly, filing as soon as possible, as many of you obviously do, competing against Twitter, and scores of rival websites, radio stations, and TV channels. In some ways, the speed resembles my first years in journalism on an evening paper where I was standing in telephone boxes at deadline dictating stories off my notebook to a copytaker, somebody who took down your words and put them onto paper. I am currently The Guardian's legal affairs correspondent based in London. I still cover quite a lot of international legal cases and cases

at The Hague, at the international tribunals. I also occasionally write about some of the cases, or legal complaints, that come in about Turkey as well.

The basics of journalism – cultivating contacts, learning whom to trust, weighing the credibility – are still the same. Going out to the scene of a terrorist attack, talking to those who saw what happened, not always believing the police or government or partisan handouts – that is still the most important task, as I am sure you all know given the many stories that you have covered.

The circumstances the media operated in during the Troubles were challenging although nothing, I suspect, as difficult as the ones you face in Turkey today. For me, who was brought up in safe and neat English suburbs, it was difficult to get to grips with the story and the hatred. It was fascinating but also frustrating. In Belfast in the 1990's, it was normal then to see patrols of British army soldiers walking four-by-four up either side of a road, checking for ambushes – their presence supposedly deterring IRA or loyalist paramilitary activity.

The border with the Irish Republic was dotted with high security towers in places such as South Armagh, where the IRA operated in the hills and remote farms and where the local population supported their attacks on whatever was deemed to represent the British State. In some cases, the victims were those who could only find work building the police stations and barracks and were deemed by the IRA to be 'legitimate targets,' or at times of high tension, those who were simply sitting in the wrong bar at the wrong time. They were shot dead, condemned by their suspected religious affiliation.

I remember waiting up all night on the border for the Irish Gardai police to extradite an IRA suspect across the border into Northern

Ireland. Crowds of Republican protesters were throwing rocks at the Royal Ulster Constabulary (RUC) police line, which I was standing behind. I remember naively watching the trajectory of a stone and realising I would have to run to avoid being hit.

In those days, you could go into the Maze prison to interview jailed IRA or loyalist terrorists. I remember going in through successive screens of security to interview a man who was protesting his innocence. Paradoxically, it's much harder nowadays to get into an English prison to interview anybody. Some journalistic access has not improved over time.

There were long days monitoring the Orange Order marches. The Orange Order were Protestants who believed that Northern Ireland should remain a part of the United Kingdom and they were strongly against the IRA. And every summer they had marches and bands and they would pass through villages where, often, they were not welcome. You could see the hatred and resentment built up between republicans and loyalists since the start of the Troubles in 1968 suddenly erupt. There were occasional bomb blasts that echoed across Belfast beneath the mountains. I remember sitting in a room in the Europa hotel in the city centre where most journalists on short trips stayed. The glass in the window bulged inwards with the blast but did not shatter.

Although as a newspaper journalist I could report whatever paramilitary, IRA spokesman or Sinn Féin politician said, the British government feared that their words would incite further hatred and banned them from being broadcast on radio or television. The broadcast ban became an object of defiance for many journalists. Television journalists could get around it by getting actors to read voice-overs that sounded as close as possible to the original speaker. International disapproval and media disdain at such blatant and ineffective censorship eventually led it to being dropped. There was

a message to get across, just somebody else was reading it.

There was some surveillance of journalists. My telephone landline was probably listened in to by the security forces. A chief constable from another police force in England, who was investigating collusion with loyalist paramilitaries, refused to talk to me on my home line because he said we would be overheard. One of the previous Guardian correspondents in Belfast had gone to a drinks party at the Northern Ireland Office where she was asked about her Christmas holidays and whether she enjoyed where she went. The thrust of the questions, she said, could only have come from someone who knew about detailed private arrangements she had discussed on the telephone.

There were occasional so-called 'shoot-to-kill' ambushes out in the west of Northern Ireland, usually in County Tyrone, where Special Air Service soldiers who had spent nights out in the open, hidden in ditches or hedges, ambushed IRA operations as they were about to attack off-duty soldiers or other targets. None of the IRA gunmen usually survived the army ambushes, a kill rate that was rarely repeated when paramilitary gunmen carried out attacks. Sinn Féin often claimed that IRA members had been finished off, on the ground with a shot to the head. It was impossible to verify because the inquests into their deaths have, in some cases, still not been held decades later. There has been a lot of obstruction of justice in Northern Ireland and some of that is still being worked out through cases that are trying to explore the legacy of the Troubles – still a very bitter and toxic legacy.

Sometimes it was hard to know what was going on, to know who was responsible for killings. Bodies would be found but claims of responsibility by rival paramilitary factions were not always true. Internal feuds would erupt within loyalist or republican organisations that would result in a spate of killings, amid allegations

of money being stolen or drug dealing being exploited. Even police investigators found it challenging. The offices used by John Stevens and Hugh Orde, the senior London police officers sent over from England to inquire into claims that loyalist gunmen were being directed by the RUC, burnt down mysteriously. Stevens suspected RUC officers torched the building to destroy evidence. Because there were threats to intimidate juries, trials of those suspected of terrorist offences were held only with a judge. There were no juries in what were known as Diplock courts. Rival nationalist and unionist papers often gave partisan interpretations of the latest political development, though they could be united in common condemnation of atrocities and mass killings.

As a journalist, you tried to explain to your readers what motivated the hatred, to bring home the suffering of victims and the horror of lives cut short. Looking back, I seem to hear a chorus of parents, wives, and children of the victims pleading that the deaths of their loved ones should not be without meaning, that their loss should persuade others to turn away from violence.

It was sometimes difficult deciphering the choice of language in republican weekly papers to try and detect shifts in political sentiment, or speeches by Northern Ireland Office ministers to see if they offered new hopes of compromise, or secret talks, or peace overtures. Choice of language is important. 'Terrorist' is a loaded word, implying a judgement. If used in speeches by politicians or generally referring to anti-terrorism laws or as a general category, it gets overused. It was used sparingly by The Guardian in describing individual attacks or gunmen since that was seen as editorialising, mixing opinion with fact. What about 'murder'? Sometimes that was used. The term 'killing', throughout most of the Troubles, was preferred by The Guardian as a more neutral expression. Often, when you would find a body, no one knew what exactly happened anyway. I hope that this type of language, a more neutral language,

helped to establish an acceptance of a common humanity shared by all the victims. It was also useful journalistically since it was not always immediately apparent which organisation was responsible for any death. Adopting a uniform approach also made it easier to deal with rival factions and dispel allegations of political prejudice in reporting. We were always accused of being favourable to one side or the other.

Owen Bowcott shared his experience of the Northern Ireland conflict and his 'role' as a journalist for the Guardian at during the resolution process

One of the problems of reporting from Belfast at that time was stimulating interest among news editors and a readership back in England, which after decades of violence had grown numb and disinterested in what had come to be seen as normalised, unremarkable violence. I remember ringing the news desk in excitement when news came through that three men had been shot near Coleraine on the north coast and I told them I was racing off to the scene. The news editor asked, "Is that unusual? Is it worth going? Aren't murders there normal?"

The years of 1991 and 1992 saw little progress in inter-party-political talks aimed at establishing a power-sharing executive and trying

to keep the peace process going even if the violence continued. Journalists spent hours waiting outside Stormont¹³ in the dreary rain and cold hoping for a breakthrough that never came. Deprived of genuine information and baffled by over-optimistic government handouts, our coverage was, by necessity, downbeat and gloomy, which may have fed back into discouraging further interest in our London editors.

At one stage, I arranged a meeting with an IRA leader. There were a series of preliminary meetings through intermediaries. I was called to cafes in Belfast and Dublin, where I was watched to see if I was being followed or whether I had brought along anyone that could endanger the interview. Eventually, I went down to Dublin and met a contact. We jumped in a taxi, travelled across the city, walked up through a market, doubled back on our tracks, stopped to buy something to check if we were being followed, found another taxi, walked quickly down a side street and into a nondescript terraced house. To me, it felt like a black and white 1950s spy movie. This was long before mobile phones meant that your position could be easily tracked and you had to remove the battery from your phone.

At last a man came down the stairs, wearing a black balaclava with only his eyes and the end of his nostrils poking out. Then he sat down in the window seat, with only thin net curtains preventing anyone from looking into the house, which had no front garden and was right up against the street. As I interviewed a man who said he was responsible for bombing Britain, shoppers and pedestrians walked past the window, oblivious to our presence. We published the interview a few days later. There was no political controversy because such briefings occurred every so often. The Guardian was a little nervous about giving it too much space and balanced it with an article about the victims of the Troubles.

13 The seat of the Northern Ireland Assembly

For me, reporting on the situation in 1993, only added to my confusion about the direction of the Troubles. Here was an IRA hardliner threatening to bomb Britain into submission if its army did not leave the six counties of Northern Ireland. But the political process was about to become much more complex. The peace process began to emerge a few months later in autumn 1993. It was an intensely confusing period to begin with, marked by an immediate intensification of loyalist violence.

Several months later, I was called by Sinn Féin to a meeting in a shopping centre in West Belfast. The party officials obviously suspected that their offices would be bugged. Again, I was aware that I was being watched to see if I was alone. I was told there had been secret contacts between the IRA and the [British] government. But I could not get the newspaper to print the story immediately. The news editors wanted another source. They suspected that we were being manipulated for political purposes. The press officers in the Northern Ireland Office insisted the story was nonsense. Days went by in which I became more and more frustrated. Eventually, proof of the story emerged elsewhere, and the government denials became more subtle and less definitive. The government press officer, who I suspected knew nothing about the secret channel, later apologised for providing such misleading and inaccurate information. As a journalist you can only report on what you know, but I still wish that we had run the story at the time a little earlier.

I left Belfast for the first time in early 1994. I was called back many times after that to cover shootings, political crises, and movement in what was described as the 'glacier-like' slow progress of the peace process. The Good Friday Agreement in 1998 was a watershed moment. But there were numerous hold-ups. I recall waiting outside stately homes in England for apparently irreconcilable political leaders to reach agreements. They held a whole series of meetings away from Belfast in the hope that if they locked the

political leaders of the rival parties in these big stately homes, they would eventually learn to talk to each other and come to trust each other. It did not always work, but sometimes it did. There were more ambiguous statements issued that usually concealed lack of progress.

Ian Paisley, the DUP leader, held up the final deal by a year by insisting on having photographic evidence to prove that the IRA had genuinely handed over or destroyed its weapons. But Sinn Féin and the IRA refused to let photographers go along. Had the pictures been reproduced it might have suggested the IRA surrendered to the British government. No picture was ever taken. Until the end, it was not clear that the peace process would come to a final power-sharing deal between the DUP and Sinn Féin, the political wing of the IRA.

I returned as the fulltime Guardian correspondent for a second tour of duty in 2006. There was little violence but a lot of mutual suspicion and distrust. I remember going out to mid-Ulster to report on Martin McGuinness' campaign for the 2007 Northern Ireland assembly elections. He subsequently became the deputy First minister of Northern Ireland and was a former IRA commander in Derry, in the north-west. Could he do a deal with Paisley, his lifelong enemy, I asked. McGuinness laughed, "I've never talked to Ian Paisley," he said, "but the other day I walked into an office in the basement of Stormont and there was Ian Paisley. We smiled at each other." No words were exchanged. I think it was a hint that he was hopeful that there could be a deal.

Out campaigning with Paisley, the DUP leader would not say either whether he would agree to a power-sharing deal. Six weeks later they were in power together and became known as the 'Chuckle Brothers' because they laughed together so often. A humour, perhaps, that sprung from the surprise at the possibility of co-

existence and a grateful sense of relief. A humour that was possibly drawn from throughout the Troubles, as both sides had so much recourse to humour in order to make their lives bearable. I suspect they both drew on the same black comedy as a coping mechanism.

The final deal was extraordinary to watch. It had taken more than a decade for trust to develop. There was some political splintering along the way, as a few diehard republican dissidents refused to give up arms. Its end proved, as we all know, that you should never take politicians' statements at face value. Until shortly before the final deal, opposing party leaders did not feel confident enough to tell their constituencies what they were considering. Maybe it shows that politicians, like all of us, are capable of having their minds changed. Perhaps that is good, flexibility is a virtue.

The words of Ian Paisley, who had spread so much bitterness and sectarian hatred for so many years, suggested a genuine, belated conversion. At Stormont, when the Sinn Féin/DUP power-sharing deal was finally agreed, he declared, "I believe that Northern Ireland has come to a time of peace, a time when hate will no longer rule. How good it will be to be part of a wonderful healing in our province."

In the public gallery at the Northern Ireland assembly that day, along with Tony Blair, the Prime Minister, were the members of the IRA army council come to give public blessings to the deal. It was an extraordinary moment of hope and transformation.

I often go down to the National Archives in Kew, in West London, where government documents are selectively made public after thirty or so years. Examining the prime ministerial and Northern Ireland files from the 1970 and 1980's, you discover that there were many secret contacts. There were hidden channels of communications, people of goodwill trying to stop the violence

and reach an agreement behind the scenes. Even Mrs. Thatcher, the Conservative Prime Minister throughout the 1980's who insisted that she would never talk to terrorists, it emerged, authorised contacts with the IRA during the Hunger Strike.

Some knowledge of secret contacts did emerge during the Troubles. The excellent book, *Ten Men Dead* by my Guardian Northern Ireland predecessor, David Beresford, published in 1987, detailed the 1981 Maze Hunger Strikes and included details of messages being carried from the IRA to MI6 in an attempt to resolve the crisis in the prison. In 1989, news of a secret meeting between the DUP, other unionists, and nationalists held in the German city of Duisberg did leak out through BBC reporting. The fact that the talks had been taking place, even if they were disrupted, may have helped change the public climate in demonstrating that there was a search for a common middle ground as an alternative to violence. Others might question whether reporting the meeting put the process at risk and if a journalist has a moral duty to stay quiet to aid the negotiations. I suspect greater public awareness of cross-party negotiations might also produce positive feedback for nervous politicians and add pressure from many relieved constituents opposed to continuing violence. So, I am in favour of reporting on peace processes when you can.

Since the ceasefires and power-sharing deals, what has become apparent is that a lot of what we thought we knew was wrong. Different parts of the security forces were pursuing somewhat different agendas. Large numbers of gunmen who were roaming Northern Ireland in the latter years of the Troubles, killing and bombing, were also informants for the Police Special Branch or the intelligence services. The man in charge of the IRA's internal counter-intelligence operations, known as the Nutting Squad, Freddie Scappaticci, turned out to be working for MI5. He was supposed to be identifying traitors inside the ranks of the IRA. Instead, he

oversaw the execution of relatively low-level republicans, some of whom may have strayed away from the cause. The victims' bodies were usually dumped on the borders with the Irish Republic. A tape recording of their confessions was usually made before they received a bullet in the back of their head. The tapes were later delivered to their families to prove their treachery. Listening to them, in the presence of their distraught and disbelieving relatives, was awful and chilling.

The full extent of what had been nicknamed the 'Dirty War' is still emerging. Many loyalist killers who carried out sectarian killings and terrorised their own communities were, it later became clear, working for the Police Special Branch. The security forces' desire to know what was happening was stronger than its duty to prevent killings. The exchange of information between police officers and the Ulster Volunteer Force gunmen suggested in more than a few notorious cases that the security forces were even directing them towards republican targets. Sometimes, the victims were lawyers, like the republican Pat Finucane.

And the police were themselves exploited by the politicians. The most detailed investigation into collusion between loyalists and the security forces, published by Sir Desmond de Silva in 2012, showed that RUC detectives had repeatedly asked the government for clearer guidelines about what they were permitted to do in terms of allowing their informers to commit crimes. They actually went down to No. 10¹⁴ and asked Mrs. Thatcher for guidance. Agents needed to prove their credentials. Downing Street refused to give that guidance precisely so that ministers and senior officials could not later be accused of complicity in killings. Politicians try to protect themselves and dump the mess on the police – not a great way to go about things.

14 Official Residence of the Prime Minister of the United Kingdom

Throughout the Troubles, people always used to imply that Northern Ireland was backwards, that it was somehow subject to primitive tribal hatreds. The joke amongst national newspaper reporters who were regularly scrambled from London to fly over to write about the latest atrocity was ‘put your clocks back 300 years.’ But since leaving Belfast, I have realised that in many ways Northern Ireland pioneered many aspects of modern life: mass surveillance, manipulation of the justice system to hide awkward truths so that inquests into army killings have still not been heard, recruitment of informants, paramilitary cell structures, derogations from international human rights standards, the involvement of the intelligence services in law enforcement.

When I first went to Belfast in the 1980’s, I was astonished to see an army helicopter hovering for hours over West Belfast monitoring suspicious street activity. Now, I barely look up above my own streets in London when I hear a police helicopter roaring overhead. The number of secret court hearings from which I, as a journalist, can be excluded continues to increase. We all live in a very different and more hostile media environment now. Edward Snowden has confirmed that we can all be subject to surveillance. Social media means that as journalists our stories can be challenged instantly online. We can be singled out for abuse for our work, our presence interviewing people made known to those not necessarily well-disposed towards us. Encrypted emails are a standard part of The Guardian’s journalistic practices – not that they always work very well.

There is a growing fashion among European States for defying or ignoring the European Court of Human Rights (ECHR) in Strasbourg and derogating from the convention. The UK threatens to leave the ECHR altogether. France, Russia, and Turkey have all suspended some parts of its human rights protections. And Brexit, as well as the US elections, are more than ever a challenge

to mainstream journalism to ensure that politicians' emotive, extravagant promises are subject to proper scrutiny. In the free world of the Internet, as we know, lies and untruths spread rapidly across social media. The promise by Brexit supporters that leaving the European Union would result in £350 million a year being redirected to the National Health Service may have been unbelievable, but it evidently persuaded some people to take a risk and vote to abandon the European Union. And the worst threat from Brexit for Northern Ireland is the possibility of a return to a hard border. Where there is now a dual carriage motorway between Dublin and Belfast, security barriers may have to be erected to control the flow of goods across the new border with the European Union. It would give republican hardliners a new focus for resentment. No one wants to see the watchtowers go back up again in South Armagh.

I was back in Belfast for a week last summer after Theresa May's Conservative party made a deal with the DUP to secure a pro-Brexit parliamentary majority. Theresa May had even, very naughtily, told the Queen that she had a majority in Parliament even before she had one but one day history will catch up with her. The devolved power-sharing administration at Stormont had already collapsed. It has not yet been restored. There is growing political distrust between Sinn Féin and the DUP. The parliamentary constituency map shows a stark split between the DUP and Sinn Féin. Middle ground parties have lost their seats.

The row over keeping the border with the Irish Republic open, frictionless, and without border checks has become a bitter dispute between London, Belfast, and Dublin. The Irish government are pressing their case and using it successfully to advance the cause of Irish reunification. Some Conservative politicians are already calling for the 1998 Good Friday Agreement, which underpins the peace process, to be discarded. Others argue that it has been more a temporary truce than an ultimate destination.

There have been a few recent, positive developments. Loyalist paramilitary groups did promise to give up all illegal activities – a commitment which, if fulfilled, would reduce the large number of kneecappings and punishment shootings used to exert control within their own communities.

Not all peace processes, it seems to me, are instantly successful. Sometimes they can go backwards as well as forwards. Success in Colombia, the Basque Country, and Northern Ireland may not be copied everywhere. Earlier this spring, for example, I went off to interview Carles Puigdemont, the exiled Catalan leader in a Brussels hotel. He was very generous with his time. I had an hour there with him, discussing his plans. I wrote up the story for *The Guardian*. When I got back to London, I was told there was an experienced mediator trying to open up lines of communication between the Madrid government and Catalan independence parties to try to solve the problem. Most of the Catalan political leaders are now in Spanish jails. I asked the mediator if there was any prospect of success. “No,” he said. He really didn’t think the Spanish government was interested in making a deal. It would shrug off international disapproval of its heavy-handed tactics. I inquired into whether he would let me know about progress. He retorted, “Of course not.” That would, in his view, endanger his efforts for a behind the scenes deal. Perhaps that is the more common role of the journalist in the peace process – to be denied an inside track, to expect to be misled and then be happily surprised if political compromise eventually emerges.

Moderator: A very rich presentation. Of course, the Irish experience as a journalist is very important and he also had very interesting observations about the peace process, media, and newly emerging media, which is important to countries like ours. Of course, journalism is kind of like a witness and there are some important virtues to a witness and journalism always tries to be virtuous. As

we look back, journalism is not only a medium, but it has a role. Does journalism have a foundational role? Does a journalist have a moral responsibility? To whom or to what? During a peace process would that have negative or positive impacts? How much should a journalist think of this? Turkey is very polarised at the moment. The political reading is much more important than the news.

Participant: I have a little scholarly reminder to make about the responsibility of journalists to peace processes. This concept of peace journalism, is not the journalist being part of the process her or himself, but using language that creates opportunities for peace by representing different perspectives. What if you cannot give this message, for example, as the institute in Turkey not being allowed to use the term ‘peace journalism.’? In this environment, how can you act as a peace journalist? As you are a Guardian journalist, you are not allowed to report on Afrin, so I think there are similarities between the two. So, are there any chances for this journalism to be international?

Participant: What do you think about the role of local media in peace processes, especially in Turkey? It is often overlooked by the government, giving it more room to manoeuvre. Also, there is an increase in populism worldwide as shown by Brexit for instance. Is it likely to damage Ireland or the Good Friday Agreement in long or short term?

Owen Bowcott: Peace journalism sounds like a very good thing. It’s not a term that was used in Northern Ireland during my time, or now. I would hope that by trying to use more neutral terms and trying to talk to all sides that everyone can see their competing interests in play. The media does some of that process of reconciling some of the worst hatreds and dissolving some of the worst suspicions. I used to go to Turkey and write on it when I was on the foreign desk. I have not been there very much recently.

I occasionally write about Turkish stories when people are writing about legal issues from the United Kingdom, and I know how difficult the atmosphere is, and how different it is to the journalistic atmosphere in the United Kingdom. Whenever I read the Turkish English press, and occasionally I try to get translations from the Turkish press, you can see how much of it seems to be in euphemism – people cannot use the direct language that they would like to use. I share your frustration because that must be very difficult, and it makes it difficult if people do not quite know what you are talking about. I am not sure that I have an answer, but I suppose making everybody feel involved and trying to explain peoples' differences must be a good thing. I am not sure that your question has been answered but I hope that if that constitutes peace journalism, then that constitutes a good thing.

You were also asking about Afrin and probably how badly it is being covered in the Western media. Part of that is, obviously, there have not been that many journalists on the ground from the Western press. I think that Western media are worried about putting journalists in there because they know that it is unsafe. Some of that has simply been the inability to get access to it. Another reason is that in parallel to the situation in Afrin, the fighting in eastern Ghouta, in eastern Damascus, and the use of chemical weapons became the dominant news agenda and that probably distracted people's attention from what was happening in Afrin as well. As you know, Syria has so many different civil wars going on in so many different places. So, I agree and I think that it is a failure of the Western media not to be covering properly what is happening there and I wish we had more coverage from Turkey and I wish we could report better about what is happening there. I am sure that our editors at the foreign desk are trying but I am not sure that they have managed to cover as much as they should. But they should do more, and we should be doing more.

You also asked about local journalism. In Northern Ireland, certainly during the Troubles, a lot of the local papers carried on covering very accurately. They were journalists who lived right in the communities where the gunmen lived and where the victims lived. They had to get things right because otherwise they were in danger of being attacked themselves. So the quality of local journalism in Northern Ireland I always thought was very high and incredibly accurate. A lot of very good local Northern Ireland journalists went to London and became excellent journalists in London. So I think that local media does have a very important role to play. I think you can kind of get communications and conversations going in local papers that maybe are more difficult to be held in national newspapers. And yes, I think that that is a very important thing to do.

You were asking about Brexit and the row over Brexit whether it would derail the peace process. Obviously, we hope not, but people are worried. There are a small number of republican dissident groups who are still trying to kill policemen every so often. Luckily, they haven't succeeded. If they can solve the border issue, then I think that it probably will not be too much of a threat. But there is not a political solution yet. The government in Westminster think they see pictures of the border between Norway and Sweden, another external EU border, where there are automatic cameras. They think maybe the answer is to put up remote cameras to record the number plates of vehicles going backwards and forwards, so that they could tax them on the basis of cross-channel travel. But as soon as you put a camera on the border, someone will go down with a bomb and blow it up and it will escalate in the violence I think. So I think that if the government really tries to go down the road of having any barrier and construction, anything on the border, it would become a source of hostility that would do damage to the Good Friday Agreement.

Participant: I have two questions. First of all, as a journalist that was in Northern Ireland during the Troubles, and also as a witness of the solution process that was carried out, do you think that the parties of the conflict had a communication strategy? If yes, how do you evaluate this and what is your opinion about it? Second, during the significant times of crisis, what was the approach of the media in Northern Ireland? I remember that after reaching an agreement between the IRA and the British government there was a big bank robbery. I also remember a big bombing just after the agreement had been reached. So what was the approach of the media during all of these significant crises?

Participant: About peace journalism, I do not think that qualifying journalism with ethics is very necessary. Our real responsibility as journalists is representing all sides fairly, and representing ideologies is not useful. There is the issue of distancing yourself from the sides of the conflict. There is a difficulty in not letting your own biases and loyalties to one side from affecting your reporting. How do you keep the balance between impartiality and your own loyalties?

Owen Bowcott: When you talk about parties' communication strategies, do you mean with each other or with the media?

Participant: Both. Of course, you might not be able to know their communication strategies between each other, but as a journalist you could observe their communication. And I would particularly like to know about their communication strategies with the public.

Owen Bowcott: Well, all of the parties now and certainly throughout all of the Troubles, had press offices.

Participant: When you say parties, do you mean political parties or parties to the conflict?

Owen Bowcott: Political parties. Sinn Fein was the political branch of the IRA paramilitary group. They all had press offices, including Sinn Fein. In fact, Sinn Fein's press office usually was better than that of Downing Street. They were incredibly disciplined and were very good at giving briefings, putting out press releases, being able to be contacted. They had an incredibly well-developed press strategy that was involved in persuading the media that they were right. Sinn Fein sort of evolved out of the IRA. They were the political and the other the military. In the 1980's they declared that they had the ballot box in one hand and the weapon in the other hand – and for a long time they thought that they could run a military strategy and a media and political strategy. But the two began to trip over each other towards the end of the 1980's and the political strategy obviously became dominant.

In a sense, there could be an argument that their engagement with the media made them confront all sorts of inconsistencies – murdering people on the one hand and wanting peace on the other. So engaging with the media sort of forced people in the Republican movement to think more clearly about what they wanted to do and what they wanted to get. A lot of thinking went into what happened in the Republican movement. The DUP and other unionist parties were not so good with the media, but they would have press offices and you could say that their lack of engagement meant that they were not so sensitive to external criticism. The more you can encourage political parties to engage with the press and persuade them to justify their arguments and refusal to compromise, the better I think it is for the peace process. I am all in favour of press offices, not the least from a practical point of view as a journalist as it makes it easier to get a hold of someone late at night if you have their phone number. So, I do think that they had press strategies and that they have only become savvier. They put out loads of press releases.

Participant: What about the British side?

Owen Bowcott: On the British side there were a lot of press offices. The army had their own press office. Occasionally you would go down to the army press office and you would get a briefing from them about the difficulties the troops would find out on the street. At least they were engaging. A lot of the Troubles, in a sense, were fought out in the media, trying to persuade the other side and trying to get the moral high ground and trying to justify their version of events when there had been killings or shootings. When soldiers had shot people, either by mistake or on purpose, trying to justify whether a shooting was necessary or to explain why a mistake had been made. So yes, they did engage and that did happen.

And you were saying what was the media's approach to various crises? Well I think it was trying to report on the truth of what had happened. Often, like with the bank robbery, nobody knew what was happening. It was the biggest bank robbery ever in the United Kingdom. Just trying to figure out what had happened. I think that part of the journalist's job is investigating things and finding out what has happened is part of dispelling the worst suspicions or, maybe, showing that something awful really has happened and showing that something is being done about it. The bomb shortly after the peace process, was the largest single loss of life. 29 people died on that day. I do not think that people reported the bombing any differently from other atrocities. In fact, it was reported more heavily because violence by and large had stopped. It was such an awful atrocity that people spent a lot more time reporting it and trying to find out who was responsible and trying to get those who had planted the bomb convicted. The ones after the peace process maybe had more coverage because there was less other violence around so they [journalists] could concentrate more on it. Part of the problem during the Troubles, especially in the early years when there 300 people a year were killed, a lot of those killings were

not investigated simply because journalists did not have the time. Something would happen the next day and there would be more deaths and there was simply no the time to cover it.

You were asking about peace journalism. I agree with you. I do not think that there is any particular way. I hope that the best journalism should be able to contribute towards peace by helping people to understand each other better and to hold government and political leaders up to scrutiny and to justify awful things that have happened and make them rethink why they are doing things. I think that the media has a very important part to play. Gerry Adams I think may have realised that he did not want his children to go through what he had gone through. I think that by being asked repeatedly to justify IRA killings he also improved slightly and realised he could not carry on doing it. So I think that it is very important that journalists ask the same basic questions: who, what, why, where, when. All the basic journalistic questions. I do not think that there is a different category of peace journalism. I think that the basic instincts of journalists can serve peace very well and we should, in my opinion.

In terms of what you are saying about impartiality and allegiances. Yes, I think that you have to be conscious of unconscious bias. We are all journalists, but we are all individuals and we may have particular political preferences or different desired political outcomes. We certainly all want peace, and whatever political solution we want we do not want to arrive there through violence. Yes, I think that you do have to check and go back over what you have written and think carefully about the way you phrase things. There is no point at being a political party's headset because you will simply repel readers from another side and lose their sympathy and you want to engage with the sympathy of as many people as possible. So I think that you have to be neutral and you have to be aware of your own biases and you have to get comments from all sides.

In most of the English media there is normally, but not entirely, good separation between the opinion pages and the news pages. Although, there are some papers that I can think of where that separation is not done. Even what stories you decide to highlight and which ones you do not matters. I think that it is the choice of stories as well. But I do not study the Turkish press as much as I would like to. I am sure that the traditions might be different. But trying to separate fact from opinion is important. The old saying in British journalism is 'facts are sacred, but a comment is free.'

Participant: How long did the implementation of the peace process last, and what sort of problems or challenges were encountered?

Owen Bowcott: Well it is a very long story. It depends on where you date the peace process. In late 1990, the Secretary of State for Northern Ireland made a speech that I suppose a lot of people would see as the beginning of the peace process. He said that Britain has no selfish interest in maintaining a presence in Northern Ireland. It is only a part of the United Kingdom as long as the people of Northern Ireland wish it to be. That was late 1990. There was still 100 people being killed a year in the violence for the next three or four years. That started off secret talks between MI6, the intelligence service, and Sinn Fein, some of which were direct, the others mediated through Catholic priests. That line of communication carried on for about three years. What happened when Sinn Fein came to see me in late 1993 was that they wanted to reveal the existence of that line of communication because they thought that by revealing the talks, that they would put pressure on the British government to make a deal. There were talks between the other nationalist parties and Sinn Fein and that started a process. So a lot of initiative was coming from Sinn Fein. People would say that the IRA knew that they had lost the war and now they wanted peace. Other people would say that the British knew they were never going to win and that they also wanted peace. So

eventually it was in their mutual interest. But it took a long time to get it out in the open. There were lines of communication that had been set backwards and forwards between the IRA Army Council and MI6. One man from the IRA Council notoriously said “we want to end the war but you will need to help us.” People said the IRA was giving up while the IRA said that they were not giving up.

There were lots of times when the peace process broke down. There was an IRA ceasefire in 1994, which lasted until 1996 and eventually broke down and the IRA started bombing Britain again. Then there were new talks and Sinn Fein was brought in and the Good Friday Agreement in 1998. So that was eight years later, and that established an IRA ceasefire. That ceasefire has held since then. It took a long, long time. There are still one or two paramilitary groups that do not agree and still believe that violence is the only way to achieve a united Ireland. So it took many, many years and the final political solution happened in 2008 when Sinn Fein and the DUP had a power-sharing agreement, when the two most extreme political parties came together to share power – which was extraordinary to see, that these were people that were killing each other for the past thirty years.

Participant: You set out at the beginning what you saw as the purpose of journalism, and I would be interested to see that if you feel that, not on your part, but for media in general, that there were any major failings for how the media covered the conflict in Northern Ireland.

Owen Bowcott: Certainly, there were lots of things. Journalists are human, and we all work on deadlines and make mistakes and we do not always get everything done that we want to do. Obviously within the conflict in Belfast, the partisan reporting in some parts of the media did not help, and some of the reporting reinforced political differences and tended to be unduly one-sided; although,

it was more often selective than straightforward lying. So yes, and during the many years of the Troubles, when I was not there, my understanding is that the horrors of Bloody Sunday and the sheer number of incidents and of killings – probably by the army – were not being investigated. I am sure collectively as journalists we hope to be sceptical, but we also have deadlines and at the end of the day we have to have proof to hold up to demonstrate the story is true. So we are slightly prisoners of comments made by governments, political parties, policemen, paramilitary groups, etc. We can only write what we can prove in a sense. So maybe we should be more sceptical collectively. Lots of political parties and governments have told lies to further their interests and maybe we reported them more gullibly than we should have. But sometimes, given the speed of reporting, it is the only fact that you have. I am sure we would all like to go back and rewrite history and rewrite our stories on any given matter. My feeling is that a lot of journalists in Northern Ireland and Ireland did fantastic work and helped restrain the hatreds and challenged the politicians and the paramilitary groups to answer to what they had done.

Kerim Yildiz: Were you, or your editors, ever prevented by any groups from writing a story in terms of the conflict?

Owen Bowcott: No, I would not say prevented but leant on very heavily. The army would... Well it happens now every single day, if I write a story that a department in London disagrees with, I get a phone call. Sometimes I talk to them and get their side, but they will ring me and say that I have not reflected what they said or that I have not considered this, that or the other. So there is perpetual pressure on journalists to try and find a balance and report accurately but often the politicians, police, or the army would try to persuade us to write it differently. There is a particular system in Britain where there is a committee that operates on an understanding with the Ministry of Defense and editors that

does circulate what are known as ‘D-notices.’ Occasionally, on matters of national security, they have tried to put out notices to say that certain matters should not be reported on the grounds of national security. Usually they are matters of defense that might compromise British military security, but this happens very rarely. I can’t remember, certainly in my time, anyone using one in terms of Northern Ireland. I suspect in the early years of the Troubles there might have been some attempts to silence the media through that method, but I cannot think of any incidents. I think to Bloody Sunday, there were lots of journalists there and they saw British soldiers fire on crowds of peaceful nationalist protesters. So you cannot stop that from being reported. I cannot think of any British reporters being arrested to prevent them from being able to report. I think there were lots of occasions where the government lied, but no one being arrested.

Participant: There is a peace agreement, but I don’t think that we can say that it has been implemented perfectly. For example, the Peace Lines and the segregation between communities. What is happening now? Has it got better? How does the reflection of these social divisions show itself in journalism, as journalists are part of these divisions?

Owen Bowcott: Yes, you are right the housing divisions in particular, and social divisions remain on the ground. They were still building what they call ‘Peace Lines’ – preventive fencing between communities – after the peace process had started. Very, very few – I think one came down recently – but virtually none have come down. Obviously, that partially reflects people’s desire for security as there are still paramilitary groups operating on the ground. It will take a long time, I suspect, for those divisions to disappear. It will take generations for those communities to trust each other. They have tried to build a few Northern Ireland mixed public housing estates, where Catholics and Protestants come together, but I think

even then violence broke out in one of them just the other day. So, it has not been very successful, it has not been easy. But that is centuries of social division, obviously it was reinforced by what happened in 1968 in the Troubles when communities were pulled apart. It will take a long time.

In some ways there are similar problems in northern cities in England, like Bradford, where you have parts of the city that are very strongly Muslim and parts that are strongly traditional English Christian, or whatever you want to call it. That polarisation I think that we see increasingly on social grounds in parts of England, as well as you do in Northern Ireland. So I suspect that it will take centuries to dissolve the deep suspicions.

I think that journalists could be useful and cooperate. That was always useful, those lines of communication, because there was sharing of information and hopefully breaking down of perceptions and misperceptions. I think that, although some of the media and newspapers were partisan, by and large media did cooperate. There were occasions where there was some bitterness between them on the way that they reported things, but by and large they did communicate and cooperate.

Participant: The question was more about putting distance between themselves and their own backgrounds.

Owen Bowcott: You mean how much they managed to become independent? I think that a lot of them did and continue to do so. They are very excellent journalists who are very aware and self-critical and conscious that they have a duty to report to all parts of the community and not just their own. Some journalists were targeted by paramilitary groups. They had death threats and some of them were killed because they told the truth. They were very brave in reporting things that made them unpopular in their

communities. I think that most of them behaved very well and continue to do so. Yes, I do think that there was some reporting that maybe whipped up hatred. Maybe in the early years of the Troubles, when the communities were more divided, the reporting was more partisan.

Can I play a game? Just out of curiosity, how many of you, say you went back ten years ago and you knew that there was – this is the moral dilemma of journalism – a secret peace process going on between a paramilitary group and the government and nobody else knew about it, would you report it or would you not report it? Do you choose not to report it because it might deliver peace? Or report it because it would show that there were attempts and it would put more pressure on politicians to be more honest about their desire for peace? We can do a show of hands. Hands up if you would report it. Hands up if you wouldn't report it.

Participant: As a journalist I would cover this, but as a peace lover maybe I would not.

Owen Bowcott: I know, it is not an easy question. I am just curious.

Participant: I probably would not do it. Of course, it is news by itself, but from the Turkish perspective, my experience says that you must wait a while and give these things time. Should the talks collapse, I would report it immediately.

Participant: You cannot know if it will help or hurt? Not reporting on it is for protecting peace? I think that in our country, the problem is that journalists are acting like political parties and only thinking for themselves.

Moderator: This discussion shows the importance of my questions. We have to go back and think about journalism itself. For example,

the role of journalism and journalists in Northern Ireland. In my opinion, going back to the previous question, I would report anything that I can take. If it helps or if it hurts is not up for me to decide, it is not my job. In peace journalism, or pure journalism, there should be no cost-benefit analysis. And this is what is happening now in Turkey.

Participant: Journalism in conflict and wartime is important. For example, when the PKK put up barricades against the army and people reported that it was a success. There was different ways of reporting and each journalist was seeing what they wanted to see. This goes along with this idea of echo chambers that we were talking about.

Participant: But peace journalism is something to be discussed specifically. Peace journalism is not putting an objective on journalism. It is simply a way of doing journalism.

Moderator: No, this is not our perception. Peace journalism has a meaning, but maybe it is a different one in the Turkish context. There is a function of the journalist, and there is a responsibility to journalism that should not change from country to country. But it has changed in ours. We should demonstrate that there are other options. How do you make the distinction between activism and journalism? These borders are being blurred.

John Jairo Ocampo Niño: A brief note, in the beginning [in Colombia] everyone knew that there were negotiations going on, but negotiations had not been made public. President Santos believed that the negotiation is like a painting, and a painter does not show his work to everyone throughout the process in case he makes a mistake. At one point, President Santos saw that there were many lies being spread about the process and at that point he felt that he needed to release details.

Participant: And if we can remember there was no negative reaction to the Oslo talks. The reactions were not as expected, people saw hope in things being resolved. So people do not always have harsh reactions against talks, in some instances they are good.

Kerim Yildiz: I have to make one comment. I think that if I am a journalist and I hear that, of course I will think very carefully. However, if you feel that your article may provide a platform for discussions, particularly around the idea of preparing society and to represent more ideas, then perhaps it should be written.

Owen Bowcott: Yes, I think that that is the best way of doing it.

Moderator: Thank you everyone, we will have more discussions on our own. Nothing is permanent, these troubled days will pass and I think the Kurdish question will clear the way for Turkey. The elections that will be held will allow the Kurdish problem to be brought to the forefront again.

End of Session

DPI participants join with Egil Thorsas and Kerim Yildiz for a group photo at the conclusion of the roundtable meeting

Annex I: List of Participants and Speakers

Participants:

Ayşegül Doğan: TV Journalist, Gazete Duvar

Ceren Sozeri: Columnist at Daily Cumhuriyet

Danyal Oral Çalışlar: Columnist at Daily Posta

Emine Uçak Erdoğan: Columnist at Sivilsayfalar

Jane Louise Kandur: Columnist at Daily Sabah

Ali Bayramoğlu: Journalist and Political Commentator

Mahmut Bozarslan: Senior Journalist at Al-Monitor

Ferda Balancar: Editor in Chief of Agos

Semanur Sönmez: Deputy News Manager at Channel 7 & News Reporter

Tarık Çelenk: Director of Ekopolitik

Vahap Çoşkun: Columnist at Serbestiyet

Verda Özer: Columnist at Daily Milliyet

Yıldırım Oğur: Columnist at Daily Karar

Espen Lindbaeck: Acting Director, Norwegian Ministry of Foreign Affairs

Karl Gardner: Ambassador of Ireland to Norway

Speakers:

Egil Thorsas: Senior Adviser, Norwegian Ministry of Foreign Affairs

John Jairo Ocampo: Former Press Secretary, Colombian Government

Sarah Lister: Director, Oslo Governance Centre, UNDP

Owen Bowcott: Journalist, The Guardian

DPI Staff:

Kerim Yildiz: Chief Executive Officer

Esra Elmas: Head of Turkey Programme

David Murphy: Project Officer

Adam Zvric: Programme Intern

European Union

Ministry of Foreign Affairs of the
Netherlands

This project is co-funded by the European Union, Norwegian MFA, The Netherlands MFA, and Irish Aid /

Bu proje Avrupa Birliği, Norveç Dışışleri Bakanlığı, Hollanda Dışışleri Bakanlığı ve İrlanda Yardım tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir

Zor Zamanlarda Diyalog: Çatışma Çözümünde Medyanın Rolü Yuvarlak Masa Toplantısı

Oslo, 25-27 Nisan 2018

İçindekiler

Sunuş	85
Norveç Dış İşleri Bakanlığı, Barış ve Uzlaşma Birimi'den Egil Thorsas Tarafından Yapılan Açılış Konuşması	88
Oturum 1:	
Çatışma Çözümünde Medyanın Rolü: Kolombiya Perspektifi, John Jairo Ocampo Niño	94
Oturum 2:	
Medya ve Çatışmanın Önlenmesi: Küresel Zorlukları Gözden Geçirmek, Sarah Lister	110
Oturum 3:	
Kuzey İrlanda'da Sıkıntı Yıllarını Haberleştirmek: Çatışma Çözümünde Gazetecilerin Profesyonel ve Ahlaki Sorumluluklarını Analiz Etmek, Owen Bowcott	124
Ek I: Katılımcı Listesi ve Konuşmacılar	153
DPI'nin Amaçları ve Hedefleri	158
DPI Yönetim Kurulu Üyeleri.....	160
DPI Uzmanlar Kurulu Üyeleri	167

Sunuş

Bu rapor DPI'nın 25-27 Mayıs 2018 tarihlerinde Oslo'da gerçekleşen ve çatışma çözümünde medyanın rolü başlığını taşıyan yuvarlak masa toplantısının tam metninin içermektedir. Türkiye'deki medya yelpazesinin farklı ve tanınmış simalarının katılımcı olduğu toplantıda hem ana akım hem de alternatif medya grupları temsil edilmiştir. Katılımcılar Kuzey İrlanda ve Kolombiya örnekleri üzerinden verimli ve yapıcı bir tartışma yürütme fırsatı bulmuşlardır.

DPI'nın çatışma çözümü serisinin parçası olan ve çözüm ve barış inşası süreçlerinde medyanın rolüne odaklanan bu toplantı, katılımcılara, çözüm süreçlerinde medyanın demokratik ve barışçıl diyalogun ilerlemesine nasıl katkıda bulunabileceğini tartışabilme imkânı sağlamıştır.

DPI'nın bu toplantısına ev sahipliği yapan Norveç Dışişleri Bakanlığı'ndan Espen Lindbæck ve Egil Thorsås'ın sıcak karşılmasını takiben, DPI İcra Kurulu Başkanı Kerim Yıldız'ın açılış konuşması ile başlayan toplantı, medya, siyaset ve ilişkili konular hakkındaki verimli tartışmalar ile devam etmiştir.

Toplantının konuşmacılarından Kolombiya Hükümeti İletişim Sorumlusu ve Basın Sekreteri John Jairo Ocampo Nino Kolombiya sürecine ilişkin hükümet perspektifini aktarırken, deneyimli gazeteci Ocampo ise Kolombiya barış süresinde hükümetin iletişim stratejisi başarıları ve başarısızlıkları bakımından değerlendirmiştir. Bunlara ek olarak, teoride kapsayıcı ve barışçıl bir dille çatışma çözümüne katkıda bulunmayı hedefine sahip bir habercilik türü ve yöntemi olarak barış gazeteciliği kavramı, uygulamasındaki zorluklar ve fırsatlar bakımından toplantı sırasında tekrar tekrar gündeme gelmiştir. Örneğin barış gazeteciliğinin iyi niyetli teorisinin, şiddetin yaygın olduğu, denge ve kapsayıcılıktan

yoksun şartlarda ve özellikle uygulamada, gazeteciliğin gerçekleri bildirmesi gereği bakımından, tarafsızlığı kaybetme ve şiddet eylemlerini belirli bir tarafa yükleme eğiliminden ne kadar uzak durup duramadığı hususu katılımcılar ve konuşmacılar tarafından en sık sorgulanan nokta olmuştur.

Katılımcılar ayrıca, UNDP'nin Oslo Yönetişim Merkezi Müdürü Sarah Lister tarafından yürütülen oturumda, medyanın çatışmanın önlenmesi konusundaki rolü ile ilgili daha geniş küresel zorlukları da ele almışlardır. Bayan Lister, katılımcıların dikkatini, medyanın çatışmadan etkilenen bölgelerde çözüm süreçlerine girdiği yeni ve alternatif yollara yöneltmiştir. Toplantının bir diğer öncelikli teması olan gazetecilerin çatışma süreçlerini bildirme sorumluluğu konusu, özellikle Kuzey İrlanda ve Sıkıntı Yılları bağlamında, Guardian Gazetesi'nden Owen Bowcott tarafından ele alınmıştır. Gazetecinin görevinin en yalın haliyle kamuoyunu olgulara dair bilgilendirmek olduğunu vurgulayan Bowcott, bazı durumların gazetecileri olguları bildirme sorumluluğu ile bildirmeleri gereken olguların kamuoyuna aktarılması halinde devam eden bir çözüm sürecini olumsuz yönde etkileme riski arasında bir seçim yapmaya zorlayabileceğinin de altını çizmiştir.

Haber dili, 24 saatlik haberlerin etkisi, yeni medya teknolojisi gibi konuların da ele alındığı toplantıda katılımcılar tüm bu başlıkların çatışma çözümü süreçlerinde medyanın oynayabileceği olumlu role nasıl katkı sunabileceği konularını da tartışmışlardır.

Farklı medya gruplarını ve hassasiyetleri temsil eden basın mensuplarını bir araya getirmesi ve konusu bağlamında zengin bir içeriği tartıştırması bakımından bu yuvarlak masa toplantısı ve ardından yazılan çok sayıdaki yazı, etkinliğin güçlü bir kamusal tartışma için önemli bir platform yarattığını göstermektedir.

AB, İrlanda, Hollanda ve Norveç hükümetlerinin cömert desteği

ile gerçekleşen bu toplantı, ‘Zor Zamanlarda Türkiye’de Kapsayıcı bir Diyalogu Güçlendirmek’ başlıklı projeye ait toplantılar serisinin bir parçasıdır. DPI olarak bu etkinliği gerçekleştirmemizi sağlayan tüm fon sağlayıcılarımıza ve özellikle de toplantıya ev sahipliği yapan Norveç Dışişleri Bakanlığı’na teşekkürlerimizi sunmayı bir borç biliriz.

Toplantıya katılarak uzmanlıklarını paylaşan ve değerli zamanlarını ayıran katılımcılarımıza, açık, dürüst ve yapıcı katkıları için ayrıca teşekkür etmek isteriz. Bir teşekkür de DPI’nın Türkiye ve Londra çalışanları ve bu raporun hazırlanmasında emeği geçen DPI stajyeri Adam Zvrıc için.

Saygılarımla,

Kerim Yıldız

İcra Kurulu Başkanı

Demokratik Gelişim Enstitüsü

26 Nisan 2018

Karşılama ve Norveç Dış İşleri Bakanlığı, Barış ve Uzlaşma Birimi Tarafından Yapılan Açılış

Kerim Yıldız: Çok teşekkürler. Bugünkü programa dair kısa bir bilgi vererek başlamak istiyorum. Bugün John dışında iki konuşmacımız daha olacak. Birincisi, kimi katılımcılarımızın daha önce karşılaştığı bir isim olarak Guardian Gazetesi'nden Owen Bowcott. Owen meslek hayatının bir bölümünde ve Sıkıntı Yılları'nda Kuzey İrlanda'da görev yapmış bir isim. Bir diğer konuşmacımız ise, kısa bir süre sonra aramıza katılacak olan Sarah Lister ve kendisi daha önce BBC için çalışmış saygın bir isim.

DPI ile yeni tanılan katılımcılar için biraz kendimizden bahsetmek isterim. Yedi yıldır Türkiye'de hemen her kesimden isimlerin katılımıyla çatışma çözümü alanındaki faaliyetlerimizi yürütüyoruz. Em temel prensibimiz kapsayıcı olmak. Bundan yedi yıl önce, Türkiye'de başlamış olan barış inisiyatifini desteklemek üzere kurulduk. Siyasi bir yapı yahut arabuluculuk yapan bir kuruluş değiliz. Basitçe akademik statüye de sahip olan ve merkezi Birleşik Krallık'ta bulunan bir sivil toplum örgütüyüz. Çatışma çözümü inisiyatiflerini destekliyoruz ve Türkiye programımız kapsamında çok geniş ölçekli toplantılar yerine mütevazı fakat etkin programlar yapmaya çalışıyoruz.

Uluslararası barış süreci örneklerine odaklandığımız karşılaştırmalı çalışma ziyaretlerimizde, bu örneklerin özellikle yanlışlarından öğrenmeye çalışıyoruz. Böylece hem bu süreçlerin bilgi birikiminden faydalanırken hem de oralarda düşünülen hatalara düşmemeyi hedefliyoruz. DPI'nın Türkiye Programı kapsamında, ayırım göz etmeksizin tüm siyasi partilerle çalışıyoruz. Bu yedi yıl boyunca AK Parti, CHP ve HDP temsilcilerle pek çok çalışmamızda birlikte olduk ve olmaya devam ediyoruz. Ne yazık ki henüz MHP davetlerimize olumlu bir yanıt vermedi. Ama biz MHP'ye de davet

göndermeye elbette devam edeceğiz zira MHP önemli bir siyasi aktördür ve yok sayılamaz. Karşılaştırmalı Çalışma Ziyaretlerimiz kapsamında bugüne kadar İrlanda, Kuzey İrlanda, Güney Afrika, Kolombiya ve Filipinler gibi ülkeleri ziyaret ettik. Türkiye’den heyetleri, bu ülkelerdeki barış süreçlerinde doğrudan yer almış kişilerle buluşturarak birinci elden bilgi edinmelerini sağladık. Sanıyorum aranızdan bazıları bu ülkelere yaptığımız ziyaretlere katıldılar.

Bugün bu toplantıda ise barış diline ve özellikle zor zamanlarda pozitif bir dil, sözlük nasıl oluşturulabilir ona odaklanacağız. Başka bir deyişle, bir ülkede işler çok kötüye gidiyorsa ve zorlaşmışsa, bu meseleleri nasıl ele almalıyız? Bugün medya devlet-hükümet ilişkisine, bir barış süreci sırasında yahut şartların zorlaştığı ve toplumun kutuplaştığı ya da seçim gündeminin baskısının hissedildiği durumlarda bu ikisinin iletişim tarzının neden önemli olduğuna dair bir tartışma yürüteceğiz. Çok fazla uzatarak zamanınızdan çalmak istemiyorum ve sözlerimi burada noktalıyorum. DPI ile daha başka sorularınız varsa oturumlar sırasında yahut aralarda sorabilirsiniz.

Ben Egil Thorsas ve Norveç Dışişleri Bakanlığı’na bu toplantının gerçekleştirilmesindeki desteklerinden ve ev sahipliklerinden ötürü bir kez daha teşekkür etmek istiyorum. Önümüzdeki ay, yine farklı dünya örneklerini tartışacağımız ve Akil İnsanlar Heyeti üyelerinden bazı isimlerin oluşturduğu bir heyetle, Oslo’da bir başka toplantımız daha olacak. Bu noktada katılımcılara, bizim toplantılarımızda Türkiye iç siyasetine dair tartışmalara girilmediğini hatırlatmak isterim. Bu arada farklı dünya örneklerini dinlerken, katılımcılarımıza hep şunu hatırlatıyoruz, biz bu toplantılarda Türkiye’yi konuşmaktan çok Türkiye’yi düşünüyoruz.

Bundan birkaç hafta önce CHP liderini, daha önce HDP heyetini ve son olarak AK Parti heyetini ağırladık. Tüm bu heyetlerle konuştuğumuz en temel nokta, Türkiye’de Sayın Erdoğan

liderliğinde çok önemli bir inisiyatif başlatıldı. İktidara gediği andan itibaren tabu olan pek çok konuyu, Kürt meselesi, Ermeni meselesi, demokratikleşme, askeri vesayet gibi, ele aldı. Bu dönem, alınan bu çok önemli inisiyatiflerin, neredeyse unutulduğunu görüyoruz. Biz DPI olarak, kendisinin aldığı bu inisiyatiflerin hatırlanması gerektiğini çünkü tüm bu yapılanların, çok önemli bir temel oluşturduğunu düşünüyoruz. Bugün durum zorlaştığı için bu temel yok olmadı, bundan sonra eğer bir barış süreci daha yaşanırsa, o da bu temel üzerine kurulacaktır.

Şimdi sözü Egil'e vermek istiyorum. Bakanlıktaki birimleri ve barış süreçlerini nasıl destekleri hakkında bize biraz bilgi vermesini istiyoruz. Teşekkürler.

Egil Thorsas: Hanımlar, beyler, çok sevgili konuklar ve DPI'daki arkadaşlar. Norveç Dış İşleri Bakanlığı Barış ve Uzlaşma Birimi adına sizleri burada, Oslo'da ağırlamak benim için bir onur. DPI ve Kerim bu toplantının yeri olarak Oslo'yu seçtiği için çok memnun olduk, zira uzun yıllardır DPI'nın fon veren kuruluşlardan biriyiz. DPI ile olan bu uzun süreli ilişkimiz de size şehrimizde ağırlamayı ayrıca hoş kılıyor.

DPI barışı, demokrasiyi, insan haklarını, diyalogu ve katılımı destekleyen bir kuruluş. Bu gündem de temsilcisi olduğum Norveç Dış İşleri Bakanlığı Barış ve Uzlaşma Birimi'nin de tanıdığı ve benimsediği prensiplerdir. Bizim birimiz de 15 yıl önce kurulduğu günden bu yana benzer konuları çalışıyor. Norveç, on yıllardır, Orta Doğu'da Filistin ve İsrail meselesi olmak üzere, farklı bölgelerde, örneğin Guatemala, Filipinler ve Kolombiya gibi çeşitli barış inisiyatifleri ve barış süreçlerinin parçası olmuştur. Başka süreçlere ilişkin söylentiler olduğunun da farkındayız elbette. Genel bir kural olarak, taraflar aksini istemediğini sürece, taraflara özel herhangi bir bilgi asla ifşa etmeyiz. Bu işin içinde geçirdiğimiz uzun yıllar içinde öğrendiğimiz en temel prensip bir

sürece ya da müzakereye dair bilgi sızdırmamaktır.

Barış süreçleri alanında yapılan bir iş sadece barışa değil aynı zamanda demokrasiye ve insan haklarına da odaklanır. Bir toplumsal meşruluğa sahip kalıcı bir barış, demokrasi, insan hakları ve ifade özgürlüğünün esas olduğu bir siyasi ortamdan bağımsız gelişemez. Tüm bunlar el ele yürür. Biz inanıyoruz ki en azından belli bir miktar özgürlük olmadan bunlardan hiçbirine tek bana sahip olunamaz. Yani tüm bu prensipler bir arada yürür. Bu aynı zamanda, bu işte, kısa yoldan bir sonuca ulaşmanın mümkün olmadığını da söylüyor bize. Bir aşamadan bir diğerine zıplamak mümkün değil. Sürecin gerektirdiği yolu, süreci adım adım giderek her aşamadan geçmeden olmuyor. İnsan hakları ve tüm tarafların seslerinin duyulup sayıldığından emin olmak gerekiyor. Bu, mükemmel olması gerekmeyen bir siyasi ve demokratik bir süreç anlamına geliyor. Tabii her barış sürecinin birbirinden çok farklı olduğunu asla unutmamak lazım. Yani her barış süreci aynı değil. Bu bize esnek yeknesaklıktan uzak esnek bir yaklaşımın bu işte çok önemli olduğunu gösteriyor fakat elbette başarılı olmak için deneyim de şart.

Egil Thorsas Norveç Dış İşleri Bakanlığı adına katılımcıları karşılarken Egil, DPI İcra Kurulu Başkanı Kerim Yıldız ve Kolombiyalı Konuşmacı John Jairo Ocampo Nino ile yan yana otururken.

İsrail ve Filistin, Guatemala, Filipinler ve Kolombiya süreçlerinden ve başarısızlığa uğramış başka süreçlerden hareketle daha pek çok şey söylenebilir elbette. Ama öncelikle şunu akılda tutmak lazım; bir sonuca ya da sonuçsuzluğa ulaşmadan önce, herhangi bir barış süreci için öncelikle bir temel oluşturmak gereklidir. Bu temeli oluşturmak ise oldukça zor ve külfetli bir iştir. Pek çok geri tepme ve hayal kırıklığı yaşanır. Bazen bu geri düşüler ya da hayal kırıklıkları küçüktür bazense çok büyük olur ve kat edilen mesafenin en başına geri dönüşü dahi beraberinde getirebilir. Ama tüm bunlar bu süreçlerin tipik parçalarıdır. Uzun yıllar çinde bu alanda çalışırken öğrendiğimiz en temel mesele, bu işlerin gerçekten güçlü bir sabır gerektirdiği gerçeğidir.

Tarafların güçlü bir sonuç üretecek ve yeterli meşruluğa sahip bir

barış sürecine ulaşması ve karşılıklı verilmesi gereken tavizlerin mümkün olması için yıllar, bazen on yıllar gerekmektedir. Bu noktada Kolombiya devlet başkanı Santos'tan bir alıntı yapmak istiyorum. Hükümet ve FARC arasındaki müzakerelerden sonra, çıkardığı en büyük dersin, barışın savaştan çok daha komplike ve zaman alan bir mesele olduğunu söylemişti.

DPI'nın insan hakları, demokrasi ve barış için çalışan bir kurum olduğunu bilmekten memnunum. Konuşmamdan anladığınız üzere, barış kolay ve hızlı bir iş değil. Ama her şeye rağmen, güçlü ve barışçıl bir çözüm için bir temel, bir alt yapı oluşturmak için çalışmaya devam etmek gerekiyor. Size toplantınızda başarılar diliyorum ve daha önce de belirttiğim gibi bu toplantıyı Oslo'da yaptığınız için de memnuniyet duyuyorum. Uzun ve çok soğuk bir kıştan sonra nihayet Oslo'da bir miktar bahar havası var, burada kaldığınız sürece boyunca umarım keyifli zaman geçirirsiniz. Tekrar hoş geldiniz.

Oturum 1

Medyanın Çatışma Çözümü Süreçlerindeki Rolü: Kolombiya Perspektifi

John Jairo Ocampo Niño, Kolombiya Hükümeti Eski Basın Sekreteri

Kerim Yıldız: Bugün John Jairo Ocampo Niño'yu aramızda görmekten son derece mutluyuz. Kolombiya'dan Oslo'ya bu toplantı için geldi. Kendisi Kolombiya devlet başkanı Santos ile çalıştı ve 2010-2013 yıllarındaki hükümet ve FARC arasında süren barış görüşmeleri boyunca hükümetin Basın Sekreteri olarak son derece zor bir görevi sürdürdü. Kendisi hala başkanlık ofisinin iletişim işlerini yürütüyor ve aynı zamanda deneyimli bir gazeteci.

Başlamadan önce, yıllardır dünyanın dört bir yanındaki farklı örneklerle baktığımızda tek bir şeye şahit oluyoruz. Çatışma çözümünün önündeki en büyük engellerden biri, medyanın çatışmayı teşvik etmesi barışı teşvik etmesinden çok daha kolay. Bu, iletişim alanının ne derece zor olduğunu çok iyi anlatan bir durum. Şimdi sözü John'a veriyorum ve kendisine tekrar hoş geldiniz diyorum.

John Jairo Ocampo Niño: *Muchas gracias.*

Çok teşekkürler. Burada olmak gerçekten büyük bir zevk. Benim amacım sizinle Kolombiya sürecini konu başlığı bağlamında paylaşmak. Gazetecilerle konuşmak konusunda deneyimli biriym hem bir gazeteci hem hükümet adına iletişim işlerini yürüten biri olmam hasebiyle. Bugün size medya ve iletişim konusundaki kişisel perspektifimi Kolombiya Barış Süreci öncesi, sırasında ve sonrası

olmak üzere üç ayrı evreyi içerecek şekilde aktaracağım. Bizim ülkemiz on yıllarca savaşı ve savaş sürerken barışçıl dönemleri de tecrübe etti.

Bir gazeteci olarak Kolombiya'da ne öğrendik? Yıllarca savaş hakkında konuştuk, yıllarca savaş başlıkları ön plandaydı, ancak şimdi yeni bir tarih hakkında konuşmak mümkün. Bu süreçte şiddet, bombalama ve ülkenin altyapısına verilen zararlar ülke geneline yayıldı ve bizler tüm bu olup bitenin haberini yapmak zorunda kaldık. Şimdiye kadar, Kolombiyalı gazeteciler olarak, soygun, güvensizlik ve şiddete dair haberler vermekle yükümlüydük adeta. 1900'lü yılların başından beri yaygın bir çatışmanın ele geçirdiği bir ülkede yaşıyoruz. Yaşadığımız şey aynı zamanda bir iç savaştı da; liberaller ve muhafazakârlar arasındaki bir iç savaş diyebilirim buna. 1930-1946 arasında göreceli bir barış dönemi vardı, ancak 1946'dan sonra çift taraflı çatışma bir kez daha artmaya başladı. Muhafazakâr parti kazandı ve bir kez daha ülkemizde şiddet patlak verdi. Siyasi lider Jorge Gaitan'ın suikastıyla şiddet Bogota'dan dışarı da yayılmaya başladı.

Medya kuruluşları bu dönemde önemli bir rol oynadı. 1800'lerde yazılı medya organları bu süreç içinde kullanıldı ilk kez. Kolombiya'daki en önemli gazete El Espectador'su ve Jorge Gaitan'ın öldürülmesinden sonra, toplum basın organlarına saldırdı ve El Espectador kapatılmak zorunda kaldı. Yine aynı dönemde, gerilla grupları ormanlara ve dağlara yayılmaya başladı. 1952'de FARC kuruldu, şiddetten yararlandılar ve bu grup Kolombiya'da 53 yıl süren ihtilafın sebebi oldu. Bunlar kaotik zamanlardı ve askeri darbeden sonra ilk askeri hükümet iktidara geldi. İlginç bir şekilde, bu darbe televizyonda yayınlandı ve televizyon yayınları diktatörlük rejimi ile başladı.

Hükümet ve muhafazakârlar bir anlaşma yaptılar ve buna göre, her yıl muhafazakârlar ve liberaller arasında güç değişecekti. Bu

süreçte ideolojiler bir anlamda dışarda bırakıldı. Gerilla grupları ise dağlarda komünizm ve eşitlik retoriği ile bir hâkimiyet kurdular.

Kolombiya sadece gerilla gruplarına karşı savaşmadı, aynı zamanda uyuşturucu kaçakçılığı meselesi ile de uğraştı. 1980'lerde en ünlü uyuşturucu kaçakçısı Pablo Escobar, ön plana çıktı. Bu kartellerin ortaya çıkışı ile başka bir savaş türü ortaya çıktı. Politikacıların ve gazetecilerin suikastları o dönem halkı en çok etkileyen olaylardı. Gazeteciler, uyuşturucu kaçakçılarına karşı haberler yayınladıklarında hedef haline geliyorlardı, bu hedeflerden biri de El Espectador idi. Araba bombalamaları ve politikacıların, cumhurbaşkanlığı adaylarının ve gazetecilerin kaçırılması bu olayların birkaç örneğidir ve FARC gerillaları uyuşturucu kaçakçılarıyla iletişim kurduklarında şiddet daha da yayıldı.

Peki Kolombiya bu şiddet sürecini niye yaşadı? Esas mesele siyasi dışlama, sosyal eşitsizlik, toprak dağılımı ve uyuşturucu trafiğiydi. Gerillalar ve uyuşturucu kaçakçıları arasındaki ana fark, uyuşturucu kaçakçılarının şehirlerde, yönetim ve ticaret merkezlerinde saldırılar gerçekleştirmesiydi. FARC ise daha çok kırsal alanlarda faaliyet gösteriyordu ve sonraki dönemde ise FARC'ün büyümesine katkı sağladıkları düşündükleri kişilere karşı eylem yapan paramiliter gruplar oluştu.

Bütün bunlar olurken, silahsızlanma gibi barışa dönük adımlar da atılıyordu. Şimdi FARC ile süren barış süreci çok daha büyük ama o dönem daha küçük gruplarla da bazı anlaşmalar yapıldı. Mevcut cumhurbaşkanlığı adaylarından biri, o dönem silahsızlanan grubun üyelerinden biri ve şu an anketlerde ikinci sırada yer alıyor. 1991 yılında, Kolombiya'daki gerilla örgütlerinin şemsiye grubu, Simon Bolivar grubu silahsızlandı. Pablo Escobar'ın ölümünden sonra Medellin karteli ve diğer bazı karteller dağıtıldı. Şu anda, Kolombiya'da faaliyet gösteren sadece küçük uyuşturucu kartelleri var.

2009 yılına kadar çeşitli barış görüşmeleri yapıldı ve 2017’de ELN (İsyancı Ulusal Kurtuluş Ordusu) ile başlayan barış görüşmeler de devam ediyor. Fakat FARC ile barış görüşmelerini başarılı kılan neydi? Askerlik ve istihbarat teşkilatlarının güçlendirilmesi nedeniyle, iktidar dengesinin devlet lehine değişmesi bir etken. Bu zamana kadar kimse gerillalarla mücadelede başarılı olamamıştı. Geçmişte, bir FARC liderinin bir medya kuruluşuna ulaşması ve bir askeri veya siyasi lidere göre bir röportaj vermesi daha kolaydı örneğin. Bir başka etken de komşu ülkelerle diplomatik ilişkilerin geliştirilmesidir.

Son 20 yılda gerçekleşen olayların iyi ve kötü etkisi ve bu anlamda değeri büyük. 1996’da FARC 250 kişilik gerilla grubu bir askeri üsse saldırdı, 25 asker öldü, 60 asker kaçırıldı ve geride bir sürü yaralı kaldı. Bu FARC’ın gücünü gösteren bir eylemdi o dönem. 1997’de bir başka askeri üsse saldırdılar ve bu sefer de 63 asker öldürüldü ve 43’ü kaçırıldı. Bu şartlar altında 1998’de grup güçlü olmaya devam etti ve uyuşturucu kaçakçıları ile temasa geçti. Yine o dönem muhafazakâr partiden Andrés Pastrana Arango başkan seçildi. O dönem iletişim ve medya organları başkanlık seçimlerinde önemli bir rol oynadı ve yaptıkları haber ve programlarla barışa dair umudu arttırdılar. Bu dönemde Kolombiya barış mesajlarına ve barış görüşmeleri konusunda bir girişim başladı. FARC lideri, Manuel Marulanda, yapılan ilk görüşmelerde yer almadı.

Bu barış sürecinde, çok sayıda milletvekilinin içinde olduğu bir uçak, FARC tarafından kaçırıldı ve FARC bölgesinde bir piste indirildi. Bu, taraflar arasında gelişmekte olan ilişkilere zarar verdiği için barış sürecinde ciddi bir gerilemeye neden olan en büyük olaylardan biriydi. Bu olay bir gerilla grubu olarak FARC’ın içerde ve dışarda güç kazandığı hükümetin ise güç kaybetti bir dönemde meydana geldi. Fakat olayın kendisi FARC’ı bir terör örgütü markası haline getirdi bir kez daha.

Alvaro Uribe ise 2002’de FARC’I bitirme vaadiyle iktidara geldi. Onun başkanlığı döneminde gerilla grupları prestijli bir kulübü bombaladı ve 300 kişi öldü bu saldırıda. FARC taşımacılık yapan araçlara yönelik pek çok saldırı ve kaçırma eyleminde bulundu ve Kolombiya yolları tehlikeli hale geldi. Buna karşılık, ABD’nin yardımıyla hükûmetin orduyu günlendirmesi ve ülkedeki yolların daha güvenli hale gelmesi ise hükûmetin en büyük başarısı oldu.

Peki, o halde neden paramiliter gruplarla anlaşma yapıldı? Bu durum büyük tartışmalara neden oldu. İnsanlar yargı sürecinde bu tür anlaşmaların yapılmaması gerektiğini düşündüler. Adalet ve Barış Programı, silahsızlanmaları halinde paramiliter gruplara barış sözü verdi, ancak bu program çok başarılı olmadı ve silahsızlanan paramiliterler bu sefer de çetelere katıldı.

Ordu güçlenirken, istihbarat da özellikle FARC’ın kaçırdığı kişilerin kurtarılması konusunda büyük rol oynadı. 2010’dan sonra Santos hükûmeti kuruldu. Santos iktidara gelirken gerillaların olmadığı bir Kolombiya mümkün, bunu ya akıl ile yani konuşarak ya da zor ile yani savaşarak yapacağız dedi. FARC gücünü kaybetmeye başladı ve 2010’da FARC’ın en şiddet yanlısı liderlerinden Víctor Julio Suárez Rojas yakalandı ve öldürüldü. Suárez Rojas diyabet hastasıydı. İddialara göre Kolombiya istihbaratının lidere ilaçları götüren botu tespit edip, bota bir GPS çipi yerleştirerek Rojas’ın üssünü tespit ettiği ve orayı bombaladığı söyleniyor. Bu olayı takiben, gizli bir müzakere dönemi başladı ve askerin FARC karşısında çok güçlenmesi üzerine bu sefer her iki taraftan da görüşmelere öncekinden daha fazla yanaştı.

2011 yılında Başkan Santos FARC liderlerinden Alfonso Cano’ya karşı bir operasyon emir Verdi ve bu operasyonun sonunda Cano ile beraber örgütün pek çok etkili ismi öldürüldü. Bu operasyonun ardından müzakerelerin sona ereceği düşünülmüştü, ama FARC masadan çekilmedi ve barış masasına büyük önem verdiklerini

böylece göstermiş oldular. Tüm bu süreç boyunca taraflar arasındaki kavga sacaş da bir yandan devam etti. Santos “hem müzakereye hem de mücadeleye devam edeceğiz” dedi. Bu dönem gazeteciler barış süreci hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Konu hakkındaki bilgiye sadece Başkan Santos ve yakın çevresi vakıftı.

FARC ile yapılacak anlaşma 5 ayrı kategori üzerinden tanımlandı: kırsal gelişme, siyasi katılım, uyuşturucu trafiğiyle mücadele, mağdurlar için adalet ve silahsızlanma. 2012’de bu beş madde kamuoyuna duyuruldu ve açık barış görüşmeleri de böylece başladı. Medya organları ile ilişkileri düzenleyen bir takım kurallar belirlenmişti. Müzakereler başladığında, bir web sitesi yapıldı ve buradan sürece dair hem gelişmeler duyuruldu hem de öneriler alındı.

Müzakereler Norveç ve Küba’da yapıldı ki bu da medyadan uzak olmak anlamına geliyordu. Medyanın müzakere detaylarına erişimi sınırlıydı ama kurulan web sitesinden gelişmeler duyurulmaya devam etti. Bu süreçte gazeteciler müzakerelerle ilgili bilgilere üç kaynaktan ulaştılar: Hükümet, FARC ve kamuoyuna yapılan açıklamalar. Basın toplantılarında gazetecilerin soruları alınmıyordu tartışmaların kamuoyuna yansımaması için. Öte yandan her iki tarafın baş müzakerecileri ya şahsen ya da email ile bir açıklama yapacaklarında eş zamanlı olarak yapıyorlardı. Elbette bu sistem gazetecilerden olumsuz tepkiler aldı ve basının hükümete sinirlenmesine yol açtı. Öte yandan tüm bu süreç kamuya açık yapılsaydı çok daha yavaş ilerlerdi. Her şeye rağmen bu süreçte hükümet ve medya ile ilişkisi ve iletişimi arasındaki hep devam etti. Medya sürecin bir parçasıydı, bazı sıkı kurallara uymaları beklendi kendilerinden ama asla sansürlenmediler.

Başkan Santos 2014 yılında ikinci kez başkan seçildi. İkinci döneminde başkanlık programının gündeminde barış, adalet ve eğitim vardı. FARC ile olan barış süreci 2016’daki son evresi de

tamamlanana kadar sürdü.

Her ne kadar medya barış süreci genel olarak pozitif bir şekilde yansıtısa da, halk süreci yeterince kavrayamadı. 52 yıl sonra 50 bin kişilik bir grubun silahsızlanmasından bahsediyoruz. Bu konuda Kolombiyalılar hala bölünmüş ve kutuplaşmış durumda. Barış süreci için bir referandum oldu ve basın bu sürecin kapsamlı bir analizini yeterinde sunamadıklarından, sonuç barış lehine olmadı.

Peki, bu neden böyle oldu? Hükümet barış sürecini kamuya anlatmak üzere bir eğitim hamlesine giriştiğinde muhalefet bol miktarda yalana başvurdu. Vergilerin artacağını, emeklilik maaşlarında kesintiye gidileceğini ve FARC liderlerinin başkan seçilebileceğine dair türlü konuları gündeme getirdiler ve sosyal medyada hızla yayıldı. Yenilginin marjı dardı, ancak hükümetin eğitim anlayışı nihayetinde eksikti, yeterli olmadı. Bazı bölgelerde sandık başına katılım oranı düşüktü, çünkü referandum günü çok yağışlıydı ve kasırğa uyarıları vardı. Referandum öncesi anketler, barış sürecini destekleyen bir sonucun büyük bir farkla kazanılacağını öne sürüyordu, ancak bu gerçekleşmedi.

Ülkenin kırsal bölgeleri çözüm sürecine genelde destekler yönde oy kullanırken, şehir merkezlerinde yaşayan nüfusun çoğunluğu ise hayır oyu verdi. Bu kısaca, çatışmadan etkilenen bölgelerdeki insanların barışı desteklediğini, çatışmayı ve şiddeti sadece televizyonda izlediği kadar bilen kesimin ise barışa karşı çıktığını gösteriyor. Şehirlerde en temel öncelik FARC üyelerinin tutuklanmasıydı örneğin.

Santos'un haklı ikna etme konusundaki eksikleri nelerdi? Halka mesajların iletilmesinde birçok teknik sorun vardı. Toprak reformuyla ilgili olarak, insanlar sonucu göremediler. Referandumda hayır oyu kullanan insanlar barışı istemedikleri için değil önerilen barış anlaşmasına hayır dediler. Yani anlaşmada bazı değişikliklerin

yapılmasını istiyorlardı. İlginç bir şekilde, referandumu izleyen Pazar günü, Santos, barış sürecini terk etmediği için Norveç'te Nobel Barış Ödülü'ne layık görüldü. Referandum sonrasında önerilen anlaşmada değişiklikler yapıldı ve Havana'ya geri gönderildi. Kasım 2016'da parlamento, bu gözden geçirilmiş anlaşmayı yürürlüğe koydu.

Silahsızlanma ve terhis, anlaşmada atılan en önemli adımlardan bazılarıydı. Silahların teslim edilmesi sırasında BM temsilcileri hazır bulundular. Paramiliter gruplarla silahsızlanma süreci farklıydı ve bu silahların imhası halen devam ediyor. Bu barış süreci için üç anıt inşa edilecek: biri Kolombiya'da, biri Havana'da, diğeri BM'de.

Uzun yıllardır savaş hakkında haber yapan gazeteciler olarak, yeni bir ülke için haber yapmamız gerektiğini fark ediyoruz. Ülkemizi bu şekilde bir huzur içinde hiç görmedim. Noel çok daha sakin geçti, ölüm alarmları düştü ve bombalama ve adam kaçırma konusunda çok az haber vardı. Ancak, uyuşturucu kaçakçılığı hala haberlerin en önemli gündem maddesi. Askeri üslere yönelik saldırılar durdu ve asker ölümlerinde bir düşüş oldu, ancak biz gazeteciler olarak hala Kolombiya'nın sıkıntıları, yolsuzluk, ekonomik ve tarımsal sorunlar hakkında konuşuyoruz. Yine de, Kolombiya'daki fırsatlar, değişiklikler ve gelişmeler hakkında haberler yapmaya da ihtiyacımız var.

Konuşmama iki hipotezle bitirmek istiyorum: Birincisi, gazeteciler olarak bizler, gerçekten neler olup bittiğini biliyor muyuz? Kırsal bölgeler artık savaşın değil, barışın yeri, ancak gazeteciler bunu genellikle gözden geçiriyorlar. Geçmişte, şiddet haberlerini kovalarken, şimdi yolsuzluk ve eğitim ile ilgili gelişmeleri takip etmemiz gerekiyor. İkincisi, sosyal medya gazeteciler için bir sorun teşkil ediyor. Twitter artık birincil haber kaynağı hale geldiğinden, yüz yüze iletişim kurmak artık som derece nadir hale geldi. Bunları gazeteciliğin aleyhine görüyorum. İnsanlar kafaları yerine kalpleriyle

düşünmeye başladılar. Brexit ve ABD'deki seçimler, gazeteciliğin yeni bir ortamı olduğunu ve bizlerin bu yeni sosyal medya ortamını nasıl yöneteceğimizi bilmediğimizi görüyorum.

Bir lider, yorumcu veya aktivist doğru kelimeleri kullanırsa, halkı yeni bir ruh haline getirebilir ve bir konu hakkında heyecanlanabilir. Kullanılan kelimeler, yapıcı dil, bağımsız bir yaşam sürmeye başlayabilir. Ancak, bu, Kolombiya'daki sorunlardan bir tanesi. Gazeteciler olarak ülkemizin tecrübe ettiği yeni durum hakkında daha çok haber yapmamız gerekiyor.

Kerim Yıldız: Bu yeni gerçekliğin karşısında, mevcut gazeteciliğe baktığınızda kapsayıcılığa odaklanan barış gazeteciliği, bugünün kutuplaşmış toplumlarımızda hem çok olumlu hem de çok olumsuz bir rol oynayabilir. Her neyse, bu konuda daha fazla tartışacağız. John için birkaç soru sormadan önce kahve ve çay molası için 10 dakikalık bir ara öneriyorum.

John Jairo Ocampo Nino ve Kerim Yıldız

Katılımcı: Ülkenizdeki çatışma ideolojik mi yoksa etnik bir çatışma mıydı? Sonraki dönemde gerillaya katılımlar ideolojik-etnik bir bölünme nedeniyle mi muhafazakâr-liberal bir bölünme nedeniyle mi katıldılar? Liberal demekle ne demek istediniz?¹

Katılımcı: Barış sürecinin başarıya ulaşmasını üç nedenle açıkladınız. Güç dengesinin sağlanması, istihbarat ve çevre ülkelerde geliştirilen ilişkilerin iyileşmesi. Fakat çatışmanın nedenleri arasında saydığınız halde bu listede siyasi katılımdan bahsetmediniz. Gerilla savaşı, uyuşturucu trafiği ve sosyal eşitsizlik gibi şiddetin nedenleri politik dışlanmadan kaynaklanıyor. Öyleyse neden politik katılımı şiddetin sonlandırılmasının nedenleri arasında görmüyorsunuz?

Katılımcı: Konuşmanızda gazeteciliğin analizde zayıf ve tarafsız olduğunu söylediniz. Öte yandan özellikle çatışma dönemlerinde ön yargı önemli bir sorun. Süreç boyunca gazetecilere sansür uygulanmadı dediniz. Hiç kapatılan gazete yahut gazetecilerin yazıkları yazılardan ötürü suçlandığı olmadı mı?

John Jairo Ocampo Niño: Çatışmanın başında liberaller ve muhafazakârlar arasındaki kutuplaşma toprak dağılımı, mülk ve piyasa meseleleri gibi sorunlardı. FARC gerillaları oy sandıkları yerine silah gücüyle güç kazanabileceklerini düşündüler. Ortada etnik bir bölünme veya etnik bir sorun yoktu. Uyuşturucu kaçakçılarıyla ilişkiye geçtikleri anda yozlaşmaya da başladılar. Bu yüzden şiddet daha da yoğunlaştı. Ve barış anlaşmasının ilk koşulu, yine bu yüzden, kırsal kalkınmaydı yani toprakları başkasına devretmek yerine bölgedeki üretkenliği arttırmaktı. Kolombiya'da birçok köy var ve bu koşul onların gelişebilmesine yönelik olarak konuldu. İkinci koşul politik katılımdı. Gerillalar, barış sürecinin sonunda siyasete katılabileceklerdi. Barış sürecinin bir sonucu olarak bugün FARC'nin beşi üst mecliste bir diğer beşi alt mecliste olmak üzere on milletvekili var. Toplamda 300 milletvekili var,

1 Türkiye'de "liberal" teriminin çekişmeli tanımına gönderme yapıyor.

bu yüzden on büyük bir rakam değil ama bu sayı bile hiç yoktan iyidir. FARC üyeleri de başkanlık seçimlerine katılabiliyorlar, ancak henüz bir aday çıkarmadılar.

Barış sürecinin parçası olan gerillalardan beklenen ilk şart çatışma sürecinde² ne olduğuna dair gerçekleri ifade etmeleri idi ki bu da 8 yıla kadar cezalandırılacakları olasılığını içeriyordu. Öte yandan cezalandırma darken bundan kasıt doğrudan hapis cezası da değildi. Tarlalarda ürün yetiştirilmesi, gıda endüstrisinde çalışılması ya da kara mayınlarının temizlenmesi gibi ıslah edici cezalardı. Daha önce gerillalar siyasete silahlarla katılmaya çalışıyorlardı, ama bu gibi uygulamalar ve siyasete silahlı katılım için bir barış sürecine ihtiyaç var. Eski gerillalardan biri olan Gustavo Petro'nun lideri, şu anda bir başkan adayı ve bu yüzden artık siyasi katılım Kolombiya'da mümkün.

Bir gazeteci olarak barışa inanıyorum. Burada 8 milyon mağdurdan bahsediyoruz. Dolayısıyla ne olursa olsun barış, bu çapta bir mağduriyetten iyidir. Şu an FARC üyelerini silahlarla görmektense mecliste görmeyi tercih ederim.

Çok seslilik konusuna gelince; Kolombiya, kesinlikle kutuplaşmış bir ülke. Öte yandan seçim sonuçları çok sesliliğin de bir işareti. Gazeteler devleti kuşattı, sansür yok ama çok seslilik var. Bir gazetecinin düşündükleri ya da ifade ettikleri yüzünden hapse atıldığı bilgisine sahip değilim. Ancak uyuşturucu kaçakçılığı yapan kişiler olarak tutuklanmış olabilirler.

2 Hakikat Komisyonu, hükümet ve FARC arasında 2016'da yapılan barış anlaşmasının parçası olarak bazı şiddet olaylarına dair tanıklıkların dinlenmesi.

*Soru Cevap bölümü. Konuşmacılar, DPI çalışanları
İrlanda'nın Norveç Büyükelçisi Karl Gardner*

Katılımcı: FARC silahsızlandı ve bir parti kurdu. Mart'ya yapılan seçimlerde ülke genelindeki oyların sadece yüzde 0.4'ünü aldı. Son 50 yılda toplumun belli bir kesimi üstünde hatırı sayılır bir gücü olan bir grubun bu kadar düşük oy almasını neye bağlıyorsunuz?

John Jairo Ocampo Niño: Le Monde'da bir makalede barış sürecinin çöktüğünü³ ve ülkenin Kuzeybatısında 11 polisin nasıl öldürüldüğünü konu alan bir makale yayınlandı. Yine aynı makalede FARC'ın Jesus Santrich adında ABD'nin iadesini dileği liderinden bahsediliyor ve FARC'ın kontrolündeki bazı bölgelere hala polisin ya da askerin giremediği anlatılıyordu. Yani mevcut sürece yapılması gereken reformlar bağlamında pek çok eleştiri var ve bu tarihsel olarak sınıf meselesinin en önemli boyutu.

Barış süreci modeli iyi, ama anlaşma imzalandığından bu yana 15 ay geçti ve hala sürmekte olan problemlerin nasıl çözüleceğine dair kafalarda pek çok soru işaretleri var. Sürecin başarısız olduğuna dair konuşmalarda var ama süreç 15 yıldır devam ediyor. Bu süreçte,

³ “Kolombiya: Maquis hakkında hangi konuda pişmanım? Her Konuda”https://www.lemonde.fr/ameriques/article/2018/04/23/en-colombie-le-processus-de-paix-a-un-stade-critique_5289295_3222.html

dünya çapında çeşitli çatışmaları gözlemleyen uluslararası bir grup olan CLOC (Coordinadora Latinoamericana de Organizaciones del Campo), FARC ve hükümet arasındaki barış anlaşmasıyla ilgilenen insanlarla tanışmaları için ülkeye davet edildi. Bugün ELN ile ateşkes müzakereleri ise Ekvator'da yapılıyor.

Santos barış yapmak savaş yapmaktan daha zor diyor. Yani insanları ödürmek reformları kamuoyuna göstermekten çok daha kolay. Bir gazeteci olarak bu sürecin hiç kolay olmadığını ve daha fazla düşünmeye ve analitik çalışmaya ihtiyacı olduğunu düşünüyorum.

Türkiye'deki barış sürecini takip ediyorum. Oradaki çatışmanın topraktan ziyade etnik meselelerle ilgisi var. Benim görüşüme göre, taraflar müzakereler için bir araya geldikten sonra bir dizi gündem oluşturmali ve medyanın kuralları açıkça tanımlanmalı ki böylece süreç medyadan dış baskı olmadan ilerleyebilir.

Verilen tüm örneklerde, ülkelerin farklı koşullar altında olduğunu görüyoruz. Kolombiya'da, barış getireceğine söz veren Başkan bunu başaramadı ancak FARC'ı sona erdirme vaadiyle gelen Santos, savaşı bitirmeyi başardı. Aktörlerin mutlaka liberal olması gerekmez. Bazen ilerleme için rasyonel şartlar gerektiren barışçıl ve iyi niyetli inisiyatifler başarısız olabilir. FARC'a karşı adımlar ancak dış ilişkiler ilerledikçe atılabildi. 2010 yılında Kolombiya Savunma Bakanlığı, barış gündemini geliştirmek için bir PR ajansı ile bir sözleşme imzaladı. Türkiye'de bu gibi girişimler başarısız oldu, bu yüzden belki profesyonel yardım almaları gerekiyor? Belki ABD ve İngiltere'nin 'havuç ve sopa' yöntemi kullanılabilir.

Katılımcı: Ağustos'ta seçimler var. Seçim kampanyalarındaki barış yaklaşımları nedir? Barış sürecinin ilk döneminde barış ve savaş yaklaşımı aynı anda vardı dediniz. Bu taraflarca anlaşılabilir, ancak medya bütün bunların içinde nerede duruyordu? Bu kafa karıştırıcı bir durum olduğu için nasıl açıklandı? Medya kamuoyunu konu

hakkında bilgilendirmekten sorumlu ve mesaj oluşturmak zor bir durum. Hem gazeteci hem de hükümetin bir parçası olan biri olarak, medyayı nasıl bilgilendirdiniz, onları nasıl ikna ettiniz? Mesajın kendisi çok tartışmalı, bu nasıl açıklandı?

John Jairo Ocampo Niño: İkna konusunda farklı yollar izledik. Örneğin ‘Noel Operasyonu’ barışı aramanın farklı yollarından biriydi. Bu kampanya ile gerillaların kalplerine dokunmak amaçlandı. Haftalar boyunca ormandalardı ve Noel’i aileleriyle geçiremediler, dolayısıyla onlara Noel kartları ve mesajları göndererek onlara ulaşmak ve gerilladan ayrılmaları için ikna etmeyi amaç. Bir yandan, gerillalardaki insanlara üniversite eğitimi sağlama yaklaşımı da vardı. Birçoğu çok gençken gerillaya katılmış kişilerdi ve hatta kimilerinin kimlik kartları bile yok. Başka bir kampanyada ise çocuklar hem gerillalara ve askerlere mesaj yazdılar ve onları cam şişelerin içine koyarak nehre bıraktılar. Gerillalar onları buldu ve onlar için yazılmış olan bu mesajları okudu. Bu, insanların kalplerine dokunmak için yapıldı.

FARC’ı sona erdirmek hem iyi hem kötü yöntemlerle yapıldı. Hem savaşarak hem de konuşarak. 30.000 kişilik bir silahlı kuvvetten bahsediyoruz. Tüm bu kampanyalar sonrasında, bu sayı 12.000’e indi. Tek çözüm savaş olsaydı, yıllar alabilirdi. Santos “havuç ve sopa” yaklaşımı kullandı. Barışı temsil eden “havuç”, hapse girmemeyi ve tarımsal kalkınmayı, “sopa” ise askeri operasyonları ve bombalamaları ifade ediyordu.

Şu anda seçimler için beş aday var. Bunlardan biri, eski M19 üyesi aşırı solcu bir aday. Diğeri aşırı sağcı ve barış anlaşmasını değiştirmeyi, FARC üyelerinin milletvekili olmasını engellemeyi ve onları hapse göndermeyi vaat ediyor. Anketlere göre aşırı sol %26 aşısı sağ ise % 36 bandında görünüyor. Aşırı sol barışı desteklemeyi vaat ediyor. Merkezde ise üç aday var ve onlar barış anlaşmasına saygı duyduklarını ifade ediyorlar. Yani anlaşmaya karşı olan tek

bir aday var.

Katılımcı: Yani başkanlık seçimleri bir anlamda barış anlaşmasının da oylaması mı olacak?

John Jairo Ocampo Niño: Hayır çünkü eskiden olduğu gibi bu sefer seçim tartışmalarının merkezinde FARC yok. Çünkü artık silahlı bir örgüt değil. Şu anki tartışmalar, yolsuzluk, eğitim alanındaki reformlar, yapılması gereken yeni yollarla ilgili. Ama eskiden seçim tartışmalarının merkezinde FARC ve barış süreci olurdu. Şu an gündem değişti, tartışmalarının merkezinde savunmaya daha az, eğitime daha çok bütçe ayrılması gibi konular var.

Katılımcı: Aynı anda savaşmak ve konuşmak nasıl açıklandı kamuoyuna?

John Jairo Ocampo Niño: Hükümet ve basın barışı destekledi. Gerilla bir saldırı düzenlediği zaman, sesleri müzakereleri bitirme lehine idi. Bu saldırılar olduğunda barış çağrıları pek duyulmadı ve ordu gerilla kamplarını bombalamaya devam etti. Fakat bu süreçte, altın bir kural vardı, çatışma konusunda ne olursa olsun, bu masaya yansıtılmayacaktı. Taraflar masada olup biten olaylardan bağımsız olarak sadece gündemdeki maddeleri noktaları tartışılacaktı.

Kerim Yıldız: Bu son derece başarılı sunum için çok teşekkürler. Bize birçok arka plan bilgisi ve pek çok ilginç soruya da yanıt verdiniz. Özellikle yeni gazetecilik gerçekliğine ilişkin söyledikleriniz dikkat çekiciydi. Barış gazeteciliği kavramının kapsayıcılık meselesini merkeze aldığı biliyoruz ve bu ulusal düzeydeki tartışmalar için son derece önemli. Bugünün gazeteciliğine baktığımızda, hakikaten kutuplaşma, zorluklar ve çözüm süreçleri için hem çok negatif hem de çok pozitif sonuçlar yaratabilir. Bu dünyanın her yerinde böyle. Sanıyorum günün ilerleyen saatlerinde bu konuyu tartışmaya devam edeceğiz. Bu arada ikinci konuşmacımız Sarah Lister

aramıza katıldı, kendisine hoş geldiniz demek istiyorum. Şimdi 15 dakikalık bir ara öneriyorum.

Birinci Oturumun Sonu

Oturum 2

Medya ve Çatışmanın Önlenmesi: Küresel Zorlukları Gözden Geçirmek

Sarah Lister, Direktör, Oslo Yönetişim Merkezi,
Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı

Kerim Yıldız: size ikinci konuşmacımız Dr. Sarah Lister'ı tanıtmak istiyorum. Kendisi Birleşmiş Milletler Kalkınma Programının Oslo'da Yönetim Merkezi'nin direktörü. Daha önce BBC'de Medya Eylem Bölümünde Danışmanlık ve Siyaset Ekibi'nin başındaydı. Yine daha önce Yönetim Merkezi'de Hükümet ve Sivil Toplum Projesi direktörüydü. Kabil, Afganistan ve Birleşik Krallık'ta çalıştı. Bugün bize medya ve çatışma önleme konusunda küresel zorlukları da değerlendireceği bir konuşma yapacak. Sarah, sözü sana veriyorum.

Sarah Lister: Çok teşekkürler ve bu son derece ilgi çekici toplantıya davet ettiğiniz için de teşekkürler. Sanırım sabah ayrıntıları ile ele alınan bir barış süreci analizinden öğleden sonra yapılacak sonra ele alınacak bir diğerine geçmeden önce benim konuşmam yerinde bir noktada devreye giriyor. Öğle yemeğinden önceki bu oturumda, meseleyi başka bir boyutuyla ele almak ve küresel olarak medyanın çatışmanın önlenmesindeki farklı rolleri üzerine durmak istiyorum. Dolayısıyla belli bir barış sürecinden bahsetmeyeceğim ama konu hakkında daha genel değerlendirmeler yapacağım. Önce Birleşmiş Milletler ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı bağlamında kısa bir bilgilendirme yapacağım. Sayın Ocampo'nun konuşmasının sonunda değindiği gibi medya ortamının zorlayıcı trenlerine konusuna kısaca değineceğim. Takiben de çatışmanın önlenmesinde medyanın değişen rollerini ele alacağım. Daha sonra

birkaç video göstermek istiyorum ve sonunda da peki bundan sonra ne yapılabilir soru ile bitireceğim.

Birleşmiş Milletler (BM) ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) için Giriş Noktaları

Lafı çok uzatmadan, BM ve UNDP için bu meseleyle ilişkiye girdiği giriş noktalarına değineyim. UNDP'nin BM'deki Kalkınma Programı için çalıştığını ve Oslo'da küçük bir araştırma ve politika analiz merkezimiz olduğunu söylemeliyim. Ama biz daha geniş bir Kalkınma Programının bir parçasıyız. BM ve UNDP için, bu tartışmaya birçok giriş noktası var. Bunlardan biri BM'nin Gazetecilerin Güvenliği ve medya topluluğu ile ilgili Eylem Planı'nın etrafında. 2012 yılında, BM Genel Sekreteri, gazetecilerin güvenliğinin sorununun kritik olduğunu kabul ederek bu eylem planını başlattı. Mevcut Genel Sekreter Sayın Guterres, bu konu üzerinde geçmişte yapmadığımız bir şekilde odaklanmamız gerektiğini söyleyerek göreve geldi. Dolayısıyla, BM içinde, gazetecilerin güvenliğine ilişkin bu eylem planının nasıl daha etkili bir şekilde uygulanacağına dair tartışmalar var. UNDP'nin bakış açısıyla bu tartışmalara katılıyorum. Dolayısıyla, BM için bir tür giriş noktası, açıkça gazetecilerin güvenliği ve cezasızlık konularıdır.

Konuya müdahil olmamızı sağlayan bir diğer sebep, 187 üye ülkenin 2015'de yaptığı anlaşmayla şekillenen 2030 Gündemi ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri. Bu anlaşma içinde 16. Hedef olarak ki bu benim üstüne yoğunlukla çalıştığım konu, Barışçıl, Adil ve Kapsayıcı Topluluklar tanımlanıyor. Bu maddenin pek çok hedefi ve göstergesi var ama özellikle Amaç 16 Hedef 10 kamunun bilgiye, korunmaya ve özgürlüklere erişimini kapsıyor.

- 16.10: Ulusal mevzuata ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak, halka bilgiye erişim sağlamak ve temel özgürlükleri korumak.

- **16.10.1:** 12 aylık süre içinde öldürülen, kaçırılan, zorla kaybedilen, keyfi gözaltına alınan ve işkence gören gazetecilere, medya kuruluşları ile ilişkili kişilere ve sendikacılara dair doğrulanmış vaka sayısı
- **16.10.2:** Bilgiye kamu erişimi için anayasal, yasal ve / veya siyasi güvenceleri benimseyen ve uygulayan ülke sayısı ⁴

Belli göstergelerden biri, gazetecilerin öldürülmesi, kaçırılması, ortadan kaybolması, gözaltına alınması, işkence edilmesi konularıdır. Yani gazetecilerin güvenliği konusunu kapsayan bu konular yeniden uluslararası bir ilginin odağı haline gelmiştir. BM sistemi, UNESCO ve İnsan Hakları Yüksek Komisyonu Ofisi, bu konular etrafında belirli sorumluluklara sahiptir.

Diğer bir giriş noktası ise çatışmanın önlenmesi ve sürdürülebilir barış konusu. Genel Sekreter, bir yıldan uzun bir süre önce göreve geldiğinde, çatışma önleme gündemiyle göreve geldi. Ve onun ifadesiyle dünyanın farklı yerlerinde çatışma var ve unlar çok maliyetli. Barışı koruma kuvvetleri aslında yaptıkları şeyde etkilidirler, ancak son derece pahalıdır ve barışı koruma düzenlemesini durdurmayı zor buluyoruz. Pek çok durumda, anlaşmazlıkları sona erdirmeyi başaramıyoruz. Bazı harika örnekler var, ama genellikle, çatışmalar, bir kez başladığında ivme kazanıyor. Bu nedenle, çatışma önleme konusunda daha fazla düşünmeye çalışıyoruz.

Çok yakın bir zamanda BM ve Dünya Bankası Barış için Yollar⁵ isimli bir rapor yayınladı. Bu raporda çatışma önlemeye dair

⁴ United Nations. *UN Plan of Action on the Safety of Journalists and the Issues of Impunity*. CI-12/CONF.202/6: United Nations, 2012. https://en.unesco.org/sites/default/files/un-plan-on-safety-journalists_en.pdf.

⁵ United Nations; World Bank. *Pathways for Peace: Inclusive Approaches to Preventing Violent Conflict*. Washington, DC: World Bank, 2018. <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/28337>

farklı yaklaşımlar inceleniyor ve BM ve Dünya Bankası sistemi ve başkaları çatışma önlemeye dair fikirleri nasıl kendi sistemlerine entegre ederler bunun üzerine kafa yoruldu. Beni birimim bu işin bir parça içindeydi ve aslında başlangıçta medyanın rolü üzerine konuşmak plan dahilinde değildi. Yani barış yolunda küresel bir çabadan bahsediliyordu ve kimse medyanın önemli olduğunu düşünmemişti. Daha sonra medyanın rolünün çatışma meselelerinde ele alınması gerektiğine ve medya ve çatışma önleme konusunda bir arka plan taslağı hazırlamaya karar verdik. Size daha sonra göstereceğim videolar bu arka plan çalışmasından hareketle yapıldı ve bunlar herkesle paylaşımına açık materyaller.

Dr. Sarah Lister'in sunumu çatışmadan etkilenen bölgelerde medyanın yaşadığı küresel zorluklara değiniyor

Medya Ortamında Değişen Küresel Trendler

Öncelikle belirtmeliyim ki bizler medya uzmanı değiliz. Ama bu konunun önemli olduğunun farkındayız ve bu konu daha fazla

dikkatle çalışmaya başladık. Anladığımız şey ise bu konuda aslında çok fazla düşünen, çalışma ya da analiz yapan insan sayısı az. Bazı temel düşünceleri, yaklaşımları bir araya getirdik ama bu konuda küresel uzmanlarımız gibi de davranamayız. Umarım bu meseleleri tartışma bölümünde de ele alırız.

Herkesin malumu olduğu gibi bilgiye erişimde bir yükseliş ve mobil telefonların ve teknolojilerin kullanılmasında büyük bir artış oldu. Bir önceki bölümde Kolombiya medya ortamına ilişkin tablo ve insanların hangi mecralardan haber aldığı ve bunun etkileri nedir sorusu dikkatimi çekti. Mevcut iletişim ortamında her türlü farklı ajandaya sahip insanın o ya da bu şekilde elinin altında bir medyası olduğunu görüyoruz. Pek çok yeni medya kuruluşu var, ancak bu kuruluşlar belirli politik, etnik, dilsel, kültürel, özel ilgi alanları ya da özel sektör çıkarlarıyla o veya bu biçimde ilişkili haldeler. Bu, medya ortamının büyük ölçüde parçalanmasına yol açmış durumda ve farklı seçimleri olan insanlar olarak hepimiz aslında kendi mahallerimizde ve mahallerimizle konuşma alışkanlığı içindeyiz. Buradaki tehlike elbette insanların sadece kendileri gibi düşünen insanların sesini duymaları. Bu enformasyon döngüsü görüşünüz ne olursa olsun şunu doğruluyor; çoğulcu ve farklılıklar anlamında zengin bir toplum arıyorsanız, bu çok tehlikeli. En azından bu benim görüşüm. Birçok kırılma bağlamda, medya ortamlarının kırılması, böylece belirli çıkışların belirli köprülerle, aralarında köprü kurma yeteneği olmadan konuşuyor olmasıdır. Pek çok kırılma ortamda, parçalanmış bir medya ortamı var ve herkes farklı bir topluluğa sesleniyor ve bunlar topluluklar köprü kurmak becerisine sahip değil.

Medya kuruluşlarının belirli çıkarları temsil edebildiğinden bahsettik. Şu an aşırı ya da anti-demokratik anlatıları teşvik etme ve kamusal söylemi yanlış bilgi ve dezenformasyonla şekillendirme konusunda medyanın ortamı giderek daha karmaşık bir şekilde sömürülüyor. John Jairo Ocampo Niño, yalan haberlerin kamuoyu

üzerindeki etkisinden bahsetti. Mevcut medya ortamı bu tür yalan haberleri ve onların hızla yayılmasını destekleyen bir görüntü arz ediyor.

Öyleyse medya ekonomisinin de bir sistem olarak başarısız olduğu tespitine geliyoruz. Piyasadaki teşvikler, eski moda bir medya terimi olan kamu hizmeti yayını için yanlış, ancak bu ille de devlet yayıncılığı anlamına gelmez. Piyasaların medya çevresinde yapılandırılma biçimi nedeniyle, geniş bir görüş yelpazesi sunan yaklaşımlar çok az. Bunlar çatışma bağlamında iletişim alanında gördüğümüz bazı tehlikeli eğilimler.

Bazı örneklerde, bağımsız medya üzerinde otoriter kontrolü ve sivil alanın kapatılmasını savunan yaklaşımlar ve bu sorunları tartışabilme yeteneğini de gördük. Kolombiya örneğinde bunun olmadığını ve medyanın kontrol altına alınmadığını duymak ilginçti. İrlanda örneğini duymak da bu anlamda ilginç olacak.

Çatışmanın Önlenmesinde Medyanın Roller

Medya çatışmanın önlenmesinde farklı roller alabilir. Bu toplantının odağında gazetecilik, hatta araştırmacı ve analitik gazetecilik olduğunu biliyorum. Ama medyanın farklı grupların belli konuları tartışması için bir araya getirme ve kamusal tartışmayı destekleme rolü de var. Bir başka rol, gerçeklere dayanan, bağımsız, şeffaf ve tarafsız bir raporlama yoluyla hesap verebilir bir hükümeti desteklemek. Bunları zaten biliyorsunuz. Yine medyanın karmaşık konularda izleyici-dinleyici kitlesinin bilgisini artırma gibi bir rolü de var. İnsanların eleştirel düşünebilmesine yardım etmek sonuçta kamusal tartışmayı destekleyebilir de aynı zamanda. Medya aynı zamanda bir erken uyarı sistemi gibi de hareket edebilir. Belli zorlukları tespit edebilir, twitter geri bildirimleri konusunda makro ölçekte yapılan bazı analizler de var örneğin ve çatışmanın önlenmesi alanında medya yapay zekası üzerine de büyük bir ilgi

de var ki böylece belli zorlukların önceden tespitini mümkün kılan bir uyarı sistemi mekanizması düşünülüyor.

Medya ayrıca insanların duygularını ifade etmeleri için alan yaratabilir. Medyanın kamusal tartışması için bir alan olduğuna ve toplumdaki önemli meselelerin tartışılabilceğı bir alan olması gerektiğine inanıyoruz. Bu, bir önceki oturumda başlatılan mesajlaşma tartışmasıyla ilgili olarak, muhtemelen farklı bir görüş. Bu zor bir konu ve ben de barış gazeteciliğı için de zor bir konu olduğunu düşünüyorum. Bu yüzden bu yuvarlak masa toplantısının bu kadar ilginç.

Merkezimin üzerinde çalıştığı diğer konulardan biri de şiddet yanlısı aşırılığın önlenmesidir. Bazı medya aktörleriyle şiddet yanlısı aşırılığın önlenmesi ve medyanın şiddet yanlısı aşırılıkların önlenmesindeki rolü üzerine tartışmalara katıldık. Küresel Medya Geliştirme Forumu da dahil olmak üzere birçok grup, bu bir gelişme olarak gördükleri ve katıldıkları halde, barış mesajı üretmek zorunda olduklarının söylenmesine eleştirel yaklaşıyorlar çünkü bu iyi amaçlar için dahi olsa medyaya bir çeşit müdahale. Öyleyse, tartışmanın alanını açık tutmak, ancak şiddeti ve nefreti ya da bu tür şeyleri teşvik etmemek konusunda çok zor bir denge var.

Medya barış için motive edici bir güç olabilir, özellikle normların, tutumların ve fikirlerin değışmesine yardımcı olması bakımından. Daha önce dahil olduğum çalışma grubunda konumuz televizyon programları ve dizilerdi ve size az sonra birkaç farklı ülkeden klipler göstereceğim. Myanmar'da, örneğın, Myanmar'ın sorunlarını toplumun farklı kesimlerinden insanlarla bir çayevinde tartışan "Teacup Diaries" adında program var. Bu program bir çayevinde bir araya gelerek farklı etnik toplumlardan farklı insanlarla ülkede devam eden sorunları tartışmak üzere tasarlanmış.

Çatışmaların önlenmesi konusunda medya için düşünebileceğiniz

başka roller de olabilir. Ama bunun nasıl görüldüğüne dair bazı örnekler vermek istedim, belki bu gazete haberciliğinden daha geniş bir şekilde düşünmeye katkı sunar. Ben sizlerin tümünün arka planlarınıza vakıf değilim bu yüzden farklı türden programların bazı kliplerini içeren bir video göstermek istiyorum. Bunun, çalıştığım kurum ve BBC Media Action tarafından bir araya getirilen bir video olduğunu söylemeliyim. Başka bir örgütün videosunu göstermem benim için biraz garip, ama bildiğim en iyi derleme buydu ve gösterme iznim var. Çatışmaların önlenmesini destekleyebilecek beş farklı programlama türünü gösteriyor. Videoya geçebiliriz.

Medya Hayatları Nasıl Dönüştürebilir? BBC Medya Eylem Biriminin Çatışmadan Etkilenen Ülkelerde Yaptığı Çalışma

Video, çatışmadan etkilenen ülkelerde medyanın üç rolüne odaklanıyor: Toplumların “farklılığı” barışçıl yollarla tartışmasına yardım etmek; Doğru ve güvenilir bilginin sağlanmasını desteklemek; Şiddet ve hoşgörü etrafında değişen tutumlar ve sosyal normlar. Video, medyanın çatışmadan etkilenen ülkelerde oynayabileceği farklı olumlu rolleri göstermek için Afganistan, Libya, Nepal, Irak, Nijerya ve Lübnan’dan program örneklerini kullanıyor. Bunlar arasında, müzakereleri teşvik eden açık oturumlar ve topluluklar arasındaki anlaşmayı konu eden [Afganistan], kitle üyelerinin doğrudan siyasi liderleri sorgulamalarına olanak veren programlar [Nepal], sosyal bölünmeleri vurgulayan ve sorgulayan diziler [Mısır] ve şiddete karşı barışçıl seçimleri teşvik eden ünlülerin yer aldığı videolar [Nijerya].

Video Başlıyor

Afganistan, Libya ve Nepal’den ilk üç klip, toplumun farklı sosyal, etnik, dil gruplarının siyasetçilere barış süreçleriyle ilgili sorular sorduğu açıkoturumlardan örnekler içeriyor. Pek çok toplumda siyasetçilerin sıradan insanların sorularını yanıtlaması çok olağan bir durum değildir. Bu programlarda sorular önden belirlenmemiştir

ve siyasiler hangi sorularla karşılaşacakları bilmemektedirler. Yani programlar kurgu değildir.

Video Başlıyor

Birkaç farklı video daha göstermek istiyorum ki bunlar medyanın çatışmanın önlenmesinde oynayabileceği farklı rolleri içeriyor. Açık oturumlardan, dizilere, hükümetlerin hesap verebilirliğine kadar Nijerya'daki seçimler öncesinde insanların inanışlarını değiştirmek ve şiddetsizliği teşvik için hazırlana bir dizi program var örneğin. Videoda gördüğünüz iki kişi Nijerya'nın en ünlü iki rap yıldızı ve bu videolar gençlerden büyük ilgisini gördü. Sonuçta bu kişiler onların gündelik hayatlarında birer kahraman ve bu klipte 'Şiddet yok sadece oy' var diyorlar. Bu örneklerini paylaşmak istedim medyanın rolü üzerine yapılan bu tartışmada.

'Peki, Sonra?'

Bir iki dakika içinde konuşmamı biteceğim ama 'peki, sonra?' soruna dair de birkaç yorumda bulunmak istiyorum. Bu konuları çalışan farklı insanların bu alanda ne yapmasına, düşünmesine ihtiyaç var? Bizim gibi kalkınma çalışan insanların, ki bu odadaki pek çok insan bu konuyu çalışmıyor, medyanın çatışma bağlamında rolünü bugüne kadar olduğundan daha iyi anlaması gerekiyor. Çoğu zaman bizim alandaki insanlar bu konuyu düşünmüyor ve bu bizim için bir problem.

Medya içeriği üreten insanların, hedef kitlelerini iyi tanıyarak ve anlayarak, ürettikleri içeriğin çatışmanın önlenmesine nasıl katkı sunabileceğini düşünmesi gerekiyor. Herkesin bir sesinin olması, duyulması önemli. Medyanın oynayabileceği en önemli rollerden biri marjinalize edilmiş ve köşeye itilmiş insanların seslerini duyurması. Barış anlaşmaları ve barış uygulama süreçleri üzerine çalışan insanlar için, medya alanındaki düzenleyici reformlar önemli.

Hepimizin, teknolojik değişimlerin etkilerini ve çalıştığımız ortamı medya ortamının nasıl etkilediğini anlamsı gerekiyor. En önemlisi ve BM Eylem planına atıfta bulunarak, medya çalışanlarının güvenliğini de sağlamamız gerekiyor. Her şeyden önce, medyanın farklı alanlarında çalışanların, “zarar vermeme” zorunluluğu açıkça gündemlerinde tutması gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca ve diğer kurumlar arasındaki ilişkiyi de daha fazla düşünmemiz gerekiyor. Örneğin medya ve askeri diyalog, neye benziyor? Medya ordunun nasıl çalıştığını anlıyor mu? Ordu medyanın nasıl çalıştığını anlıyor mu? Bahsettiğim raporda⁶ bu tür girişimlerin bazılarına örnekler var. Sanırım burada bitireceğim, böylece sorularımız için biraz zamanımız var. Teşekkür ederim.

Kerim Yıldız: Çok teşekkürler. Çok iyi bir sunumdu. Şimdi soruları alabiliriz.

Katılımcı: Programınız Türkiye’yi kapsıyor mu bilmiyorum ama Türkiye’deki mevcut durumdan ne kadar haberdarsınız onu bilmek isterim. Mesela bugün Türkiye’de kaç gazeteci hapiste biliyor musunuz? Türkiye’ye yönelik bir eylem planınız var mı özellikle gazetecilerin güvenliği ve ifade özgürlüğünün korunması anlamında? Çünkü bir yandan Türkiye, örnek verdiğiniz Nepal, Afganistan vs gibi ülkelerden de oldukça farklı bir ülke.

Katılımcı: Burada yer verdiğiniz pek çok metot bizim Türkiye’de aslında zaten fazlasıyla aşına olduğumuz formatlar. Örneğin diziler. Fakat bunlar bir biçimde o kadar da etkili değil. Medya kutuplaştığı ve fikir çeşitliliğinin olmadığı durumlar için daha başka ne tür önerileriniz olabilir?

Sarah Lister: Teşekkürler. Türkiye ile ilgili çok spesifik bir soru geldi. Elbette Türkiye’deki duruma ilişkin genel bir bilgim var ama

6 Background paper for *Pathways for Peace: Inclusive Approaches to Preventing Violent Conflict*

bu bizim çalışma konumuz değil ve benim de bu konuda tartışmaya girecek ehliyetim yok. Ben daha küresel düzeyde gördüğümüz genel etkiler üzerine bir konuşma yapmaya çalıştım, tek tek ülkelerin özel durumları ile konuşma imkanım yok ne yazık ki. UNDP'nin ve BM'nin de bir Türkiye ofisi var ve bunlar benim çalıştığım birimin de Türkiye'de bir birimi var. Ama bu sorular bugünkü toplantı konusu ile ilgili değil ne yazık ki.

Diğers sorunuza gelince, sizinle paylaştığım farklı yaklaşımlara vakıf olmanızdan dolayı çok mutlu oldum. Aslında bu konularda bize yardım edecek bir sihirli çubuk yok. Çatışmaların önlenmesi konusunda çalışan insanların düşünmesi ve daha iyi anlamaları gereken şey medyayı çatışma önleme konusunda daha geniş çaplı çabalara entegre etmeleri gerektiğidir. Yani, elbette biz diziye sponsor olarak Myanmar'daki sorun çözemeyiz. Bunu biliyoruz ve devam eden bir dizi son derece karmaşık geçişler var. Myanmar'da, sadece manşetlere yansıyan sadece değil, kuzeyde devam eden bir başka barış süreci de var. Orada bir sürü şey oluyor. Sanırım, kalkınma alanında ve Birleşmiş Milletler'de çalışanla olarak bizler, insanlarla iletişimde medya ve iletişimin rolünü ve insanların geçişlere nasıl katıldığını daha iyi anlaması gerekiyor. Dolayısıyla bu süreçler "Nijerya'daki seçim konusunda kamu potları vs üretelim" demekten çok daha karmaşık bir ekosisteme sahip. Saf ya da basit olmak istemiyorum. İnsanların elde ettikleri bilginin entegrasyonu, siyasal süreçlere dahil olma ve bu konulara dahil edilme meselelerinin çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Katılımcı: Bahsettiğiniz bu projeleri hükümet ya da devlet mi yönetiyor yoksa sivil toplum tarafından mı örgütleniyorlar? Bu süreçte kimlerle çalışıyorsunuz ve paydaşlarınız kimler?

Katılımcı: Çözüm sürecimiz durdu ve durduğunu da herkes biliyor. Kamuoyunda hükümetin bazı ciddi hatalar yaptığı konusunda bir kanı var. Güneydoğudaki bölgedeki insanların, bu süreçte önemli

ilerlemelerin de yapıldığını bilmelerini nasıl sağlarız? Medya ve yayıncılık ışığında, barış sürecine geri dönmek için mevcut olan mekanizmaların bazıları nelerdir?

Katılımcı: Bir şey ekleyebilir miyim? Barışın teşviki için kullanılan bu metotları paylaşıırken sanırım kast ettiğiniz daha çok kendiliğinden barışın menfaatine çalışan bir medyadan bahsediyorsunuz. Fakat Türkiye gibi pek çok ülkede medya çatışmanın ya buy a da öbür tarafıyla angaje zaten. Yani barış yerine herkes yakın olduğu tarafın çatışmaya ilişkin pozisyonu ile ilgili. Türkiye’de olduğu gibi bu tür durumlarda gazetecilerin barışın ve kamunun faydası ile ilgilenmesi için ne yapılabilir? Yani barışı gazeteciler için bir gündem haline nasıl getiririz?

Katılımcı: Sanırım bu medyanın sahiplik yapısıyla da çok ilgili bir mesele. Türkiye’de medya doğrudan devlet-hükümet tarafından finanse ediliyor. Sizce bu durum barış gazeteciliğini nasıl etkiler?

Kerim Yıldız: Sorular için çok teşekkürler. Sanırım tüm sorular bu kadar. Bence gelen sorularda önemli olan bir nokta vardı toplum kutuplaştığında biz ve ötekiler ibi kavramlara sıkça başvurulmaya başlandığında medyanın rolü gerçekten önemli. Dolayısıyla barış gazeteciliğini nasıl ele almalıyız ki hala somut bir tanımı yok ve dengelilik meselesini nasıl sağlarız?

Sarah Lister: Belirli paydaşların kim olduğu ve bu kamuoyu tartışma programlarına kimlerin dahil olduğu sorusunu cevaplayacağım. Aslında ülkeden ülkeye değişir. Örneğin Kenya’da, benzer bir program devlet televizyonunda yayınlanıyordu ve sonra pek çok radio kanalında yayınlandı. Ben çalışırken bazı bölgelerde uluslararası fon kuruluşları bazı ülkelerde diğerlerinden daha aktifti. Aktiviteler fon kuruluşları tarafından karşılanıyor ve genellikle farklı medya kuruluşları ile ortaklık yapıyor. Ben BBC’deyken, tabii şu an BBC adına konuşmuyorum ama, BBC’nin

en güçlü olduğu konu seyirci, hedef kitleyi bilmeleriydi. Hangi, kaynaklara dayanan bilgiye okuyucu izleyici güveniyor? İzleyicinin neye ihtiyacı var? İzleyiciye ya da dinleyiciye ulaştırılacak bilginin güvenilir kaynakları neler? Geçmişteki tecrübe dayanarak, başlama noktasının burası olduğunu düşünüyorum.

Bir dizi soru vardı, şartların zor, kamusal alanın dar olduğu ve devletin medya faaliyetlerini yürüttüğü yerlerde nasıl çalıştığımıza ve buralarda insanların ilgisini nasıl barışın faydalarına çektiğimize dair. Yine özel bir ülke örneği üzerinden konuşmadan, sanırım tüm bu tecrübelerden her ne kadar modası geçmiş bir terim olsa da kamu yayıncılığının çok gerekli olduğu dersini çıkardık. Burada kast edilen ille de devletin sahipliğinde ya da desteğiyle yapılan yayıncılık değil ama kamu faydasını gözeten yayıncılık. Anlayacağınız üzere ben İngilizim. Birleşik Krallık'ta da BBC'nin nasıl fonlandığı büyük bir tartışmadır ve bunun yarattığı kompleks durum da. Amerika'da da Ulusal Radyo nasıl fonlanıyor konusu var. Medya pazarındaki değişimde gördüğümüz şey, aboneliğe dayalı, üst düzey gazetecilik, kalite, dengeli gazetecilik bir tarafta ve diğer tarafta ise aşırı tıklama, reklam odaklı, sansasyonel gazeteciliğe doğru bir kayma var. Artık yerel haberlere pek yer yok. Kaliteli, dengeli gazeteciliği isteyenler ve bunun için ödeme yapabilecek insanlar var ama tüketimin çoğu artık az nitelikli işlere dönük.

Oturum başkanı bu konuları barış gazeteciliği etrafında ele aldı ve bugünkü toplantının konusu da bu mesele. Gazetecilerin ilgisini barışa nasıl çekeriz diye sordunuz. Ben hiçbir zaman gazeteci olarak çalışmadım ve bu konuda çok mütevazî olmak gerekir. Ama bana kalırsa gazetecilerin insanların ne dediğini duyması gerekiyor zira dile getirdikleri şeylerin onların günlük dertlerini oluşturuyor. Çalıştığım merkez şu an Kolombiya'daki barış algısını inceleyen bir çalışmaya destek veriyor. Ülkedeki resmi barış sürecinin anlaşmanın şartlarıncı uygulamaya konulması sırasında insanların bu konuda ne düşündüğüne dair hiçbir veri yoktu ortada. Referandum sonucu

da bu anlamda zaten bazı şeylerin doğru yapılmadığını da gösterdi. Dolayısıyla insanların barışın nasıl uygulanacağı konusunda ne düşündükleri önemli. UNDP bu konuda Kolombiya hükümeti ile ortak çalışıyor. Güven tesisi için insanların endişelerinin dinlenmesi ve bunların medyada yer bulması önemli. Sorularınıza ne kadar yeterli cevaplar verdim bilmiyorum ama iyi ve kolay cevaplar olup olmadığı konusunda da net değilim. Zaten bu gibi toplantıların amacı da bu gibi komplike konularda tartışmak ve fikri zenginliği beslemek için yapılıyor. Öğle yemeğinden sonra belki İrlandalı gazeteci meslektaşım sorularınıza daha net yanıtlar verecektir.

Kerim Yıldız: Bu harika sunum için çok teşekkür ederiz. Bu konu akademik olarak da tartışılıyor ve özellikle barış gazeteciliği medya alanında çalışan insanların ifade özgürlüğünün sınırları devam eden bir tartışma. Dolayısıyla kavram üzerine ortak Kabul edilmiş bir tanım olmadığını not etmek önemli. Biz DPI olarak seneler içinde medyanın, toplumun hazırlanması ve bu tür tartışmaların yapıldığı platformlar yaratmak bağlamında hem çok pozitif hem çok negatif bir rol oynayabileceğini öğrendik. Sarak'ın da dediğini gibi öğleden sonra konuya devam etmeyi umuyorum ve hepinize teşekkür ediyorum.

Oturumun Sonu

Oturum 3

Kuzey İrlanda'da Sıkıntı Yıllarını Haberleştirmek: Çatışma Çözümünde Gazetecinin Profesyonel ve Ahlaki Sorumluluğunu Analiz Etmek

Owen Bowcott, Guardian Hukuk İşleri Temsilcisi ve Eski Kuzey İrlanda Temsilcisi

Moderatör: Yeniden hoş geldiniz. Şimdi sırada Owen Bowcott var ve kendisi bize Sıkıntı Yılları'nda Kuzey İrlanda'da çalışırken edindiği tecrübeleri aktaracak. Owen o dönem Guardian'ın Kuzey İrlanda temsilcisiydi ve şu an ise yine aynı gazetede Hukuku İşler temsilcisi olarak çalışmaya devam ediyor. Owen, söz sende.

Owen Bowcott: Herkese merhaba, yeniden burada olmak çok güzel. Belki bugün anlatacaklarımı birkaçınız daha önce dinledi. Bunun için şimdiden özür diliyorum ama tarihi yeniden yazamam dolayısıyla mecburen bazı kısımlar tekrar gibi gelebilir. Eminim bazı siyasetçiler tarihi yeniden yazmaktan hoşlanabilirdi ama ben bunu yapamam.

İrlanda konusunda ilk 1988'de yazmaya başladım ki o sırada şiddet yılda yüz hayata mal oluyordu. Kısa bir süre sonra Guardian'a katıldım ve Belfast'ta 1990'ların başında 3 yıl yaşadım ki barış süreci başlamak üzereydi.

Sonrasında da gelişmeleri takip etmeye devam ettim, hatta 1990 dış boyunca haberde çalıştığım sürede de bu böyleydi. Derken 2006 ve 2007'de gazetemin tam zamanlı temsilcisi olarak yeniden döndüm Kuzey İrlanda'ya. Ve eski IRA komutanı Martin McGuinness ve Demokratik Birlikçi Parti lideri Paisley ile güç paylaşımı esasına

dayalı hükümeti kurduğunda barışın gerçekleşmesine şahit olacak kadar da şanslıydım.

Hala Sıkıntı Yılları'nın eziyetli, tarihi mirasını yazıyorum. Geçtiğimiz yaz Martin McGuinness ve Ian Paisley Sr.'nin ölümlerinin ardından Sinn Fein ile DUP arasındaki yönetimin çökmesinden sonra geri döndüm. Şu anda iyi niyet ve niyetin azalıyor ve politik kutuplaşma geri dönüyor. Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden ayrılmak için girdiği Brexit hattı da eski mezhepçi ayrılıklarının da önünü açıyor.

Ama henüz şiddet geri dönmedi. Barış topluluklar arası ilişkileri şüphesiz ki geliştirdi. Ben iyi haberciliğin temel ilkeleri zaman içinde değişti mi çok emin değilim: Rakibi iyi hikâyelerle yenmek, doğruyu söylemek, insanların şiddetin neden olduğu acıyı anlamalarını sağlamak, şüpheli durumları araştırmak, ortak insani değerlere işaret etmek ve en azından kamusal iletişim kanallarını açık tutmak hala gazeteciliğin itici güçleridir.

Kuzey İrlanda meselesini haberleştirme konusundaki ilk deneyimim haber gündemi daha yavaş akıyorken gerçekleşti. O zamanlar olup bitenler, bir sonraki gün çıkardı gazetelerde. Şu anda ise Guradian'ın websitesi için yazıyorum, gün içinde yeniden takip ediyorum, her şeyi defalarca güncelliyorum, elbette ki twitter ve diğer rakip websiteleri, radyolar ve televizyonlar ile yarışıyoruz. Aslında bazı açılardan bu bana bir akşam gazetesinde çalıştığım ilk yıllarımı da hatırlatıyor. Telefon kabinin dikilirdim gazete basıma gitmek üzereyken, defterimdeki notları okurdum ve başka biri benim sözlerimi alıp gazete girerdi. Şu anda Londra'da Guardian'ın Hukuk işlerinden sorumlu temsilciyim. Halen uluslararası mahkemelerdeki, Lahey'deki birçok uluslararası dava ve vakayı ele alıyorum. Aynı zamanda bazen Türkiye'den gelen bazı vakaları veya hukuki şikâyetleri de yazarım.

Gazeteciliğin temelleri, kişileri yetiştirmek, kime güveneceğini

öğrenmek, güvenilirliği tartmak, hala aynıdır. Bir terörist saldırının gerçekleştiği yere gitmek, ne olduğunu görenlerle konuşmak, her zaman polise, hükümete ya da partizan taraflara güvenmemek - bunlar hala en önemli görevlerdir ve eminim hepinizin buna benzer çok deneyiminiz vardır.

Sıkıntı Yılları'nda medyanın içinde bulunduğu şartlar oldukça zordu ama sanıyorum sizin Türkiye'de tecrübe ettiğiniz kadar değil. Benim gibi, güvenli ve temiz İngiliz banliyölerinde yetiştirilenler için, Kuzey İrlanda'daki manzara ve nefretle başa çıkmak zordu. Çok etkileyici ama aynı zamanda sinir bozucuydu. 1990'lı yıllarda Belfast'ta, İngiliz ordusu askerlerinin pusuları kontrol etmek için yollarda devriye gezmelerini, IRA'yı veya Birlikçi paramiliter faaliyetleri görmek normaldi.

İrlanda Cumhuriyeti ile sınır, örneğin Güney Armagh gibi IRA'nın tepelerde ve uzak çiftliklerde faaliyet gösterdiği ve yerel halkın İngiliz Devletini temsil ettiği düşünülen şeylere saldırıları desteklediği yerlerde yüksek güvenlik kuleleriyle çevriliydi. Bazı durumlarda kurbanlar IRA'nın «meşru hedefler» olarak gördüğü, polis karakollarını ve kışlaları inşa etmek için çalışan işçilerdi ya da gerilim dönemlerinde yanlış barda oturanlardı. Bunlar şüpheli dinsel bağları nedeniyle kınanıp öldürülen kişilerdi.

Bütün gece, bir IRA şüphelisini iade etmek için İrlanda Gardai polisinin sınırında beklediğimi hatırlıyorum. Cumhuriyetçi protestocu kalabalık, arkasında durduğum Kraliyet Ulster Polis Teşkilatı (RUC) polis hattına taş atıyordu. Bir taşın yörüngesini saf bir şekilde izlediğimi ve vurulmaktan kaçmak için koşmam gerektiğini fark etmiştim.

O günlerde, hapisteki IRA ya da Birlikçi teröristlerle görüşmek için Maze hapishanesine gidilebiliyordu. Masum olduğu için protesto yapan biriyle röportaj yapmak için birbirini takip eden

güvenlik kontrollerinden geçtiğimi hatırlıyorum. Paradoksal olarak, bugünlerde herhangi biriyle röportaj yapmak için bir İngiliz hapisanesine girmek çok daha zor. Gazetecilik erişim kabiliyeti ya da sınırı zamanla gelişmedi.

“Orange Order”⁷ buluşmalarını takip ettiğimiz uzun günler olurdu. Orange Order Kuzey İrlanda’nın İngiltere’nin parçası olarak kalması gerektiğini düşünen Protestanlardan oluşuyordu ve bunlar IRA’ya son derece karşıydı. Ve her yaz bir araya gelerek bandolar eşliğinde pek de hoş karşılanmadıkları köylerden geçerek yürüyorlardı. 1968’ başlayan Sıkıntı Yılları’ndan itibaren cumhuriyetçiler ve birlikçiler arasında oluşan nefret ve kızgınlık her an aniden patlak verebiliyordu. Ara sıra dağların eteklerinde Belfast boyunca yankılanan bombalı patlamalar meydana geliyordu. Kısa gezilerde çoğu gazetecinin kaldığı şehir merkezinde bulunan Europa otelde bir odada oturduğumu hatırlıyorum. Pencerenin camı, patlama ile içeri doğru esnedi ancak kırılmadı.

Her ne kadar yazılı basında çalışan bir gazeteci olarak paramiliter, IRA basın sözcüsü ya da Sinn Fein siyasetçilerinin demeçlerini haber yapabiliyor olsam da, İngiliz hükümeti onların beyanlarının daha fazla nefreti körüklemesinden korkuyordu ve bu gruplara ait açıklamaların radio veya televizyonda yayınlanmasını yasakladı. Bu yayın yasağı pek çok gazeteci için meydan okuma vesilesi haline geldi. Televizyon gazetecileri bu grupların açıklamalarını dublaj ile vermeye başladı. Kişilerin gerçek seslerine yakın başka kişiler tarafından seslendirildi haberlerde bu gruplarla ilgili haberler. Uluslararası direnç ve bu manasız yasak zaten işe de yaramıyordu belli bir sonra kaldırıldı. Sonuçta mesajlar iletiliyor sadece asıl kişilerin sesleri duyulmuyordu.

7 İngiltere’yle birlik yanlısı Protestanlar her yıl 12 Temmuz’da, Protestan Kral William’ın 1690’da, bu tarihte Katolik rakibi 2. James’i Boyne Savaşı’nda yenmesi şerefine yürüyüş düzenliyorlar ve bu yürüyüşe “Orange Order” deniyor.

Aynı zamanda gazeteciler dinleniyordu da. Benim telefon hattım muhtemelen güvenlik güçlerince dinleniyordu. Bir keresinde İngiltere'deki başka bir polis teşkilatından, birlikçi paramiliterlerle işbirliğini araştıran bir şef memur, benimle ev hattımdan konuşmayı dinlenebileceğimiz gerekçesiyle reddetti. Belfast'taki önceki Guardian muhabirlerinden biri, Kuzey İrlanda Ofisi'nde Noel partisine gitmişti ve orada kendisine sorulan soruların, ancak telefonda tartıştığı konular dinleniyorsa bilinebileceğini söyledi.

Kuzey İrlanda'nın batısında, genellikle Tyrone'de, hendeklere veya çitlere gizlenmiş, açık havada geceler geçiren Özel Hava Servisi askerlerinin, görevli askerlere veya diğer hedeflere saldırmak üzereydiler gerekçesiyle IRA'ya karşı düzenledikleri “vurma-öldürme” diye adlandırılan operasyonları vardı. Bu operasyonlardan genellikle IRA mensupları sağ çıkamaz, IRA saldırısı sonucu ölen kişi sayısı ise nadiren verilirdi. Sinn Fein çoğu zaman IRA üyelerinin çatışmada değil başlarından vurularak öldürüldüklerini iddia ederdi ama olup bitenleri doğrulamak neredeyse imkansızdı. Çünkü bu ölümler ile ilgili soruşturmalar bazı durumlarda on yıllarca erteleniyordu. Kuzey İrlanda'da çok sayıda adalet tıkanıklığı yaşandı ve bunlardan bazıları hala çok acı ve zehirli bir miras olan Sıkıntı Yılları'nın mirasını araştırmaya çalışan vakalar aracılığıyla çözülüyor.

Bazen neler olup bittiğini ya da bu ölümlerden kimin sorumlu olduğunu anlamak çok zordu. Ölü bedenler bulunduğu olayları üstlenen paramiliter grupların açıklamaları da her zaman doğru değildi. Cumhuriyetçi ve Birlikçi paramiliter gruplar içinde iç çekişmelerden kaynaklanan öldürmelerde yaşanmaya başlası ki bu ölümlerin çoğu para çalma ya da uyuşturucu ticareti gibi suçlamalarla gerekçelendiriliyordu. Polis müfettişleri için dahi olaylar daha kompleks bir hale gelmişti.

RUC tarafından yönetildiği iddia edilen birlikçileri araştırmak

için İngiltere’den gönderilen kıdemli polis memurları John Stevens ve Hugh Orde tarafından kullanılan ofisler gizemli bir şekilde yandı. Stevens RUC görevlilerinin kanıtları yok etmek için binayı yaktığından şüphelendi. Jürileri sindirmek yapılan tehditler nedeniyle, bu olayın şüphelilerinin yargılamaları sadece bir yargıyla gerçekleştirildi. Hakim ve jüriden oluşan İngiliz adalet sisteminin aksine Diplock Mahkemeleri’nde juri yoktu. Rakip milliyetçi ve sendikacı gazeteler, siyasi gelişmeleri genellikle partizan yorumlarla verirlerdi ki zulümleri ve toplu katliamları ortak bir şekilde kınayarak birleşebilsinler.

Bir gazeteci olarak okuyucunuza nefretin nedenlerini, kurbanların yaşadığı mağduriyeti ve feci şekilde sonlanan kısacık hayatların hikayelerini aktarmaya çalışırdınız. Dönüp baktığımda, sevdiklerinin ölümlerinin anlamsız olmadığını, kayıplarının başkalarını şiddetten uzak tutmaya ikna etmesi gerektiğini seslendiren, ebeveynlerin, eşlerin ve kurbanların çocuklarının oluşturduğu bir koro duyuyorum.

Kimi zaman cumhuriyetçi haftalık gazetelerde dilin alt metnini okumak, duygulardaki değişimleri takip etmek ya da Kuzey İrlanda Ofisi bakanlarının açıklamalarından yeni bir uzlaşma umudu, gizli görüşme veya barış görüşmeleri olup olmadığına dair iz sürmek çok zordu. Dil seçimi çok önemli. Terörist çok yüklü bir ifade ve bir yargı içeriyor. Politikacılar tarafından yapılan konuşmalarda veya genel olarak terörle mücadele yasalarına veya genel bir kategoriye atıfta bulunularak kullanıldığında ise aşırı tüketiliyor. Sıkıntı Yılları boyunca olayları haberleştirirken Guardian’da daha tarafsız bir ifade olarak “öldürme” terimi tercih edildi. Çoğu zaman, bir beden bulduğunuzda, hiç kimse tam olarak ne olduğunu bilmiyordu. Umarım bu daha tarafsız tür dilin kullanılması tüm kurbanlar tarafından paylaşılan, meselelerin ortak insani yönünün anlaşılmasına yardımcı olmuştur. Ayrıca gazetecilik açısından da yararlıydı bu uygulama, zira herhangi bir ölümden hangi örgütün

sorumlu olduğu hemen belli olmuyordu. Belli bir yaklaşım benimsemek, rakip gruplarla başa çıkmayı ve haberlerdeki politik önyargı iddialarını dağıtmayı da kolaylaştırdı. Ama her zaman bir tarafa ya da diğerine daha yakın olmakla suçlandık.

Owen Bowcott Guardian muhabiri olarak çalıştığı Kuzey İrlanda tecrübelerini katılımcılarla paylaşıyor

Belfast'tan haber yapmanın bir diğer zorluğu da İngiltere'deki editörlerin ve okuyucuların orada olup bitenlere ilgisini çekebilme meselesiydi. Ziya yıllarca süren şiddet yüzünden bu onların göründe önemsizleşmiş ve sıradanlaşmıştı. Kuzey sahilindeki Coleraine'da üç kişinin vurulduğu haberini vermek üzere heyecanla editörü aradığımda, bu oralarda sıradan bir olay değil mi artık, peşinden koşmaya değer mi dediğini hatırlıyorum.

1991 ve 1992 yılları arasında, şiddet devam etse de, partiler arası politik görüşmelerde ve güç paylaşımı yönetimi kurulmasını hedefleyen barış sürecini sürdürmek konusunda az da olsa ilerleme kaydedildi. Gazeteciler, Stormont'ın dışında, kasvetli yağmur altında ve soğuk havalarda bekleyerek saatler geçirdiler. Gerçek bilgilerden mahrum olarak aşırı iyimser hükümet raporları ile

boğuşuyor ve haberlerimiz bu iyimserliğe oranla kasvetli ve cesaret kırıcı görüldüğünden Londra editörlerinin ilgisizliğine de mazhar olabiliyordu.

Bir noktada bir IRA lideri ile bir görüşme ayarladım. Aracılar aracılığıyla bir dizi ön toplantı yapıldı. Belfast ve Dublin'deki kafelere, takip edilip edilmediğimi veya röportajı tehlikeye atabilecek herhangi birini getirip getirmediğimi görmek için defalarca çağırıldım. Sonunda, Dublin'e gittim ve bir aracı ile buluştum. Bir taksiye atladık, şehirde gezdik, bir pazardan yürüdük, iki kere aynı yolu geri gittik, takip edilip edilmediğimizi kontrol etmek için bir şey satın almak için durduk, sonra başka bir taksi bulduk, hızlıca bir yan caddeden aşağıya doğru yürüyerek bir eve ulaştık. Kendimi 1950'lilerin siyah ve beyaz casus filmlerinde gibi hissettim. Tabii bütün bunlar, cep telefonlarının bataryasını çıkarmadıkça konumunuzun kolayca izlenebildiği bugünler çok zaman önce oldu.

Sonunda merdivenlerden aşağıya siyah bir maske takmış olan ve sadece gözleriyle burnunun ucu görünen bir adam indi. Ön bahçesi olmayan evin ve perdeleri kapalı pencerenin kenarına oturdu. Britanya'yı bombalamaktan sorumlu olduğunu söyleyen bir adamla görüştüğümde, pencerenin arkasında alışveriş yapan insanlar varlığımızdan habersiz gelip geçiyorlardı. Röportajı birkaç gün sonra yayınladık. Siyasi bir tartışma çıkmadı çünkü bu tür haberler sıkça yapılıyordu. Ama Guardian habere geniş yer vermekten biraz hoşnutsuzdu, dengeyi kurabilmek için Sıkıntı Yılları'nın kurbanlarını konu eden bir makale de yayınladı.

Benim için 1993'de oradaki durum hakkında haber yapmak Sıkıntı'nın yönü hakkındaki kafa karışıklığımı arttırdı sadece. Bir tarafta İngiltereyi eğer Kuzey İrlanda'yıordusuyka bir terk etmezse bombalayacağını söyleyen şahin bir IRA militanı. Öte tarafta ise çok daha complex hale gelen bir isyasi barış süreci. Barış süreci

1993'ün sonbaharında ortaya çıkmaya başladı. Başlangıçta, yoğun bir birlikçi şiddetin ortaya çıkmasıyla, oldukça kafa karıştırıcı bir dönemdi.

Birkaç ay sonra Sinn Fein'den Batı Belfast'taki bir alışveriş merkezinde buluşmak üzere bir telefon aldım. Parti yetkilileri, ofislerinin bombalanacağından şüpheleniyorlardı ve beni bir alışverişmerkezine çağırırlardı. Yine, yalnız olduğumdan emin olmak için beni izlediklerinin de farkındaydım. IRA ve [İngiliz] hükümeti arasında gizli temaslar olduğu söylediler. Ama gazeteye hikayeye hemen yer bulamadım. Haber editorüm haberi yayınlamak için başka bir kaynak daha istedi. Çünkü siyasi amaçlar için manipüle edildiğimizden şüpheleniyorlardı. Kuzey İrlanda Ofisi'ndeki basın memurları hikayenin saçma olduğunu savundu. Günler geçtikçe daha fazla hayal kırıklığına uğradım. Sonunda, hikayenin kanıtı başka bir yerde ortaya çıktı ve hükümet inkarları daha incelikli ve daha az kesin hale geldi. O esnada gizli görüşmeler hakkında hiçbir şey bilmediğini anladığım Kuzey İrlanda Ofisi basın sözcüsü daha sonra benden yanıltıcı ve yanlış bilgi verdiği için özür diledi.

Gizli kanal hakkında hiçbir şey bilmediğimi düşündüğüm hükümet basın memuru, daha sonra bu tür yanıltıcı ve yanlış bilgi vermekten dolayı özür diledi. Bir gazeteci olarak sadece bildiğin konu hakkında haber yapabilirsin ama bugün hala keşke o haberi daha önce yayınlayabilseydik diye de düşünüyorum.

Belfast'tan ilk olarak 1994'te ayrıldım. Ama çekimler, siyasi krizler ve barış sürecinin “buzul-benzeri“ olarak nitelenen yavaş hareketini sürdüğü dönem boyunca pek çok kez Belfast'a geri çağırıldım. 1998'deki Hayırlı Cuma Anlaşması bir dönüm noktasıydı. Fakat çok fazla gecikme vardı. İngiltere'deki devlet konutlarının önünde siyasilerin bir anlaşmaya varması için saatlerce beklediğimi hatırlıyorum. Siyasi liderleri bu devlet konutlarına kilitlerse

birbiriyle konuşmayı öğrenmeleri umuduyla görüşme serilerinin çoğunu Belfast dışında gerçekleştirdiler. Bu her zaman işe yaramadı ama bazen yaradığı da oldu. İlerleme kaydedilmediğinde genellikle daha muğlar açıklamalar yayınlanırdı.

DUP lideri Ian Paisley, IRA'nın silahlarını gerçekten teslim ettiğini veya tahrip ettiğini kanıtlayan fotografik bir kanıt elde etmek konusunda ısrar ederek bir yıllığına son anlaşmayı erteledi. Ama Sinn Fein ve IRA, fotoğrafçıların gitmesine izin vermeyi reddetti. Resimler çoğaltılırsa, IRA'nın İngiliz hükümetine teslim olmasını istenebilirdi. Hiç bir fotoğraf çekilmedi. Sonuna ana kadar barış sürecinin, IRA'nın siyasi kanadı olan Sinn Fein ve DUP arasında nihai bir güç paylaşım anlaşmasına varabileceği açık değildi.

2006'da ikinci bir görev için tam zamanlı Guardian muhabiri olarak Belfast'a yeniden geri döndüm. Çok az şiddet vardı, ama çok fazla karşılıklı kuşku ve güvensizlik de vardı. Martin McGuinness'in 2007 Kuzey İrlanda'daki meclis seçimleriyle ilgili kampanyası hakkında haber yapmak için Ulster'in ortasına gittiğimi hatırlıyorum. Kuzeybatıdaki Derry'den eski bir IRA komutanı olarak McGuinness daha sonra Kuzey İrlanda'nın ilk bakan yardımcısı oldu. Ömürlük düşmanı Paisley'le bir anlaşma yapabilir misiniz diye sordum. McGuinness, "Ben hiç Ian Paisley ile hiç konuşmadım" diye güldü, "ama geçen gün, Stormont'un bodrum katında bir ofise girdim ve Ian Paisley oradaydı. Birbirimize gülümsedik" dedi. Aralarında hiçbir konuşma geçmemişti ama bir anlaşma varabileceklerinden umutlu olduğunu düşündüm.

Kampanya süresince DUP lideri Paisley de güç paylaşımına dair bir anlaşma yapıp yapmayacaklarına ilişkin tek bir açıklama yapmadı. Altı hafta sonra birlikte hükümeti kurdular ve 'Kıkırdak Kardeşler' olarak anılmaya başladılar çünkü sıklıkla birlikte gülüyorlardı.

Birlikte yaşayabilecek olma ihtimalinden neşet eden ve rahatlama hissine duyulan minnettarlığın sonucu olarak ortaya çıkan bir mizahtı bu. Her iki taraf da hayatlarını katlanılabilir kılmak için bu mizaha başvuruyordu ve bu hayatlarını çok fazla istila eden Sıkıntı Yılları'ndan süzülen bir mizahtı. İkisinin de aynı kara komediye bir baş etme mekanizması olarak başvurduğundan şüpheleniyorum.

Son anlaşmayı izlemek olağanüstüydü. Karşılıklı güven geliştirmek 10 yıldan fazla bir zaman almıştı. Bu arada bası siyasi ayrışmalar da yaşandı süreçte, kimi gözü kara Cumhuriyetçiler silah bırakmayı reddetti. Sonuç olarak tüm bu süreçte siyasetçilerin ifadelerinden gerçekte olup biteni her zaman anlayamayacağımızı anladık. Anlaşmadan son kısa bir zaman öncesine kadar muhalefet parti liderleri kendi tabanlarına aslında ne düşündüklerini söylemek konusunda yeterinde cesarete sahip olamadı. Belki de bu hepimiz gibi siyasetçilerin de fikir değiştirebileceğini gösteriyor ki bu belki de iyi bir şey zira esneklik bir erdemdir.

Uzun yıllar boyunca çok acı ve mezhepsel nefreti yaymış olan Ian Paisley'in sözleri, gerçek ve gecikmiş bir dönüşümün göstergesidir. Stormont'da Sinn Fein / DUP iktidar paylaşımı anlaşması nihayet kabul edildiğinde, "Kuzey İrlanda'nın artık nefretle idare edemeyeceğimize ve barış zamanına geldiğimize inanıyorum. Bölgemizde harika bir iyileşmenin parçası olmak ne kadar güzel " demişti.

Kuzey İrlanda meclisindeki kamu galerisinde o gün, Başbakan Tony Blair ile birlikte IRA ordusunun üyeleri barış anlaşmasını halka armağan ettiler. Olağanüstü bir umut ve dönüşüm anıydı.

Hükümet belgelerinin otuz yıldan sonra seçici olarak kamuya açıklandığı Batı Londra'daki Kew'deki Ulusal Arşivlere sık sık giderim. 1970 ve 1980'li yıllardan başbakanlık ve Kuzey İrlanda dosyalarını incelediğinizde, o dönem dahi birçok gizli temas

olduğunu keşfediyorsunuz. Gizli iletişim kanalları, şiddeti durdurmaya çalışan ve perde arkasında bir anlaşmaya varmaya çalışan iyi niyetli insanlar olduğunu görüyorsunuz. 1980’lerde muhafazakâr başbakan olarak asla teröristlerle konuşmayacağı konusunda ısrar eden Bayan Thatcher’ın bile ortaya açlık grevi sırasında IRA ile temaslarda bulunduğunu görüyorsunuz.

Sıkıntı Yılları sırasında taraflar arasında bazı temasların olduğu bilgisi ortaya çıkmıştı aslında. Guardian’ın önde gelen isimlerinden David Beresford’un 1987’de basılan harika kitabı *On Adam Öldü*, 1981’de gerçekleşen Maze Açlık Grevleri sırasında hapisanedeki krizi çözmek için IRA’dan MI6’e taşınan mesajların ayrıntılarını içeriyordu. Yine 1989’da Almanya’nın Duiesberg kentinde DUP, milliyetler ve sendikacılar arasında yapılan gizli toplantının haberini BBC sızdırmıştı. Görüşmelerin, kesintiye uğramış olsalar bile, gerçekleşiyor olması, şiddete alternatif olarak ortak bir orta yol arayışının var olduğunu göstermesi bakımından kamu ortamını değiştirmeye yardımcı olabilirdi. Bazıları toplantıya dair bilginin sızdırılmasının görüşmelere zarar verip vermediğini ve böyle bir risk karşısında bir gazetecinin sessiz kalmasının ahlaki bir görev olup olmadığını sorgulayabilir. Partiler arasında devam eden görüşmelerin kamuoyu ile paylaşılmasının, radikal siyasetçileri de frenleyebileceğini ve şiddete karşı olan tabandan gelen baskının olumlu bir sonuç yaratabileceği kanısındayım ben. Yani yapabiliyorsak barış süreçlerini duyurmaktan yanayım.

Öte yandan ateşkesler ve güç paylaşımı anlaşmaları hakkında bildiklerimizin düşündüğümüzden çok daha farklı olduğunu ve pek çok konuda yanıldığımızı anladık. Farklı güvenlik birimlerinin farklı gündemleri vardı. Sıkıntı yıllarının son dönemlerinde Kuzey İrlanda’da pek çok cinayet ve bombalama eylemi yapan bir takım silahlı adamların aynı zamanda Polis Teşkilatının Özel Biriminin ya da farklı istihbarat örgütlerinin muhbirleri olduğunu anladık.

IRA'da, Nutting Squad adıyla bilinen Freddie Scappaticci'nin, ki kendisi IRA'nın iç istihbarat operasyonlarından sorumluydu, MI5'e çalıştığı ortaya çıktı mesela. İş i IRA içindeki muhbirleri tespit etmek olan bu kişi nispeten düşük düzeydeki cumhuriyetçilerin infazını denetledi. Bu infazlar sonucu öldürülenlerin cesetleri genellikle İrlanda Cumhuriyeti sınırına atılırdı. Ve öldürülmeden önce ettikleri itiraflar kaydedilir ve ihanetlerinin kanıtı olarak ailelerine gönderilirdi. Bu kayıtları, endişeli ve olanlara inanamayan akrabalarının dinlemesi, korkunç ve çok ürperticiydi.

Bu kirli savaşım bilançosu hala ortaya çıkmaya devam ediyor. Mezhepçi cinayetler işleyen ve kendi topluluklarını terörize eden pek çok Birlikçi katilin de daha sonra Özel Polis Birimi için çalıştığı ortaya çıktı. Güvenlik güçlerinin ne olup bittiğini bilme arzusu cinayetleri önleme görevlerinden güçlüydü. Polis memurları ve Ulster Gönüllü Birlikleri arasındaki bilgi alışverişi, güvenlik güçlerinin cumhuriyetçi hedeflere yönelttiği vaka sayısının birden ziyadesiyle fazla olduğunu gösteriyor. Bazen kurbanlar Pat Finucane gibi cumhuriyetçi avukatlar oldu.

Ve polisin kendisi de siyasiler tarafından kullanıldı. 2012'de Sir Desmond de Silva tarafından yapılan ayrıntılı soruşturmada, güvenlik güçleri ile Birlikçiler arasındaki gizli anlaşmalarda, RUC dedektiflerinin hükümetten defalarca, işbirliği halinde oldukları Birlikçilerin hangi limite kadar suç işlemesine izin vermeleri gerektiği konusunda daha net bir yönerge vermelerini istedikleri ortaya çıktı. Bizzat No 10'a yani başbakanlık ofisine giderek Thatcher'dan yönerge talep etmişler. Downing Street, bu tür bir yönerge ya da rehber vermeyi kesin bir şekilde reddetmiş; böylece bakanlar ve üst düzey yetkililer daha sonra cinayetlere suç ortaklığıyla suçlanamadılar ve tüm kargaşanın sorumluluğunu polise yükledi.

Sıkıntı Yılları boyunca Kuzey İrlanda ilkel kabile nefretinin

hüküm sürdüğü geri kalmış bir yer muamelesi gördü. Londra'dan düzenli olarak olayları haberler yapmak üzere Kuzey İrlanda'ya giden gazeteciler arasında, 'evet şimdi saatlerimizi 300 sene geri alıyoruz' şeklinde bir espri vardı örneğin. Ama ben Belfast'tan ayrılınca, Kuzey İrlanda'nın aslında birçok yönden modern yaşamın çok fazla özelliğine öncülük ettiğini fark ettim: kitle gözetimi, adalet sisteminin tuhaf bazı gerçekleri saklamak için manipülasyonu böylece ordu cinayetleriyle ilgili soruşturmaların hala duyulmamış olması, muhbirlerin tutulması, paramiliter hücre yapıları, uluslararası insan hakları standartlarından sapmalar, yasa uygulamalarına istihbarat servislerinin katılımı.

1980'lerde Belfast'a ilk gittiğimde, Batı Belfast'ın olası şüpheli durumları takip etmek için saatlerce sokakların üstünde dolaşan ordu helikopterini gördüğümde şaşkına dönmüştüm. Şimdi, Londra'daki kendi sokaklarımın tepesinde yukarıdan, geçen bir polis helikopteri duyduğumda, bakmıyordum bile. Bir gazeteci olarak içeri alınmadığımız gizli mahkeme duruşmalarının sayısı artmaya devam ediyor. Artık hepimiz çok farklı ve daha düşmanca bir medya ortamında yaşıyoruz. Edward Snowden hepimizin gözetim altına alınabileceğini doğruladı. Sosyal medya, gazeteciler olarak hikâyelerimizin anında çevrimiçi olarak sorgulanabileceği anlamına geliyor. Bize karşı iyi niyetli olmayanlarca işlerimiz istismara uğrayabilir. Şifrelenmiş e-postalar Guardian'ın gazetecilik uygulamalarının standart bir parçasıdır ama bu her zaman bu sistemin çok iyi çalıştığı anlamına gelmiyor.

Avrupa Devletleri arasında, Strazburg'daki Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) karşı çıkış veya kararlarını göz ardı etme ve sözleşmeden sapma yönünde artan bir trend var. İngiltere, AİHM'den tamamen ayrılmaktan bahsedebiliyor. Fransa, Rusya ve Türkiye, insan hakları korumalarının bazı bölümlerini askıya almış durumda. Ve Brexit'in yanında ABD seçimleri, politikacıların duygusal, abartılı vaatlerinin doğru incelemeye tabi tutulmasını

sağlama konusunda ana akım gazetecilik için gerçek birer imtihan. İnternetin özgür dünyasında, bildiğimiz gibi, yalanlar ve gerçeklikten uzak pek çok şey sosyal medyada hızla yayılıyor. Brexit taraftarlarının, Avrupa Birliği'nden ayrılma durumunda yıllık 350milyon sterlinin Ulusal Sağlık Hizmetlerine yönlendirileceği savları inanılmazdı, ancak anlaşıldı ki bu iddia bazı insanları, risk alarak Avrupa Birliği'ni terk etme yönünde oy vermeye ikna etti. Brexit'in Kuzey İrlanda için yarattığı en büyük tehdit, sert yani askeri bir sınırın geri dönüş ihtimalidir. Dublin ile Belfast arasında çift hatlı bir otoyolun olduğu yerlerde, Avrupa Birliği ile yeni sınır boyunca mal akışını kontrol etmek için güvenlik bariyerleri inşa edilmesi gerekebilir. Sert Cumhuriyetçi cenah için bu durum yeni bir gerilim nedeni olacaktır. Hiç kimse gözetleme kulelerinin Güney Armagh'ta tekrar belirmesini görmek istemiyor.

Geçen sene Theresa May'ın Muhafazakâr partisi, parlamentoda Brexit'i yanlısı çoğunluğu sağlamak için DUP ile anlaşma yaptığında Belfast'taydım. Theresa May bile, çok nahoş bir şekilde, Kraliçe'ye, resmen gerçekleşmeden önce dahi meclisteki çoğunluğa sahip olduğunu söyledi ki bir gün tarih ona yetişecek. Stormont'ta yetki devri ve güç paylaşımına dayalı yönetim zaten çöktü. Ve hala ortada bir hükümet yok. Sinn Fein ve DUP arasında politik güvensizlik artıyor. Parlamentodaki seçmen haritası DUP ve Sinn Fein arasında keskin bir bölünmeye işaret ediyor. İlimli partiler koltuklarını kaybetti.

İrlanda Cumhuriyeti'yle sürtünmesiz ve kontrol olmayan sınır meselesi Londra, Belfast ve Dublin arasında büyük bir anlaşmazlık haline geldi. İrlanda hükümeti davasında ısrar ediyor ve bunu birleşik bir İrlanda fikrine referansla başarıyla kullanıyor. Bazı Muhafazakâr politikacılar, barış sürecinin temelini oluşturan 1998 tarihli Hayırlı Cuma Anlaşması'nı iptal etmek için çağrıda bulunuyorlar. Diğerleri, ise anlaşmanın nihai bir hedeften daha çok geçici bir ateşkes olduğunu ileri sürüyorlar.

Öte yandan bir takım olumlu gelişmeler de yaşanıyor. Birlikçi paramiliter gruplar, yasadışı faaliyetlerden vazgeçme sözü verdiler; bu, yerine getirilirse, kendi toplulukları içinde kontrol uygulamak için kullandıkları diz çöktürme ve cezalandırma uygulamaları azalacak demektir.

Bana öyle geliyor ki her barış süreci bir anda başarılı olamıyor. Bazen geriye dönüşler bazense olumlu ilerlemeler sağlanıyor. Kolombiya, Bask Bölgesi ve Kuzey İrlanda'daki başarı her yere uygulanamaz. Bu baharın başlarında, Brüksel'deki bir otele, sürgündeki Katalan lider Carles Puigdemont ile görüşmeye gittim örneğin. Bana çok zaman ayırdı. Onunla planlarını konuştuğumuz bir saat geçirdim. Habri Guardian'a yazdım. Londra'ya döndüğümde, Madrid hükümeti ve Katalan bağımsızlık partileri arasında sorunu çözmeye çalışmak için iletişim hatlarını açmaya çalışan deneyimli bir arabulucu olduğu söylendi. Katalan siyasi liderlerinin çoğu şu an İspanyol hapishanelerinde. Herhangi bir başarı ihtimali var mı diye arabulucuya sordum. “Hayır” dedi. İspanyol hükümetinin bir anlaşma yapmakla ilgilendiğini düşünmüyordu. Bir ilerleme olursa beni haberdar eder misiniz diye sordum, “Elbette hayır” dedi. Çünkü ona göre bu perde ardında gerçekleşen çabaları tehlikeye atar. Belki bir gazetecinin barış sürecindeki en yaygın rolü, sorduğunda gizli görüşmelerin inkar edilmesi, bu inkarın aslında onu yanıltmaya yönelik olduğunu ummak ve daha sonra siyasi bir uzlaşma ortaya çıktığında mutlu bir şekilde şaşırmak.

Modaratör: İçeriği son derece zengin bir sunumdu bu. Tabii ki Kuzey İrlanda sürecini bir gazeteci olarak deneyimlemek çok önemli ve Owen'ın aynı zamanda barış süreci, medya ve yeni medya konusundaki değerlendirmeleri de son derece önemliydi. Tabii ki gazetecilik bir tür tanıklık ve tanıklığın da gazeteciliğin de bir takım erdemleri var,; bağlı kalmaya çalıştığı erdemler var. Geriye dönüp baktığımızda medya tüm bu süreçler içinde sadece bir araç

değil aynı zamanda bu süreçlerde bir rol oynuyor. Gazeteciliğin temel bir rolü var mı? Gazetecinin ahlaki bir sorumluluğu var mı? Varsa, kime ya da neye karşı? Bir barış süreci esnasında bu iyi mi kötü mü? Bir gazeteci bunu ne kadar hesaba katmalı? Türkiye şu an çok kutuplaşmış durumda. Siyasi okumalar haberlerden çok daha önemli.

Katılımcı: Ben akademik olarak gazetecinin barış sürecine sorumluluğu konusunda bir hatırlatma yapmak istiyorum. Bir kavram olarak barış gazeteciliği, gazetecinin kendi adına sürecin parçası olması demek değildir. Amaç barış için imkân yaratan farklı perspektiflere yer veren bir dil kullanmaktır. Peki, barış gazeteciliği terimi kullanmaya izin verilmeyen, Türkiye’deki gibi bir kurumsanız ne olacak? Böyle bir ortamda nasıl barış gazetecisi olarak hareket edebilirsiniz? Guardian muhabiri olarak Afrin üzerine çok daha haber yapamıyorsunuz, dolayısıyla bu ikisi arasında bir benzerlik olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla bu gazeteciliğin uluslararası olma şansı var mı?

Katılımcı: Yerel medyanın barış süreçleri hakkında ne düşünüyorsunuz, özellikle Türkiye bağlamında? Zira yerel medya genellikle hükümet tarafından gözden kaçırılır ve daha geniş bir manevra alanına sahiptir. Dünya çapında Brexit örneğinden de anlaşıldığı gibi popülist siyasetlerde bir artış var. Uzun veya kısa vadede İrlanda’ya veya Hayırlı Cuma Anlaşması’na zarar verme ihtimali var mıdır?

Owen Bowcott: Barış gazeteciliği kulağa iyi geliyor. Benim orada çalıştığım ve şu an Kuzey İrlanda’da kullandığım bir terim değildi tabii. Ben da nesnel terimlerin kullanılmasını ve herkesin mevcut farklı görüş ve çıkarlarının duyulması için çabalamayı tercih ederim. Medya bu süreçlerde en kötü nefretlerin aşıp uzlaşılmasına ve en kötü şüphelerin ortadan kalmasına yarayabilir. Dış Haberler servisindeyken Türkiye’ye giderdim. Yakın zamanda ise, gitmedim

Türkiye'ye. Birleşik Krallık'tan insanlar hukuki meselelerle ilgili bana yazdığında, ben de Türkiye üzerine yazıyorum zaman zaman ve şu an oradaki atmosferin zor olduğunun ve bunun Birleşik Krallık'taki gazetecilik ortamından çok farklı olduğunun farkındayım. İngilizce yayınlanan İngilizce yayın organlarını ya da İngilizceye çevrilmiş Türkçe basını takip ettiğimde insanların arzuladıkları kadar açık bir dilde yazamadıklarını da görüyorum. Bu açıdan hayal kırıklığınızı paylaşıyorum, bu zor bir durum ve bir de insanlar tam olarak neden bahsettiğinizi bilmiyorlarsa. Bu duruma ve sorunuza verecek net bir cevabım olduğundan emin değilim, ama sanırım herkesin görüşlerine yer vermek ve insanların farklılıklarını açıklamaya çalışmak iyi bir. Sorunuzun cevaplandığından emin değilim ama umarım bir barış gazeteciliği oluşturuyorsa, o zaman bu iyi bir şeydir.

Afrin konusuna değindiğiniz. Muhtemelen bu konunun Batı medyasında ne kadar kötü bir biçimde ele alındığına gönderme yapıyorsunuz. Bunun bir nedeni, öncelikle orada yani alanda Batı medyasından çok fazla gazeteci olmamasından kaynaklanıyor. Medya kuruluşları oraya gazeteci göndermek istemiyor güvenli olmadığını düşündükleri için. Dolayısıyla öncelikle ortada basitçe Alana erişimin olmaması meselesi var. Bir başka neden de Afrin'deki duruma paralel olarak doğu Guta'da ve Şam'da kimyasal silahların kullanımının baskın bir haber gündemi haline gelmesiyle insanların dikkatinin Afrin'de olup bitenlerden uzaklaşması. Bildiğiniz gibi, Suriye'nin çok farklı yerlerinde çok farklı iç savaşlar oluyor. Bu yüzden, size katılıyorum, Batı medyasının orada olup bitenlere düzgün bir şekilde yer vermekte başarısız, keşke Türkiye'de de daha medya içeriği olsaydı bu konuda ve keşke oradaki meseleyi hakkıyla ekranlara gazetelere taşısaydık. Eminim dış haberler servisindeki editörlerimiz daha iyi bir bilgi sağlamak için çalışıyorlar ama bunu tam olarak yapabildiklerine emin değilim. Ama onlar da bizler de daha fazlasını yapmalıyız elbette.

Yerel basına ilişkin de bir soru geldi. Kuzey İrlanda'da Sıkıntı Yıllarında pek çok yerel gazete olup biteni oldukça doğru bir biçimde işledi. Çünkü onlar bu toplulukların, yani silahlı adamların ve mağdurların içinde yaşayan insanlardı. Olanları doğru aktarmaya mecburlardı zira aksi bir durumda hemen hedef haline gelebilirlerdi. Dolayısıyla ben Kuzey İrlanda'daki yerel basının inanılmaz güçlü ve çok doğru bir habercilik yaptığını düşünmüşümdür. Bunlardan pek çoğu sonra Londra'ya gitti ve harika gazeteciler oldular. Yani yerel medyanın oynayabileceği rol çok önemli. Yerel medyada çıkan bazı haberlerin ve yer verilen tartışmaların ulusal medyada ele alınması çok zor olabiliyor. Bu yüzden yerel medya hakikaten çok önemli.

Brexi meselesi de soruldu, Brexit barışı nasıl etkiler. İnsanlar endişeli ve tabii ki bu olayın Kuzey İrlanda'daki barışı etkilememesini umuyoruz. Çok küçük bir cumhuriyetçi grup var, hala polis memurlarına yönelik saldırılar düzenleyen. Çok şükür ki henüz başarılı olamadılar. Eğer sınır meselesi konusunda bir uzlaşma sağlarsa, genel olarak sürece bir zarar geleceğini düşünmüyorum. Ama henüz ortada siyasi bir çözüm yok. Westminster'daki hükümet bu konuda İsveç ve Norveç arasında otomatik kameralarla takip edilen sınır modelini akıllardan geçiriyorlar sanırım. Böylece gelen geçen arabaların, kamyonların sayısı tespit edilir ve sınır geçiş sayısına göre vergilendirilir. Ama sınıra kamera koyduğunuz anda biri gider o kamerayı bir bomba ile havaya uçurur ve bu da şiddeti kışkırtır. Yani eğer İngiliz hükümeti sınıra gidip bir bariyer ya da inşaat yapma işine girerse, bu düşmanlığın kaynağı olur ve Hayırlı Cuma Anlaşması'na zarar verir.

Katılımcı: İki sorum var. Sıkıntı Yıllar'ında Kuzey İrlanda'da gazetecilik yapmış ve sonrasında da barış sürecine tanıklık etmiş biri olarak tarafların bir iletişim stratejisi olduğunu düşünüyor musunuz? Eğer vardiysa siz bu strateji hakkındaki değerlendirmeniz nedir? İkinci, özellikle kriz dönemlerinde medya nasıl bir yaklaşım

sergiledi. Örneğin bir anlaşmaya varılmadığı sırada Londra'nın en büyük banka soygunu gerçekleşti ya da anlaşmanın hemen ardından yine Londra büyük bir bombalama eylemi oldu. Bu olaylar karşısında medyanın tutumu ne oldu?

Katılımcı: Barış gazeteciliği meselesine geri dönersek ben gazeteciye ayrıca bir ahlaki sorumluluk tayin etmeyi gereksiz görüyorum. Bizim gazeteciler olarak görevimiz tüm tarafların görüşlerini adil bir şekilde yansıtmak ve ayrıca ideoloji bir pozisyonu temsil etmek işe yaramaz geliyor bana. Sonuçta çatışmanın tarafından kendinizi uzaklaştırmak gibi bir durum söz konusu. Elbette ön yargılarımız ve eğilimlerimiz haber yaparken hepimiz için bir soruluk yaratıyor. Siz kendi ön yargılarınız ve eğilimleriniz bağlamında dengeli habercilik yapmayı nasıl sağlayabildiniz?

Owen Bowcott: Medya stratejisi derken, taraflar arasında olan mı yoksa tarafların medyaya yönelik mir bir medya stratejisi olup olmadığını soruyorsunuz?

Katılımcı: Her ikisini de. Muhtemelen tarafların arasındaki iletişim stratejisini bilmiyorsunuzdur ama bu konuda gözlemlerinizi de olmuştur. Ben özellikle kamuya dönük iletişim stratejileri var mıydı onu merak ediyorum.

Owen Bowcott: Tüm partilerin şimdi de o zaman da basın ofisleri vardı.

Katılımcı: Partiler darken çatışmanın taraflarını mı siyasi partileri mi kast ediyorsunuz?

Owen Bowcott: Siyasi partileri. Sinn Fein IRA'nın siyasi koluydu. IRA'nın basın ofisi vardı Sinn Fein de dahil olmak üzere. Aslında Sinn Fein'in basın ofisi Downing Street'inkinden daha iyiydi. Çok disiplinlilerdi ve brifing vermede, basın bülteni yazmada ve ilişki

kurmada çok iyilerdi. Medyayı haklılıklarına inandırmaya dönük inanılmaz derecede iyi geliştirilmiş bir basın stratejileri vardı. Sin Fein IRA2dan neşet etti. Sinn Fein siyasi kanak IRA askeri kanattı. 1980’de bir ellerinde seçim sandığı diğer ellerinde silah olduğunu ilan ettiler ve uzun süre medya, siyasi ve askeri stratejilerini bir arada götürebileceklerini düşündüler. Fakat siyasi ve askeri kanat arasındaki görüşmeler siyasetin ağır basmasıyla sonuçlandı.

Bir anlamda medya ile olan temaslarının onların insanları ödürmek ve barış istemek arasındaki tutarsızlıkla yüzleşmesini sağladığı da düşünülebilir. Dolayısıyla medyayla temas Cumhüyetçi hareketi tam olarak ne yapmak ve ne elde etmek istedikleri hakkında daha net düşünmeye sevketti. DUP ve diğer birlikçi partilerin medya ile ilişkisi çok iyi değildi. Tabii ki bir basın ofisleri vardı ama medya ile ilişkileri iyi değil darken dışardan yapılan eleştirilere karşı aşırı duyarlı olduklarını ifade etmeye çalışıyorum. Siyasi partiler ne kadar basınla temas ederse ve ağümanlarını doğruluğunu ikna etmek için upraşırsa bu barış süreçleri için o kadar faydalı diye düşünüyorum. Basın ofislerinin varlığından yanayım ve bu sadece yarattıkları Pratik imkanlardan dolayı değil. Çok fazla işe yaradıklarını düşünüyorum.

Katılımcı: İngiliz tarafı açısından durum neydi?

Owen Bowcott: İngiliz tarafında pek çok basın ofisi vardı. Önreğin askeriyeinin de bir basın ofisi vardı. Zaman zaman ordu basın ofisine gider ve askerlerin sokağa çıktıklarında karşılaştıkları zorluklar hakkında bir brifing alırdınız. En azından medya ile temas kurmaları önemliydi. Sıkıntı Yıllar’nın büyük bir bölümünde bir tarafı ikna etmeye, mümkün olan en iyi ahlaki zemini tesise ve bir öldürme ya da bombalama olduğunda tarafların cephesinden aktarılanların ispatını yapmak için mücadele ettik.

Askerler insanlara ateş açtığıında, bilerek ya da yanlışlıkla, atşe edilmesi gerekli miydi ya da neden hata yapıldı bunu açıklamaya

çalışıyorduk. Dolayısıyla İngiliz tarafı da medya ile temas halindeydi.

Medya krizler karşısında ne tutum takındı diye de sordunuz. Sanırım tam olarak ne olduğu aktarmaya çalışıyorduk böyle durumlarda. Pek çok olayda, banka soygunu örneği gibi, kimse ne olduğunu net şekilde bilmiyordu. İngiltere'deki en büyük banka soygunuydu bahsettiğiniz. Tam olarak ne olduğunu anlamaya çalışıyorduk.

Gazetecinin işinin bir kısmının, bir şeyleri araştırmak, ne olup bittiğini öğrenmek ve böylece kötü şüpheleri ortadan kaldırmak, korkunç bir şeyin meydana geldiğini duyurmak ve bu konuda bir şeyler yapıldığını göstermek olduğunu düşünüyorum. Anlaşmadan sonra meydana gelen patlama tek seferde en çok sayıda insanın öldüğü patlamaydı. O gün 29 kişi öldü. Bu konuda yapılan yayınların birbirinden çok farklı olduğunu düşünmüyorum. Aslında her zamankinden çok daha fazla bir çabayla olay haberleştirildi çünkü şiddet büyük oranda durmuştu o dönem ve basın haber yapmak için çok zaman harcadı ve sorumluları bulma çalıştı. Barış döneminde katliamların üstüne gitmek, onlara dair araştırma yapmak çok daha kolaydı. Çünkü bu tür olayların azaldığı dönemlerde, olan olaylara ayrılacak daha çok zaman da vardı. Sıkıntı Yıllarında yılda 300 kişi ölürken bu ölümlerin çoğu haber olamıyordu çünkü bu ölümler araştırılamıyordu ve o kadar çok olay oluyordu ki gazetecilerin her bir vakaya zaman ayırması mümkün olmuyordu.

Barış gazeteciliğini de sordunuz. Size katılıyorum. Bence bunun mutlak bir biçimi yok.

Ben iyi gazetecilik insanların birbirini daha iyi anlamasını sağlamalı, siyasetçileri ve hükümeti sorgulamalı, yatıkları yanlışları rapor etmeli ve onları yeniden düşünmeye sevk etmeli ki bu da barışa hizmettir. Bu anlamda medyanın rolü önemli. Gerry Adams bence çocuklarının kendi geçtiği süreçlerden geçmesini istemedi ve IRA'nın işlediği cinayetlere dair tekraren aldığı sorular onun

bu işin böyle gitmeyeceğini anlamasına yardım etti. Dolayısıyla temel soruları- kim, nerede, neden, nasıl, ne zaman- sürekli olarak sormakta fayda var. Ben barış gazeteciliği şeklinde ayrıca bir gazetecilik türü olduğunu düşünmüyorum. Zaten gazeteciliğin temel kriterleri barışa hizmet etmeye katkı sunmaya yeterli.

Tarafsızlık meselesine gelince. Evet hepimizin bilinçli ya da bilinçsiz sahip olduğumuz ön yargılarımız var. Bizler gazeteciyiz ama aynı zamanda da tek tek bireyleriniz ve kendimizi daha yakın hissettiği bir siyasi konum ya da siyasi hedeflerimiz olabilir. Ama sonuçta hepimiz barıştan yana olduğumuza ve şiddetle sonuca varılamayacağına dair nettik ve netiz. Evet, yazdıklarınızı kontrol edip geri dönüp, ifade etme şekliniz hakkında dikkatli düşünmeniz gerekli. Siyasi bir partinin sesi olmanın bir anlamı yok çünkü bu okuyucuları tersi yöne de iter ve sempatisi inandırıcılık kaybedilir. Bu yüzden tarafsız ve kendi önyargılarınızın farkında olmanız gerektiğini ve her kesimden yorum almanız gerektiğini düşünüyorum. İngiliz medyasının çoğunda, fikir sayfaları ve haber sayfaları arasında normal olarak, ama tamamen değil, iyi bir ayırım vardır. Bununla birlikte, ayrılığın yapılmadığını düşünebileceğim bazı makaleler var. Vurgulamaya karar verdiğiniz hikaye seçimleri bile bir tercihi ifade eder örneğin. Ama ben Türk basını üstüne istediğim kadar çalışmadım. Geleneklerin farklı olabileceğinden eminim. Ama gerçekleri fıkirden ayırmaya çalışmak önemlidir. İngiliz gazeteciliğindeki eski deyişle “gerçekler kutsaldır, ancak yorumlar ücretsiz”.

Katılımcı: Barış sürecinin uygulanması ne kadar sürdü. Ne tür problemlerle karşılaşıldı?

Owen Bowcott: Bu çok uzun bir hikaye ve barışı hangi tarihten itibaren başlattığınıza göre de değişir. 1990 sonlarında Kuzey İrlanda Devlet Sekreteri, birçok insanın barış sürecinin başlangıcı olarak göreceğini düşündüğü bir konuşma yaptı. İngiltere’nin Kuzey İrlanda’da varlığını sürdürme yönünde bencil bir ilgisi

olmadığını söyledi. Kuzey İrlanda halkının öyle olmasını dilediği sürece, Birleşik Krallık'ın bir parçasıdır dedi. Bu, 1990'ın sonlarındaydı. Sonraki üç ya da dört yıl boyunca şiddet yüzünden yılda 100 kişi öldü. MI6 ile SinnFein arasında bazıları doğrudan bazıları Katolik rahipler aracılığıyla gizli görüşmeler başladı. Bu iletişim hattı yaklaşık üç yıl devam etti. Sinn Fein'in 1993'ün beni röportaja çağırmaları bu iletişim hattının varlığını ortaya çıkarmak istemeleri ve müzakereleri açığa çıkararak, İngiliz hükümetine bir anlaşma yapmak için baskı yapabileceklerini düşünmelerindendi. Diğer milliyetçi partilerle Sinn Fein arasında görüşmeler yapıldı ve süreç başladı. Sinn Fein çok fazla inisiyatif aldı. İnsanlar IRA'nın savaşı kaybettiğini ve şimdi barış istediğini söylediler bunun üzerine. Bazıları ise İngilizlerin asla kazanmayacaklarını için barış istediklerini söyledi. Sonuç olarak, karşılıklı olarak çıkarlar söz konusuydu. Ama açıklığa kavuşturmak uzun zaman aldı. IRA Ordusu Konseyi ile MI6 arasında geriye ve ileriye dönük iletişim hatları mevcuttu. IRA Konseyi'nden bir adam, "savaşı bitirmek istiyoruz ama bize yardım etmeniz gerekiyor" dedi. İnsanlar, IRA'nın vazgeçtiğini söylerken IRA vazgeçmediğini söyledi.

Barış sürecinde pek çok kırılma yaşandı. IRA 1994'te ateşkes ilan etti. 1996'ya kadar sürdü ama sonunda bozuldu ve IRA tekrar İngiltere'yi bombalamaya başladı. Sonra yeni görüşmeler yapıldı ve Sinn Fein devreye girdi ve 1998'de Hayırlı Cuma Anlaşması yapıldı. Yani kalıcı ateşkes sekiz sene sonra sağlanabildi ve hala da devam ediyor. Süreç çok uzun bir zaman aldı. Yine de, birleşik bir İrlanda'yı başarmanın tek yolunun şiddet olduğunu düşünen bir ya da iki milis grubu var. Bu yüzden çok uzun yıllar sürdü ve nihai siyasi çözüm, 2008'de Sinn Fein ve DUP'un iktidar paylaşım anlaşması yaptığı sırada, yani son otuz yıldır birbirini öldüren insanların, yani en aşırı iki siyasi partinin iktidarı paylaşmak için bir araya gelmesiyle sağlandı.

Kerim Yıldız: Siz ya da editörleriniz herhangi bir tarafça bir haberin yapılmaması için engellendiniz mi hiç?

Owen Bowcott: Hayır engelledik diyemem ama iyi dayandık. Örneğin ordu... Bir haber yaparsınız ve sizin gibi düşünmüyorsa size ararlar. Haberinizi söylediklerini yansıtmadığını ya da diğer taraftan yana haber yaptığınızı söylerler. Bazen söylediklerini yerinde bulur onlara katıldığım da olurdu tabii. Fakat gazetecilerin dengesini bozabilecek ya da doğru haber yapmalarını engellemeye dönük çok fazla baskı vardı. Siyasiler, polis, ordu sürekli size farkı şekilde yazmaya ikma etmeye çalışırdı. Zaman zaman ulusal güvenlik konuları bir gerekçe olur, bazı meselelerin, ulusal güvenlik gerekçesiyle bildirilmemesi gerektiğini bildirirlerdi Genellikle İngiliz askeri güvenliğini tehlikeye atacak savunma meseleleriydi bunlar ama bunlar çok nadiren olurdu. Sorunların ilk yıllarında, kimilerinin bu yöntemi, gerekçeleri kullanarak medyayı susturmak için bazı girişimlerde bulunmuş olabileceğinden şüpheleniyorum. Kanlı Pazar günü orada çok sayıda gazeteci vardı ve İngiliz askerleri barışçıl milliyetçi protestocuların kalabalığına ateş açtı. Yani bunu rapor edilmekten alıkoyamazsın. Rapor etmemeleri için İngiliz gazetecilerin tutuklanması söz konusu olamaz mesela. Sanırım hükümetin yalan söylediği birçok durum vardı, ama kimse tutuklanmadı.

Katılımcı: Bir barış anlaşması var ama barış başarılı şekilde uygulanamamış diye düşünüyorum. Örneğin Barış Duvarları ve topluluklar arasındaki bölünmüşlük. Gazeteciliğe bu bölünmüşlüğün etkileri yansımaları nedir?

Owen Bowcott: Evet haklısınız. Mahalleler ve sosyal bölünme hala apaçık ortada. Ve hala Barış Duvarları yükselmeye devam ediyor. Barış sürecinden sonra yükseklikleri daha da arttı. Bu duvarlar insanların güvenlik ihtiyacını simgeliyor. Barışın yerleşmesi zaman alacak ve gelecek jenerasyonların gelmesi lazım topluluklar arasında

bir güven tesis edilmesi için. Katoliklerin ve Protestanların bir arada yaşaması için karma toplu konutlar inşa edildi ama sanırım tepki olarak şiddet patlak verdi. Yani, çok başarılı olmadı, kolay olmadı. Ama bu yüzyıllar süren toplumsal bölünmeler, açıkçası 1968'de toplumlar birbirinden ayrıldığında yaşanan sıkıntılarla güçlendi ve iyileşmek uzun zaman alacak. Gazetecilerin rolü bu anlamda yapıcı oldu. Sonuçta karşılıklı bilgi alışverişini sağladılar. Bazı partizan yayınlar vardı ama genelde medya sorumlu davrandı.

Katılımcı: Ben gazetecilerin endi topluluklarıyla mesafeyi nasıl koyabildiklerini sormuştum daha çok.

Owen Bowcott: Yani bağımsız olmayı nasıl başardılar? Bence çoğu bunu başardı. Son derece başarılı, özeleştirici yapabilen gazetecilerdi çoğu ve her topluluğun bakışını yansıtmak gibi bir sorumluluk da taşıdılar. Bazı gazeteciler paramiliter grupların hedefi haline de geldi. Ölüm tehditleri aldılar ve bazıları da öldürüldü gerçeği söyledikleri için. Gerçekleri haber yapmak konusunda cesareti olanlar kendi cemaatlerinde çok fazla popüler olmadılar. Tüm bunları düşününce bence pek çoğu çok doğru gazetecilik yaptı.

Sizinle bir oyun oynayabilir miyiz? Diyelim ki 10 sene öncesindeyiz. Ve elinize bir barış sürecinin yürümekte olduğuna dair bilgi geldi. Bunu yayınlarsanız sürece zarar verme riski var. Bu bilgiyi yayınlar mıydınız yayınlamaz mıydınız? Sürece zarar verir dolayısıyla yayınlamam mı derdiniz yoksa bilinsin böylece siyasiler üstüne düşüni daha fazla yapar diye mi düşünürdünüz? Yayınlardım diyenler el kaldırabilir mi? Yayınlamazdım diyenler?

Katılımcı: Bir gazeteci olarak bunu yayınlardım ama bir barış yanlısı olarak belki de yayınlamazdım.

Owen Bowcott: Biliyorum, kolay bir soru değil. Sadece merak ettim.

Katılımcı: Ben muhtemelen yayınlamazdım. Tabii ki haber değeri son derece yüksek ama Türkiye deneyimim bana ‘bunu hemen yayınlama bir zaman ver’ diyor. Görüşmeler çökerse yayınlarım.

Katılımcı: Zarar mı yarar mı verir bilemezsin ki. Barışı korumak için haber yapmamak? Benim ülkemde maalesef gazeteciler siyasi parti gibi davranıyor ve sadece kendi çıkarlarını düşünüyor.

Moderatör: Bu tartışma benim sorumun önemini gösteriyor. Gazeteciliğin kendisi üzerine yeniden düşünmemiz gerekiyor. Kuzey İrlanda örneğine ve soruya geri dönersek ki ben haberi yayınlardım çünkü bu benim işim. Gazetecinin işi fayda analizi yapmak değil, Türkiye’de bu çok hakim.

Katılımcı: Çatışma ve savaş zamanı gazetecilik önemli. Mesela PKK hendekleri döşediğinde bunun haber yapılması bir başarıydı. Haber yapmanın farklı biçimleri var ama her gazeteci bir yandan görmek istediğini görüyor.

Katılımcı: Ama barış gazeteciliği ayrıca tartışılmalı. Barış gazeteciliği gazetecilere bir amaç yüklemes, barış gazeteciliği bir gazetecilik biçimidir sadece.

Moderatör: Benim görüşüm böyle değil. Barış gazeteciliğinin ayrıca içerdiği bir anlam var. Belki bu Türkiye’de böyle ve her terim ülkeden ülkeye değişiyor. Yine de aktivizm ile gazetecilik ayrımını nasıl yapacağız o zaman örneğin.

John Jairo Ocampo Niño: Kolombiya’dan bir örnek vereyim. Kolombiya herkes görüşmelerin olduğunu biliyordu ama bu kamuoyuna yansıtılmadı. Başkan Santos müzakereler resim yapmak gibidir dolayısıyla yaptığınız resmi henüz bitmeden kimseye göstermeyin diyordu. Ne zaman ki görüşmelere dair yalanlar ve

spekülasyonlar arttı, o zaman haber yapılmaya başlandı.

Katılımcı: Hatırlayın aslında Oslo görüşmelerine de negatif bir tepki gelmedi. Tepkiler beklendiği gibi değildi, insanlar bir şeylerin çözülebileceğine dair umut edindiler. Yani insanlar her zaman sert tepkiler vermiyor nu tür haberlere.

Kerim Yıldız: Bir yorum yapmak zorundayım. Ben gazeteci olsaydım ve böyle bir bilgi alsaydım çok dikkatli düşünürdüm. Ama bu haber kamusal tartışma için imkan yaratacaksa ve toplumu hazırlamaya yarayacaksa belki de yayınlardım.

Owen Bowcott: Sanırım en doğru yöntem bu.

Moderatör: Herkese çok teşekkürler. Knedi aramızda daha çok tartışacağız. Hiçbir şey kalıcı değil, bu zor günler de geçecek ve Kürt meselesi konusunda Türkiye daha net bir yol alacak. Önümüzdeki seçimler Kürt meselesini gündemin üst sıralarına yine taşıyacak.

Oturum Sonu

DPI katılımcıları Egil Thorsas ve Kerim Yıldız grup fotoğrafında bir arada.

EK I: Katılımcı ve Konuşmacı Listesi

Katılımcılar:

Ayşegül Doğan: Gazeteci

Ceren Sozeri: Evrensel Köşe Yazarı

Danyal Oral Çalışlar: Posta Gazetesi Köşe Yazarı

Emine Uçak Erdoğan: Sivilsayfalar Köşe Yazarı

Jane Louise Kandur: Daily Sabah Köşe Yazarı

Ali Bayramoğlu: Gazeteci

Mahmut Bozarslan: Al-Monitor Kıdemli Muhabiri

Ferda Balancar: Agos Gazetesi Yazı İşleri Müdürü

Semanur Sönmez: Kanal 7 Haber Müdür Yardımcısı

Tarık Çelenk: Ekopolitik Direktörü

Vahap Çoşkun: Serbestiyet Köşe Yazarı

Verda Özer: Milliyet Köşe Yazarı

Yıldıray Oğur: Karar Köşe Yazarı

Espen Lindbaeck: Direktör, Norveç Dış İşleri Bakanlığı

Karl Gardner: İrlanda'nın Norveç Büyükelçisi

Konuşmacılar:

Egil Thorsas: Kıdemli Danışman, Norveç Dış İşleri Bakanlığı

John Jairo Ocampo: Kolombiya Hükümeti Eski Basın Sekreteri

Sarah Lister: UNDP Oslo Yönetim Merkezi Direktörü

Owen Bowcott: Gazeteci, Guardian

DPI Çalışanları:

Kerim Yıldız: İcra Kurulu Başkanı

Esra Elmas: Türkiye programı Yöneticisi

David Murphy: Proje Uzmanı

Adam Zvric: Stajyer

DPI Aims and Objectives

Aims and objectives of DPI include:

- To contribute to broadening bases and providing new platforms for discussion on establishing a structured public dialogue on peace and democracy building.
- To provide opportunities, in which different parties are able to draw on comparative studies, analyse and compare various mechanisms used to achieve positive results in similar cases.
- To create an atmosphere whereby different parties share knowledge, ideas, concerns, suggestions and challenges facing the development of a democratic solution in Turkey and the wider region.
- To support, and to strengthen collaboration between academics, civil society and policy-makers.
- To identify common priorities and develop innovative approaches to participate in and influence democracy-building.
- Promote and protect human rights regardless of race, colour, sex, language, religion, political persuasion or other belief or opinion.

DPI aims to foster an environment in which different parties share information, ideas, knowledge and concerns connected to the development of democratic solutions and outcomes. Our work supports the development of a pluralistic political arena capable of generating consensus and ownership over work on key issues surrounding democratic solutions at political and local levels.

We focus on providing expertise and practical frameworks to encourage stronger public debates and involvements in promoting peace and democracy building internationally. Within this context DPI aims to contribute to the establishment of a structured public dialogue on peace and democratic advancement, as well as to widen and create new existing platforms for discussions on peace and democracy building. In order to achieve this we seek to encourage an environment of inclusive, frank, structured discussions whereby different parties are in the position to openly share knowledge, concerns and suggestions for democracy building and strengthening across multiple levels.

DPI's objective throughout this process is to identify common priorities and develop innovative approaches to participate in and influence the process of finding democratic solutions. DPI also aims to support and strengthen collaboration between academics, civil society and policy-makers through its projects and output. Comparative studies of relevant situations are seen as an effective tool for ensuring that the mistakes of others are not repeated or perpetuated. Therefore we see comparative analysis of models of peace and democracy building to be central to the achievement of our aims and objectives.

Demokratik Gelişim Enstitüsü'nün Amaçları ve Hedefleri

DPI'nın amaçları ve hedefleri:

- Barışın ve demokrasinin inşası üzerine yapılandırılmış bir kamusal diyalogun oluşması için gerekli olan tartışma ortamının geliştirilmesi ve genişletilmesi.
- Farklı kesimlerin karşılaştırmalı çalışmalar vesilesiyle bir araya gelerek, farklı dünya örnekleri özelinde benzer durumlarda olumlu sonuçlar elde etmek için kullanılmış çeşitli mekanizmaları incelemesine ve analiz etmesine olanak sağlamak. Farklı kesimlerin bir araya gelerek Türkiye ve daha geniş bir coğrafyada demokratik bir çözümün geliştirilmesine yönelik bilgilerini, düşüncelerini, endişelerini, önerilerini, kaygılarını ve karşılaşılan zorlukları paylaştığı bir ortam yaratmak. Akademisyenler, sivil toplum örgütleri ve karar alıcılar arasındaki işbirliğinin desteklemek ve güçlendirmek.
- Ortak öncelikleri belirlemek ve demokrasi inşası sürecini ve sürece katılımı etkileyecek yenilikçi yaklaşımlar geliştirmek. Din, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi görüş ve inanç farkı gözetmeksizin insan haklarını teşvik etmek ve korumak.

Demokratik Gelişim Enstitüsü (DPI), Türkiye'de demokratik bir çözümün geliştirilmesi için, farklı kesimlerin bir araya gelerek bilgilerini, fikirlerini, kaygılarını ve önerilerini paylaştıkları bir ortamı teşviketmeyi amaçlamaktadır. Çalışmalarımız, demokratik çözümün sağlanması için kilit önem taşıyan konularda fikir birliğine varma ve uzlaşılan konuları sahiplenme yeteneğine sahip çoğulcu bir siyasi alanın geliştirilmesini desteklemektedir.

Kurum olarak güçlü bir kamusal tartışmayı; barışı ve demokrasiyi uluslararası düzeyde geliştirmeye yönelik katılımları teşvik etmek için uzmanlığa ve pratiğe dayalı bir bakış açısıyla hareket ediyoruz. Bu çerçevede barış ve demokratik ilerleme konusunda yapılandırılmış bir kamusal tartışmanın oluşturulmasına katkıda bulunmayı; barış ve demokrasi inşası tartışmaları için yeni platformlar yaratmayı ve mevcut platformları genişletmeyi amaçlıyoruz.

Bu amaçlara ulaşabilmenin gereği olarak, farklı kesimlerin demokrasinin inşası ve güçlendirmesi için bilgilerini, endişelerini ve önerilerini açıkça paylaşabilecekleri kapsayıcı, samimi ve yapılandırılmış tartışma ortamını çeşitli seviyelerde teşvik etmeye çalışıyoruz. DPI olarak farklı projelerimiz aracılığıyla akademi, sivil toplum ve karar alıcılar arasındaki işbirliğini desteklemeyi ve güçlendirmeyi de hedefliyoruz.

Board Members / Yönetim Kurulu Üyeleri

Kerim Yıldız (Chief Executive Officer / İcra Kurulu Başkanı)

Kerim Yıldız is an expert in conflict resolution, peacebuilding, international human rights law and minority rights, having worked on numerous projects in these areas over his career. Yıldız has received a number of awards, including from the Lawyers Committee for Human Rights for his services to protect human rights and promote the rule of law in 1996, and the Sigrid Rausing Trust's Human Rights award for Leadership in Indigenous and Minority Rights in 2005. Yıldız is also a recipient of the 2011 Gruber Prize for Justice. He has also written extensively on international humanitarian law, conflict, and various human rights mechanisms.

Kerim Yıldız çatışma çözümü, barışın inşası, uluslararası insan hakları ve azınlık hakları konusunda uzman bir isimdir ve kariyeri boyunca bu alanlarda çok çeşitli projelerde çalışmıştır. Kerim Yıldız, 1996 yılında insan haklarının korunması ve hukuk kurallarının uygulanması yönündeki çabalarından ötürü İnsan Hakları İçin Avukatlar Komitesi Ödülü'ne, 2005'te Sigrid Rausing Trust Vakfı'nın Azınlık Hakları alanında Liderlik Ödülü'ne ve 2011'de ise Gruber Vakfı Uluslararası Adalet Ödülü'ne layık görülmüştür. Uluslararası insan hakları hukuku, insancıl hukuk ve azınlık hakları konularında önemli bir isim olan Yıldız, uluslararası insan hakları hukuku ve insan hakları mekanizmaları üzerine çok sayıda yazılı esere sahiptir.

Nicholas Stewart QC (Chair / Yönetim Kurulu Başkanı)

Nicholas Stewart, QC, is a barrister and Deputy High Court Judge (Chancery and Queen's Bench Divisions) in the United Kingdom. He is the former Chair of the Bar Human Rights Committee of England and Wales and former President of the Union Internationale des Avocats. He has appeared at all court levels in England and Wales, before the Privy Council on appeals from Malaysia, Singapore, Hong Kong and the Bahamas, and in the High Court of the Republic of Singapore and the European Court of Human Rights. Stewart has also been the chair of the Dialogue Advisory Group since its founding in 2008.

Tecrübeli bir hukukçu olan Nick Stewart Birleşik Krallık Yüksek Mahkemesi (Chancery and Queen's Bench Birimi) ikinci hâkimidir. Geçmişte İngiltere ve Galler Barosu İnsan Hakları Komitesi Başkanlığı (Bar Human Rihts Committee of England and Wales) ve Uluslararası Avukatlar Birliği (Union Internationale des Avocats) başkanlığı görevlerinde bulunmuştur. İngiltere ve Galler'de gerçekleşen ve Malezya, Singapur, Hong Kong, Bahamalar, Singapur ve Avrupa İnsan Hakları mahkemelerinin temyiz konseylerinde görüş bildirdi. Stewart, 2008'deki kuruluşundan bu yana Diyalog Danışma Grubunun başkanlığını da yürütüyor.

Priscilla Hayner

Priscilla Hayner is co-founder of the International Center for Transitional Justice and is currently on the UN Department of Political Affairs Standby Team of Mediation Experts. She is a global expert on truth commissions and transitional justice initiatives and has authored several books on these topics, including *Unspeakable Truths*, which analyses truth commissions globally. Hayner has recently engaged in the recent Colombia talks as transitional justice advisor to Norway, and in the 2008 Kenya negotiations as human rights advisor to former UN Secretary-General Kofi Annan and the United Nations-African Union mediation team. Hayner has also worked significantly in the implementation stages following a peace agreement or transition, including Sierra Leone in 1999 and South Sudan in 2015.

Geçiş Dönemi Adaleti için Uluslararası Merkez'in (International Center for Transitional Justice) kurucularından olan Priscilla Hayner, aynı zamanda BM Kıdemli Arabuluculuk Danışmanları Ekibi'ndedir. Hakikat komisyonları, geçiş dönemi adaleti inisiyatifleri ve mekanizmaları konusunda küresel bir uzman olan Hayner, hakikat komisyonlarını küresel olarak analiz eden *Unspeakable Truths* (Konulmayan Gerçekler) da dahil olmak üzere, alanda pek çok yayına sahiptir. Hayner, yakın zamanda Kolombiya barış görüşmelerinde Norveç'in geçiş dönemi adaleti danışmanı olarak ve 2008 Kenya müzakerelerinde eski BM Genel Sekreteri Kofi Annan ve Birleşmiş Milletler-Afrika Birliği arabuluculuk ekibinin insan hakları danışmanı olarak görev yapmıştır. Hayner, 1999'da Sierra Leone ve 2015'te Güney Sudan da dahil olmak üzere birçok ülkede, barış anlaşması ve geçiş sonrası uygulamaları konularında çalışmalar yapmıştır.

Arild Humlen

Arild Humlen is a lawyer and Director of the Norwegian Bar Association's Legal Committee. He is widely published within a number of jurisdictions, with emphasis on international civil law and human rights, and he has lectured at the law faculty of several universities in Norway. Humlen is the recipient of the Honor Prize of the Bar Association of Oslo for his work on the rule of law and in 2015 he was awarded the Honor Prize from the international organisation Save the Children for his efforts to strengthen the legal rights of children.

Hukukçu olan Arild Humlen aynı zamanda Norveç Barosu Hukuk Komitesi'nin direktörüdür. Uluslararası medeni hukuk ve insan hakları gibi yargı alanları üzerine çok sayıda yazısı yayınlanmış, Norveç'te bir dizi hukuk fakültesinde ders vermiştir. Oslo Barosu bünyesinde Sığınmacılık ve Göçmenlik Hukuku Davaları Çalışma Grubu başkanı olarak yaptığı çalışmalardan dolayı Oslo Barosu Onur Ödülü'ne layık görülmüştür.

Jacki Muirhead

Jacki Muirhead was appointed Chambers Administrator at Devereux Chambers, London, UK, in November 2015. Her previous roles include Practice Director at FJ Cleveland LLP, Business Manager at Counsels' Chambers Limited and Deputy Advocates Clerk at the Faculty of Advocates, UK.

Şu anda Devereux Chambers isimli hukuk firmasında üst düzey yönetici olarak görev yapan Jacki Muirhead bu görevinden önce Cleveland Hukuk Firması çalışma direktörü, Counsel's Chambers Limited isimli hukukçular odasında şef katip ve Avukatlar Fakültesi'nde (Faculty of Advocates) pazarlama müdürü olarak çalışmıştır.

Prof. David Petrasek

Professor David Petrasek is Associate Professor at Graduate School of Public and International Affairs, University of Ottawa, Canada. He is a former Special Adviser to the Secretary-General of Amnesty International. He has worked extensively on human rights, humanitarian and conflict resolution issues, including for Amnesty International (1990-96), for the Office of the UN High Commissioner for Human Rights (1997-98), for the International Council on Human Rights Policy (1998-02) and as Director of Policy at the Centre for Humanitarian Dialogue (2003-07). Petrasek has also taught international human rights and humanitarian law courses at the Osgoode Hall Law School at York University, Canada, the Raoul Wallenberg Institute at Lund University, Sweden, and at Oxford University.

Kanada'da Ottawa Üniversitesi'nde Uluslararası Siyasal İlişkiler Bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Geçmişte Uluslararası Af Örgütü Eski Genel Sekreteri'ne başdanışmanlık yapan Prof. David Petrasek, uzun yıllardır insan hakları, insancıl hukuk ve uyuşmazlıkların çözümü konularında çalışmalar yürütmektedir. Bu alanlarda önde gelen bir uzman ve yazardır. 1990-1996 yılları arasında Uluslararası Af Örgütü, 1997-1998 yılları arasında Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği, 1998-2002 yılları arasında İnsan Hakları Politikası üzerine Uluslararası Konsey ve 2003-2007 yılları arasında da İnsani Diyalog Merkezi'nde Politika Bölümü Direktörü olarak çalışmıştır.

Antonia Potter Prentice

Antonia Potter Prentice is currently the Director of Alliance 2015 – a global network of humanitarian and development organisations. Prentice has extensive experience on a range of humanitarian, development, peacemaking and peacebuilding issues through her previous positions, including interim Senior Gender Adviser to the Joint Peace Fund for Myanmar and providing technical advice to the Office of the Special Envoy of the UN Secretary General to the Yemen peace process. Prentice has also been involved in various international organisations including UN Women, Dialogue Advisory Group, and Centre for Humanitarian Dialogue. Prentice co-founded the Athena Consortium as part of which she acts as Senior Manager on Mediation Support, Gender and Inclusion for the Crisis Management Initiative (CMI) and as Senior Adviser to the European Institute for Peace (EIP).

Antonia Potter Prentice, insani yardım kuruluşlarının ve kalkınma örgütlerinin küresel ağı olan İttifak 2015'in direktörüdür. Prentice, Myanmar için Ortak Barış Fonu'na geçici Kıdemli Cinsiyet Danışmanı ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Yemen Özel Elçisi Ofisi'ne teknik tavsiyeler vermek de dahil olmak üzere insancıl faaliyetler, kalkınma, barış yapma ve barış inşası gibi konularda sivil toplum bünyesinde 17 yıllık bir çalışma tecrübesine sahiptir. BM Kadınları, Diyalog Danışma Grubu ve İnsani Yardım Diyalogu Merkezi gibi çeşitli uluslararası örgütlerde görev yapan Prentice, kurucuları arasında yer aldığı Athena Konsorsiyomu Arabuluculuk Desteği, Toplumsal Cinsiyet ve Kaynaştırma için Kriz Yönetimi İnisiyatifi'nde yöneticilik ve Avrupa Barış Enstitüsü'ne (EIP) başdanışmanlık yapmaktadır.

Council of Experts / Uzmanlar Kurulu Üyeleri

Bertie Ahern

Bertie Ahern is the former Taoiseach (Prime Minister) of Ireland, a position to which he was elected following numerous Ministerial appointments as well as that of Deputy Prime Minister. A defining moment of Mr Ahern's three terms in office as Taoiseach was the successful negotiation of the Good Friday Agreement in April 1998. Mr Ahern held the Presidency of the European Council in 2004, presiding over the historic enlargement of the EU to 27 member states. Since leaving Government in 2008 Mr Ahern has dedicated his time to conflict resolution and is actively involved with many groups around the world. Current roles include Co-Chair of The Inter Action Council; Member of the Clinton Global Initiative; Member of the International Group dealing with the conflict in the Basque Country; Honorary Adjunct Professor of Mediation and Conflict Intervention in NUI Maynooth; Member of the Kennedy Institute of NUI Maynooth; Member of the Institute for Cultural Diplomacy, Berlin; Member of the Varkey Gems Foundation Advisory Board; Member of Crisis Management Initiative; Member of the World Economic Forum Agenda Council on Negotiation and Conflict Resolution; Member of the IMAN Foundation; Advisor to the Legislative Leadership Institute Academy of Foreign Affairs; Senior Advisor to the International Advisory Council to the Harvard International Negotiation Programme; and Director of Co-operation Ireland.

Tecrübeli bir siyasetçi olan Bertie Ahern bir dizi bakanlık görevinden sonra İrlanda Cumhuriyeti Başbakanı olarak görev yapmıştır. Bertie Ahern'in başbakanlık yaptığı dönemdeki en belirleyici gelişme 1998 yılının Nisan ayında Hayırlı Cuma Anlaşması'yla sonuçlanan barış görüşmesi müzakerelerinin başlatılması olmuştur. Ahern, 2004 yılında Avrupa Konseyi başkanlığı görevini yürütürken Avrupa Birliği'nin üye ülke sayısının 27'ye çıktığı tarihsel süreçte payı olan en önemli isimlerden biri olmuştur. 2008 yılında aktif siyasetten çekilen Bertie Ahern o tarihten bu yana bütün zamanını çatışma çözümü çalışmalarına ayırmakta ve bu amaçla pek çok grupla temaslarda bulunmaktadır. Ahern'in hali hazırda sahip olduğu ünvanlar şunlardır: The Inter Action Council Eşbaşkanlığı, Clinton Küresel İnisiyatifi Üyeliği, Bask Ülkesindeki Çatışma Üzerine Çalışma Yürüten Uluslararası Grup Üyeliği, İrlanda Ulusal Üniversitesi Arabuluculuk ve Çatışmaya Müdahale Bölümü Fahri Profesörlüğü, Berlin Kültürel Diplomasi Enstitüsü Üyeliği, Varkey Gems Vakfı Danışma Kurulu Üyeliği, Kriz İdaresi İnisiyatifi Üyeliği, Dünya Ekonomik Forumu Müzakere ve Çatışma Çözümü Forumu Konsey Üyeliği, Harvard Uluslararası Müzakere Programı Uluslararası Danışmanlar Konseyi Başdanışmanı.

Dermot Ahern

Dermot Ahern is a former Irish Member of Parliament and Government Minister and was a key figure for more than 20 years in the Irish peace process, including in negotiations for the Good Friday Agreement and the St Andrews Agreement. He also has extensive experience at the EU Council level, including as a key negotiator and signatory to the Constitutional and Lisbon Treaties. In 2005, he was appointed by the then UN Secretary General Kofi Annan, to be a Special Envoy on the issue of UN Reform.

Geçmişte İrlanda Parlamentosu milletvekilliği ve kabinede bakanlık görevlerinde bulunan Dermot Ahern, 20 yıldan fazla bir süre İrlanda barış sürecinde anahtar bir rol oynamıştır ve bu süre içinde Belfast Anlaşması (Hayırlı Cuma Anlaşması) ve St. Andrews Anlaşması için yapılan müzakerelere dahil olmuştur. AB Konseyi seviyesinde de önemli tecrübeleri olan Ahern, AB Anayasası ve Lizbon Antlaşmaları sürecinde de önemli bir arabulucu ve imzacı olmuştur. 2005 yılında dönemin Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan tarafından BM Reformu konusunda özel temsilci olarak atanmıştır.

Prof. Dr. Aşkın Asan

Professor Dr. Aşkın Asan is an executive board member of the Maarif Foundation, a member of Turkey's Democracy Platform, and a faculty member at Istanbul Ticaret University. Elected as a Member of the Turkish Grand National Assembly from Ankara, Prof. Dr. Asan served as a vice president of the Parliamentary Assembly of the Mediterranean and was a member of the Turkish Delegation of the Parliamentary Union of the Organisation of the Islamic Conference during her time in parliamentary office. She is a former Deputy Minister of Family and Social Policies (2011-2014) and was Rector of Avrasya University in Trabzon between 2014-2017.

Maarif Vakfı Mütevelli Heyeti üyesi ve Türkiye Demokrasi Platformu kurucu üyesi olan Aşkın Asan, 23. Dönem'de Ankara Milletvekili olarak Parlamentoda görev yaptı. TBMM'de Akdeniz Parlamenter Asamblesi (APA) Türk Grubu Başkanı, Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Komisyonu ve İKÖPAB Türk Grubu Üyesi oldu. 2011-2014 Yılları arasında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Bakan Yardımcısı görevini yürüttü. 2014-2017 yılları arasında Avrasya Üniversitesi'nin rektörlüğünü yapan Asan, şu an İstanbul Ticaret Üniversitesi öğretim üyesidir.

Prof. Dr. Mehmet Asutay

Professor Dr. Mehmet Asutay is a Professor of Middle Eastern and Islamic Political Economy & Finance at the Durham University Business School, UK. He researches, teaches and supervises research on Islamic political economy and finance, Middle Eastern economic development and finance, the political economy of the Middle East, including Turkish and Kurdish political economies. He is the Director of the Durham Centre for Islamic Economics and Finance and the Managing Editor of the Review of Islamic Economics, as well as Associate Editor of the American Journal of Islamic Social Science. He is the Honorary Treasurer of the BRISMES (British Society for Middle Eastern Studies); and of the IAIE (International Association for Islamic Economics).

Dr. Mehmet Asutay, İngiltere'deki Durham Üniversitesi'nin İşletme Fakültesi'nde Ortadoğu'nun İslami Siyasal Ekonomisi ve Finansı alanında profesör olarak görev yapmaktadır. Asutay Türk ve Kürt siyasal ekonomisi, İslami siyasal ekonomi, ve Ortadoğu'da siyasal ekonomi konularında dersler vermekte, araştırmalar yapmakta ve yapılan araştırmalara danışmanlık yapmaktadır.

Ali Bayramoğlu

Ali Bayramoğlu is a writer and political commentator. Since 1994, he has contributed as a columnist for a variety of newspapers. He is currently a columnist for *Al-Monitor*. He is a member of the former Wise Persons Committee in Turkey, established by then-Prime Minister Erdoğan.

Yazar ve siyaset yorumcusu olan Ali Bayramoğlu uzun yıllar günlük yayınlanan Yeni şafak gazetesinde köşe yazarlığı yapmıştır. Recep Tayyip Erdoğan'ın başbakanlığı döneminde oluşturulan Akil İnsanlar Heyetinde yer almıştır. Bayramoğlu köşe yazılarına şu an Al-Monitor'de devam etmektedir.

Prof. Christine Bell

Professor Christine Bell is a legal expert based in Edinburgh, Scotland. She is Professor of Constitutional Law and Assistant Principal (Global Justice) at the University of Edinburgh, Co-director of the Global Justice Academy, and a member of the British Academy. She was chairperson of the Belfast-based human rights organization, the Committee on the Administration of Justice, from 1995-7, and a founder member of the Northern Ireland Human Rights Commission established under the terms of the Belfast Agreement. In 1999 she was a member of the European Commission's Committee of Experts on Fundamental Rights. She is an expert on transitional justice, peace negotiations, constitutional law and human rights law. She regularly conducts training on these topics for diplomats, mediators and lawyers, has been involved as a legal advisor in a number of peace negotiations, and acted as an expert in transitional justice for the UN Secretary-General, the Office of the High Commissioner for Human Rights, and UNIFEM.

İskoçya'nın başkenti Edinburgh'ta faaliyet yürüten bir hukukçudur. Edinburgh Üniversitesi'nde Anayasa hukuku profesörü olarak ve aynı üniversite bünyesindeki Küresel Adalet Projesinde Müdür yardımcısı olarak görev yapmaktadır. İngiliz Akademisi üyesi de olan Bell, 1995-1997 yılları arasında Belfast merkezli İnsan Hakları örgütü Adalet İdaresi Komisyonu başkanı ve Belfast Anlaşması şartları çerçevesinde kurulan Kuzey İrlanda İnsan Hakları Komisyonu kurucu üyesi olarak görev yaptı. 1999'da ise Avrupa Komisyonu Temel Haklar Uzmanlar Komitesi üyeliğinde bulundu. Temel uzmanlık alanları Geçiş Dönemi Adaleti, Barış Müzakereleri, Anayasa Hukuku ve İnsan Hakları

olan Prof. Bell, aynı zamanda bu konularda diplomat, arabulucu ve hukukçulara eğitim vermekte, BM Genel Sekreterliği, İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Ofisi ve UNIFEM'in de dahil olduğu kurumlarda hukuk danışmanı olarak görev yapmaktadır.

Cengiz Çandar

Cengiz Çandar is currently a columnist for *Al-Monitor*, a widely respected online magazine that provides analysis on Turkey and the Middle East. He is a former war correspondent and an expert on the Middle East. He served as a special adviser to the former Turkish president, Turgut Ozal. Cengiz Çandar is a Distinguished Visiting Scholar at the Stockholm University Institute for Turkish Studies (SUITS).

Kıdemli bir gazeteci ve köşe yazarı olan Çandar uzun yıllar Radikal gazetesi için köşe yazarlığı yapmıştır. Al Monitor haber sitesinde köşe yazarlığı yapmaktadır. Ortadoğu konusunda önemli bir uzman olan Çandar, bir dönem savaş muhabiri olarak çalışmış ve Türkiye eski Cumhurbaşkanı merhum Turgut Özal'a özel danışmanlık yapmıştır.

Andy Carl

Andy Carl is an independent expert on conflict resolution and public participation in peace processes. He believes that building peace is not an act of charity but an act of justice. He co-founded and was Executive Director of Conciliation Resources. Previously, he was the first Programme Director with International Alert. He is currently an Honorary Fellow of Practice at the School of Law, University of Edinburgh. He serves as an adviser to a number of peacebuilding initiatives including the Inclusive Peace and Transition Initiative at the Graduate Institute in Geneva, the Legal Tools for Peace-Making Project in Cambridge, and the Oxford Research Group, London.

Andy Carl çatışma çözümü ve barış süreçlerine kamusal katılımın sağlanması üzerine çalışan bağımsız bir uzmandır. Barışın inşasının bir hayırseverlik faaliyetinden ziyade adaletin yerine getirilmesi çabası olduğuna inanan Carl, çatışma Çözümü alanında çalışan etkili kurumlardan biri olan Conciliation Resources'un kurucularından biridir. Bir dönem Uluslararası Uyarı (International Alert) isimli kurumda Program Direktörü olarak görev yapan Carl, halen Edinburgh Üniversitesi Hukuk Fakültesi bünyesinde Fahri Bilim Kurulu Üyesi olarak görev yapmaktadır. Barış inşası üzerine çalışan Cenevre Mezunlar İnisiyatifi bünyesindeki Barış ve Geçiş Dönemi İnisiyatifi, Cambridge'te yürütülen Barışın İnşası için Yasal Araçlar Projesi ve Londra'da faaliyet yürüten Oxford Araştırma Grubu gibi bir dizi kurum ve oluşuma danışmanlık yapmaya devam etmektedir.

Dr. Vahap Coşkun

Dr. Vahap Coşkun is a Professor of Law at University of Dicle in Diyarbakır where he also completed his bachelor's and master's degrees in law. Coşkun received his PhD from Ankara University Faculty of Law. He has written for Serbestiyet and Kurdistan24 online newspaper. He has published books on human rights, constitutional law, political theory and social peace. Coşkun was a member of the former Wise Persons Commission in Turkey (Central Anatolian Region).

Dr. Vahap Coşkun Diyarbakır'da, Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğretim üyesidir. Lisans ve lisansüstü eğitimini Dicle Üniversitesi'nde tamamladıktan sonra Ankara Üniversitesi'nde Hukuk Doktoru tamamlamıştır. Serbestiyet ve Kurdistan 24 online gazetesinde makale yazan Coşkun, insan hakları, anayasa hukuku, siyasal teori ve toplumsal barış konulu kitaplar yayınlamıştır. Coşkun, Akil İnsanlar Komisyonu'nun İç Anadolu bölgesi üyesiydi.

Ayşegül Doğan

Ayşegül Doğan is a journalist who has conducted interviews, created news files and programmes for independent news platforms. She studied at the Faculty of Cultural Mediation and Communications at Metz University, and Paris School of Journalism. As a student, she worked at the Ankara bureau of Agence-France Presse (AFP), the Paris bureau of Courier International and at the Kurdish service of The Voice of America. She worked as a programme creator at Radyo Ekin, and as a translator-journalist for the Turkish edition of Le Monde Diplomatique. She was a lecturer at the Kurdology department of National Institute of Oriental Languages and Civilizations in Paris. She worked on political communications for a long time. From its establishment in 2011 to its closure in 2016, she worked as a programmes coordinator at IMC TV. She prepared and presented the programme “Gündem Müzakere” on the same channel.

Bağımsız haber platformlarına özel röportaj, haber dosyası ve programlar hazırlayan gazeteci Ayşegül Doğan; Metz Üniversitesi Medyasyon Kültürel ve İletişim Fakültesi’nin ardından eğitimine Paris Yüksek Gazetecilik Okulu’nda devam etti. Okul yıllarında, Fransız Haber Ajansı-AFP’nin Ankara, Courier International’ın Paris bürosunda ve Amerika’nın Sesi Kürtçe servisinde gazeteciliği deneyimledi. Radyo Ekin’de programcı, Le Monde Diplomatique Türkçe’de çevirmen gazeteci olarak çalıştı. Paris’te yaşadığı süre içinde Doğu Dilleri ve Medeniyetleri Enstitüsü Kürdoloji bölümünde okutmanlık yaptı. Uzunca bir süre siyaset iletişimi ile ilgilendi. 2011’de kurulan IMC TV 2016’da kapatılana dek; program koordinatörü olarak çalıştı. Aynı kanalda “Gündem Müzakere” programını hazırladı

ve sundu. Halen ülkesindeki pek çok meslektaşısı gibi etik ilkelere bağlı; bağımsız bir gazeteci olarak çalışma arayışı, istek ve heyecanını koruyor.

Prof. Dr. Fazıl Hüsnü Erdem

Dr. Fazıl Hüsnü Erdem is Professor of Constitutional Law and Head of the Department of Constitutional Law at Dicle University, Diyarbakır. In 2007, Erdem was a member of the commission which was established to draft a new constitution to replace the Constitution of 1982 which was introduced following the coup d'état of 1980. Erdem was a member of the Wise Persons Committee in Turkey, established by then Prime Minister Erdoğan, in the team that was responsible for the South-eastern Anatolia Region.

Fazıl Hüsnü Erdem Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Anabilim Dalı Başkanıdır. 2007’de, 1980 darbesinin takiben yürürlüğe giren 1982 darbe anayasasını değiştirmek üzere kurulan yeni anayasa hazırlama komisyonunda yer almıştır. Erdem, 2013’de Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Demokratik açılım ve çözüm süreci kapsamında oluşturulan Akil İnsanlar Heyeti üyesidir.

Prof. Dr. Salomón Lerner Febres

Professor Dr. Salomón Lerner Febres holds a PhD in Philosophy from Université Catholique de Louvain. He is Executive President of the Center for Democracy and Human Rights and Professor and Rector Emeritus of Pontifical Catholic University of Peru. He is former President of the Truth and Reconciliation Commission of Peru. Prof. Lerner has given many talks and speeches about the role and the nature of university, the problems of scholar research in higher education and about ethics and public culture. Furthermore, he has participated in numerous conferences in Peru and other countries about violence and pacification. In addition, he has been a speaker and panellist in multiple workshops and symposiums about the work and findings of the Truth and Reconciliation Commission of Peru. He has received several honorary doctorates as well as numerous recognitions and distinctions of governments and international human rights institutions.

Prof. Salomón Lerner Febres'in doktora eğitimi Belçika'daki Université Catholique de Louvain'de tamamlamıştır. Peru'daki Pontifical Catholic Üniversitesi'nin onursal rektörü sıfatını taşıyan Prof. Salomón Lerner Febres, aynı üniversite bünyesindeki Demokrasi ve İnsan Hakları Merkezi'nin de başkanlığını yapmaktadır. Peru Hakikat ve Uzlaşma Komisyonu eski başkanıdır. Üniversitenin rolü ve doğası, akademik çalışmalarda karşılaşılan zorluklar, etik ve kamu kültürü konulu çok sayıda konuşma yapmış, şiddet ve pasifizm konusunda Peru başta olmak üzere pek çok ülkede yapılan konferanslara konuşmacı olarak katılmıştır.

Prof. Mervyn Frost

Professor Mervyn Frost teaches International Relations, and was former Head of the Department of War Studies, at King's College London, UK. He was previously Chair of Politics at the University of Natal, Durban, South Africa and was President of the South African Political Studies Association. He currently sits on the editorial boards of International Political Sociology and the Journal of International Political Theory, among others. He is an expert on human rights in international relations, humanitarian intervention, justice in world politics, democratising global governance, the just war tradition in an era of New Wars, and ethics in a globalising world.

Londra'daki King's College'in Savaş Çalışmaları bölümünün başkanlığını yapmaktadır. Daha önce Güney Afrika'nın Durban şehrindeki Natal Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi bölümünün başkanlığını yapmıştır. Güney Afrika Siyaset Çalışmaları Enstitüsü Başkanlığı görevinde de bulunan Profesör Frost, İnsan Hakları ve Uluslararası İlişkiler, İnsancıl Müdahale, Dünya Siyasetinde Adalet, Küresel Yönetimin Demokratikleştirilmesi, Yeni Savaşlar Döneminde Adil Savaş Geleneği ve Küreselleşen Dünyada Etik gibi konularda uzman bir isimdir.

Martin Griffiths

Martin Griffiths is a senior international mediator and currently the UN's Envoy to Yemen. From 1999 to 2010 he was the founding Director of the Centre for Humanitarian Dialogue in Geneva where he specialised in developing political dialogue between governments and insurgents in a range of countries across Asia, Africa and Europe. He is a co-founder of Inter Mediate, a London based NGO devoted to conflict resolution, and has worked for international organisations including UNICEF, Save the Children, Action Aid, and the European Institute of Peace. Griffiths has also worked in the British Diplomatic Service and for the UN, including as Director of the Department of Humanitarian Affairs (Geneva), Deputy to the Emergency Relief Coordinator (New York), Regional Humanitarian Coordinator for the Great Lakes, Regional Coordinator in the Balkans and Deputy Head of the Supervisory Mission in Syria (UNSMIS).

Üst düzeyde uluslararası bir arabulucu olan Martin Griffiths, uluslararası bir arabulucudur ve yakın zamanda BM Yemen Özel Temsilcisi olarak atanmıştır. Asya, Afrika ve Avrupa kıtalarındaki çeşitli ülkelerde hükümetler ile isyancı gruplar arasında siyasal diyalog geliştirilmesi üzerine çalışan Cenevre'deki İnsani Diyalog Merkezi'nin (Centre for Humanitarian Dialogue) kurucu direktörü olan Martin Griffiths 1999-2010 yılları arasında bu görevi sürdürmüştür. Çatışma çözümü üzerine çalışan Londra merkezli Inter Mediate'in kurucuları arasında bulunan Griffiths, UNICEF, Save the Children ve Action Aid isimli uluslararası kurumlarda da görev yapmıştır. İngiltere Diplomasi Servisi'ndeki hizmetlerinin yanı sıra Birleşmiş Milletler bünyesinde Cenevre Ofisi'nde İnsani Faaliyetler Bölümü'nde yönetici, New York

ofisinde Acil Yardım Koordinatörü yardımcılığı, Büyük Göller (Great Lakes) bölgesinde İnsani Yardım Koordinatörü, Balkanlarda BM Bölgesel Koordinatörü ve BM eski Genel Sekreteri Kofi Annan'ın BM ve Arap Birliği adına Suriye özel temsilciliği yaptığı dönemde kendisine baş danışmanlık yapmıştır.

Kezban Hatemi

Kezban Hatemi holds an LL.B. from Istanbul University and is registered with the Istanbul Bar Association. She has worked as a self employed lawyer, as well as Turkey's National Commission to UNESCO and a campaigner and advocate during the Bosnian War. She was involved in drafting the Turkish Civil Code and Law of Foundations as well as in preparing the legal groundwork for the chapters on Religious Freedoms and Minorities and Community Foundations within the Framework Law of Harmonization prepared by Turkey in preparation for EU accession. She has published articles on women's, minority groups, children, animals and human rights and the fight against drugs. She is a member of the former Wise Persons Committee in Turkey, established by then Prime Minister Erdoğan, and sits on the Board of Trustees of the Technical University and the Darulacaze Foundation.

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olduktan sonra İstanbul Barosuna kayıtlı olarak avukatlık yapmaya başlamıştır. Serbest avukatlık yapmanın yanı sıra UNESCO Türkiye Milli Komisyonu'nda hukukçu olarak görev yapmış, Bosna savaşı sırasında sürdürülen savaş karşıtı kampanyalarda aktif olarak yer almıştır. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik süreci gereği hazırlanan Uyum Yasaları Çerçeve Yasasının Dini Özgürlükler, Azınlıklar ve Vakıflar ile ilgili bölümlerine ilişkin hukuki çalışmalarda yer almış, Türk Ceza Kanunu ve Vakıflar Kanunu'nun taslaklarının hazırlanmasında görev almıştır. İnsan hakları, kadın hakları, azınlık hakları, çocuk hakları, hayvan hakları ve uyuşturucu ile mücadele konularında çok sayıda yazılı eseri vardır.

Recep Tayyip Erdoğan'ın başbakanlığı döneminde oluşturulan Akil İnsanlar Heyetinde yer almıştır. Bunun yanı sıra İstanbul Üniversitesi ile Darülaceze Vakfı Mütevelli heyetlerinde görev yapmaktadır.

Dr. Edel Hughes

Dr. Edel Hughes is a Senior Lecturer in Law at Middlesex University. Prior to joining Middlesex University, Dr Hughes was a Senior Lecturer in Law at the University of East London and a Lecturer in Law and the University of Limerick. She was awarded an LL.M. and a PhD in International Human Rights Law from the National University of Ireland, Galway, in 2003 and 2009, respectively. Her research interests are in the areas of international human rights law, public international law, and conflict transformation, with a regional interest in Turkey and the Middle East. She has published widely on these areas.

Dr. Edel Hughes, Middlesex Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde kıdemli öğretim üyesidir. Daha önce Doğu Londra Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve Limerick Üniversitesi'nde görev yapan Hughes, doktorasını 2003-2009 yılları arasında İrlanda Ulusal Üniversitesi'nde Uluslararası İnsan Hakları Hukuku alanında tamamlamıştır. Hughes'un birçok yayınının da bulunduğu çalışma alanları içinde, Orta Doğu'yu ve Türkiye'yi de kapsayan şekilde, uluslararası insan hakları hukuku, uluslararası kamu hukuku ve çatışma çözümü yer almaktadır.

Kadir İnanır

Kadir İnanır was born in 1949 Fatsa, Ordu. He is an acclaimed actor and director, and has starred in well over a hundred films. He has won several awards for his work in Turkish cinema. He graduated from Marmara University Faculty of Communication. In 2013 he became a member of the Wise Persons Committee for the Mediterranean region.

Ünlü oyuncu ve yönetmen Kadir İnanır, 100'ü aşkın filmde rol almış ve Türk sinemasına katkılarından dolayı pek çok ödüle layık görüşmüştür. 1949 senesinde Ordu, Fatsa'da doğan İnanır, Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo-Televizyon Bölümünden mezun olmuştur. 2013 senesinde barış sürecini yönetmek amacıyla kurulan Akil İnsanlar Heyeti'ne Akdeniz Bölgesi temsilcisi olarak girmiştir.

Prof. Dr. Ahmet İnel

Professor Ahmet İnel is a former faculty member of Galatasaray University in Istanbul, Turkey and Paris 1 Panthéon Sorbonne University, France. He is Managing Editor of the Turkish editing house, *İletişim*, and member of the editorial board of monthly review, *Birikim*. He is a regular columnist at *Cumhuriyet* newspaper and an author who published several books and articles in both Turkish and French.

İletişim Yayınları Yayın Kurulu Koordinatörlüğünü yürüten Ahmet İnel, Galatasaray Üniversitesi ve Paris 1 Panthéon-Sorbonne Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak görev yapmıştır. Birikim Dergisi yayın kolektifi üyesi ve Cumhuriyet Gazetesinde köşe yazarıdır. Türkçe ve Fransızca olmak üzere çok sayıda kitabı ve makalesi bulunmaktadır.

Avila Kilmurray

Avila Kilmurray is a founding member of the Northern Ireland Women's Coalition. She was part of the Coalition's negotiating team for the Good Friday Agreement and has written extensively on community action, the women's movement and conflict transformation. She serves as an adviser on the Ireland Committee of the Joseph Rowntree Charitable Trust as well as a board member of Conciliation Resources (UK) and the Institute for British Irish Studies. She was the first Women's Officer for the Transport & General Workers Union for Ireland (1990-1994) and from 1994-2014 she was Director of the Community Foundation for Northern Ireland, managing EU PEACE funding for the re-integration of political ex-prisoners in Northern Ireland as well as support for community-based peace building. She is a recipient of the Raymond Georis Prize for Innovative Philanthropy through the European Foundation Centre. Kilmurray is working as a consultant with The Social Change Initiative to support work with the Migrant Learning Exchange Programme and learning on peace building.

Avila Kilmurray, Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonu'nun kurucusudur ve bu siyasi partinin temsilcilerinden biri olarak Hayırlı Cuma Anlaşması müzakerelerine katılmıştır. Toplumsal tepki, kadın hareketi ve çatışmanın dönüşümü gibi konularda çok sayıda yazılı eseri vardır. Birleşik Krallık ve İrlanda'da aralarında Conciliation Resources (Uzlaşma Kaynakları), the Global Fund for Community Foundations (Toplumsal Vakıflar için Kürsel Fon) , Conflict Resolution Services Ireland (İrlanda Çatışma Çözümü Hizmetleri) ve the Institute for British Irish Studies (Britanya ve İrlanda çalışmaları Enstitüsü) isimli

kurumlarda yönetim kurulu üyesi olarak görev yapmaktadır. 1990-94 yılları arasında Ulaşım ve Genel İşçiler Sendikası'nda Kadınlardan Sorumlu Yönetici olarak çalışmış ve bu görevi yerine getiren ilk kadın olmuştur. 1994-2014 yılları arasında Kuzey İrlanda Toplum Vakfı'nın direktörlüğünü yapmış ve bu görevi sırasında eski siyasi mahkumların yeniden entegrasyonu ile barışın toplumsal zeminde yeniden inşasına dair Avrupa Birliği fonlarının idaresini yürütmüştür. Avrupa Vakıflar Merkezi tarafından verilen Yenilikçi Hayırseverler Raymond Georis Ödülü'nün de sahibidir.

Prof. Ram Manikkalingam

Professor Ram Manikkalingam is founder and director of the Dialogue Advisory Group, an independent organisation that facilitates political dialogue to reduce violence. He is a member of the Special Presidential Task Force on Reconciliation in Sri Lanka and teaches politics at the University of Amsterdam. Previously, he was a Senior Advisor on the Sri Lankan peace process to then President Kumaratunga. He has served as an advisor with Ambassador rank at the Sri Lanka Mission to the United Nations in New York and prior to that he was an advisor on International Security to the Rockefeller Foundation. He is an expert on issues pertaining to conflict, multiculturalism and democracy, and has authored multiple works on these topics. He is a founding board member of the Laksham Kadirgamar Institute for Strategic Studies and International Relations, Colombo, Sri Lanka.

Amsterdam Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde misafir Profesör olarak görev yapmaktadır. Sri Lanka devlet başkanına barış süreci için danışmanlık yapmıştır. Danışmanlık görevini hala sürdürmektedir. Uzmanlık alanları arasında çatışma, çokkültürlülük, demokrasi gibi konular bulunan Prof. Ram Manikkalingam, Sri Lanka'daki Laksham Kadirgamar Stratejik Çalışmalar ve Uluslararası İlişkiler Enstitüsü'nün kurucu üyesi ve yönetim kurulu üyesidir.

Bejan Matur

Bejan Matur is a renowned Turkey-based author and poet. She has published ten works of poetry and prose. In her writing she focuses mainly on Kurdish politics, the Armenian issue, minority issues, prison literature and women's rights. She has won several literary prizes and her work has been translated into over 28 languages. She was formerly Director of the Diyarbakır Cultural Art Foundation (DKSV). She is a columnist for the *Daily Zaman*, and occasionally for the English version, *Today's Zaman*.

Türkiye'nin önde gelen şair ve yazarlarından biridir. Şiir ve gazetecilik alanında yayımlanmış 10 kitabı bulunmaktadır. 2012 yılının başına kadar yazdığı düzenli köşe yazılarında Kürt siyaseti, Ermeni sorunu, gündelik siyaset, azınlık sorunları, cezaevi yazıları ve kadın sorunu gibi konuları işlemiştir. Yapıtları 28 değişik dile çevrilen Matur, çok sayıda edebiyat ödülü sahibidir. Diyarbakır Kültür ve Sanat Vakfı Kurucu Başkanlığı görevinde bulunmuştur.

Prof. Monica McWilliams

Professor Monica McWilliams teaches in the Transitional Justice Institute at Ulster University in Northern Ireland. She currently serves on a three-person panel established by the Northern Ireland government to make recommendations on the disbandment of paramilitary organisations in Northern Ireland. During the Northern Ireland peace process, Prof. McWilliams co-founded the Northern Ireland Women's Coalition political party and was elected as a delegate to the Multi-Party Peace Negotiations, which took place in 1996 to 1998. She was also elected to serve as a member of the Northern Ireland Legislative Assembly from 1998 to 2003. Prof. McWilliams is a signatory of the Belfast/Good Friday Agreement and has chaired the Implementation Committee on Human Rights on behalf of the British and Irish governments. For her role in delivering the peace agreement in Northern Ireland, Prof. McWilliams was one recipient of the John F. Kennedy Leadership and Courage Award.

Prof. Monica McWilliams, Ulster Üniversitesi'ndeki Geçiş Dönemi Adaleti Enstitüsü'ne bağlı Kadın Çalışmaları Bölümü'nde öğretim üyesidir. 2005- 2011 yılları arasında Kuzey İrlanda İnsan Hakları Komisyonu Komiseri olarak Kuzey İrlanda Haklar Beyannamesi için tavsiyeler hazırlamaktan sorumlu olarak görev yapmıştır. Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonu'nun kurucularından olan Prof. McWilliams 1998 yılında Belfast (Hayırlı Cuma) Barış Anlaşması'nın imzalanmasıyla sonuçlanan Çok Partili Barış Görüşmeleri'nde yer almıştır.

Hanne Melfald

Hanne Melfald worked with the Norwegian Ministry of Foreign Affairs for eight years including as the Senior Adviser to the Secretariat of the Foreign Minister of Norway before she became a Project Manager in HD's Eurasia office in 2015. She previously worked for the United Nations for six years including two years with the United Nations Assistance Mission in Afghanistan as Special Assistant to the Special Representative of the Secretary-General. She has also worked for the United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs in Nepal and Geneva, as well as for the Norwegian Refugee Council and the Norwegian Directorate of Immigration. Melfald has a degree in International Relations from the University of Bergen and the University of California, Santa Barbara, as well as a Master's degree in Political Science from the University of Oslo.

Hanne Melfald, başkanışmanlık dahil olmak üzere 8 yıl boyunca Norveç Dışışleri Bakanlığı bünyesinde çeşitli görevlerde bulunmuş, 2015 yılından itibaren İnsani Diyalog için Merkez isimli kurumun Avrasya biriminde Proje Müdürü olarak çalışmaya başlamıştır. Geçmişte Birleşmiş Milletler bünyesinde görev almış, bu görevi sırasında 2 yıl boyunca Birleşmiş Milletler'in Afganistan Yardım Misyonunda BM Genel Sekreteri Özel Temsilcisi olarak görev yapmıştır. Ayrıca Birleşmiş Milletler Cenevre Yerleşkesi bünyesinde bulunan Nepal İnsani Yardım Koordinasyon Ofisinde de görev almıştır. Bir dönem Norveç Sığınmacılar Konseyi ve Norveç Göçmenlik İşleri Müdürlüğünde çalışan Hanna Melfald Norveç'in Bergen ve ABD'nin Kaliforniya Üniversitelerinde aldığı Uluslararası İlişkiler eğitimini Oslo Üniversitesinde aldığı Siyaset Bilimi yüksek lisans eğitimiyle tamamlamıştır.

Roelf Meyer

Meyer is currently a consultant on international peace processes having advised parties in Northern Ireland, Sri Lanka, Rwanda, Burundi, Iraq, Kosovo, the Basque Region, Guyana, Bolivia, Kenya, Madagascar, and South Sudan. Meyer's experience in international peace processes stems from his involvement in the settlement of the South African conflict in which he was the government's chief negotiator in constitutional negotiations with the ANC's chief negotiator and current South African President, Cyril Ramaphosa. Negotiating the end of apartheid and paving the way for South Africa's first democratic elections in 1994, Meyer continued his post as Minister of Constitutional Affairs in the Cabinet of the new President, Nelson Mandela. Meyer retired as a Member of Parliament and as the Gauteng leader of the National Party in 1996 and co-founded the United Democratic Movement (UDM) political party the following year. Retiring from politics in 2000, Meyer has since held a number of international positions, including membership of the Strategy Committee of the Project on Justice in Times of Transition at Harvard University.

Roelf Meyer, Güney Afrika'daki barış sürecinde iktidar partisi Ulusal Parti adına başmüzakereci olarak görev yapmıştır. O dönem Afrika Ulusal Kongresi (ANC) adına başmüzakereci olarak görev yapan ve şu an Güney Afrika devlet başkanı olan Cyril Ramaphosa ile birlikte yürüttüğü müzakereler sonrasında Güney Afrika'daki ırkçı apartheid rejim sona erdirilmiş ve 1994 yılında ülkedeki ilk özgür seçimlerin yapılması sağlanmıştır. Yapılan seçim sonrası yeni devlet başkanı seçilen Nelson Mandela kurduğu ilk hükümette Roelf Meyer'e Anayasal

İlişkilerden Sorumlu Bakan olarak görev vermiştir. Roelf Meyer 2011-2014 yılları arasında Güney Afrika Savunma Değerlendirme Komitesine başkanlık yapmış, aynı zamanda aktif olan bazı barış süreçlerine dahil olarak Kuzey İrlanda, Sri Lanka, Ruanda, Burundi, Irak, Kosova, Bask Bölgesi, Guyana, Bolivya, Kenya, Madagaskar ve Güney Sudan'da çatışan taraflara danışmanlık yapmıştır.

Mark Muller QC

Mark Muller, QC, is a senior advocate at Doughty Street Chambers (London) and the Scottish Faculty of Advocates (Edinburgh) where he specialises in public international law and human rights. Muller is also currently on the UN Department of Political Affairs Standby Team of Mediation Experts and is the UN Special Envoy to Syria in the Syrian peace talks. He has many years' experience of advising numerous international bodies, such as Humanitarian Dialogue (Geneva) and Inter-Mediate (London) on conflict resolution, mediation, confidence-building, ceasefires, power-sharing, humanitarian law, constitution-making and dialogue processes. Muller also co-founded Beyond Borders and the Delfina Foundation.

Mark Muller Londra merkezli Doughty Street Chambers Hukuk Bürosu'na ve Edinburg'daki İskoç Avukatlar Birliği'ne bağlı olarak çalışan tecrübeli bir hukukçudur. Uluslararası kamu hukuku ve insan hakları hukuku alanında uzman olan Muller, Afganistan, Libya, Irak ve Suriye gibi çeşitli çatışma alanlarında uzun seneler çatışma çözümü, arabuluculuk, çatışmasızlık ve iktidar paylaşımı konusunda danışmanlık hizmeti vermiştir. 2005'den bu yana İnsani Diyalog için Merkez (Centre for Humanitarian Dialogue), Çatışma Ötesi (Beyond Borders) ve Inter Mediate (Arabulucu) isimli kurumlara kıdemli danışmanlık yapmaktadır. Harvard Hukuk Fakültesi üyesi olan Muller bir dönem İngiltere ve Galler Barosu İnsan Hakları Komisyonu başkanlığı ve Barolar Konseyi Hukukun Üstünlüğü Birimi başkanlığı görevlerini de yürütmüştür. Kültürel diyalog yoluyla barışı ve uluslararası anlayışı teşvik etme amacıyla İskoçya'da kurulan Sınırlar Ötesi (Beyond Borders) isimli oluşumun kurucusu olan Muller halen BM Siyasal

İlişkiler Birimi bünyesindeki Arabulucular Destek Ekibinde Kıdemli Arabuluculuk Uzmanı olarak görev yapmaktadır.

Avni Özgürel

Mehmet Avni Özgürel is a Turkish journalist, author and screenwriter. Having worked in several newspapers such as *Daily Sabah* and *Radikal*, Özgürel is currently the editor in chief of the daily *Yeni Birlik* and a TV programmer at TRT Haber. He is the screenwriter of the 2007 Turkish film, *Zincirbozan*, on the 1980 Turkish coup d'état, *Sultan Avrupa'da* (2009), on Sultan Abdülaziz's 1867 trip to Europe; and *Mahpeyker* (2010): *Kösem Sultan*, on Kösem Sultan. He is also the screenwriter and producer of 2014 Turkish film, *Darbe* (Coups), on the February 07, 2012 Turkish intelligence crisis. In 2013 he was appointed a member of the Wise Persons Committee in Turkey established by then Prime Minister Erdoğan.

Gazeteci-yazar Avni Özgürel, uzun yıllar Milliyet, Akşam, Sabah ve Radikal gibi çeşitli gazetelerde haber müdürlüğü ve köşe yazarlığı yaptı. 2013 yılında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Demokratik açılım ve çözüm süreci kapsamında oluşturulan Akil İnsanlar Heyeti üyesidir. 1980 darbesini konu eden belgesel film Zincirbozan (2007), Sultan Abdülaziz'in 1867'de Avrupa'ya yaptığı yolculuğu konu eden Sultan Avrupa'da (2009), Mahpeyker: Kösem Sultan (2010) ve 7 Şubat Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) operasyonunun anlatıldığı "Darbe" filmleri senaristliğini ve yapımcılığını üstlendiği projeler arasındadır. Özgürel, şu anda Yeni Birlik gazetesinin sahibi ve genel yayın yönetmenidir. Ayrıca TRT Haber'de program yapmaktadır.

Giles Portman

Giles Portman is an experienced British and EU diplomat, currently serving as the Head of the East Stratcon Task Force in the European External Action Service in Brussels since September 2015. Prior to this, Portman worked for 12 years on EU-Turkey relations as Chair of the EU enlargement working group that negotiated the opening of Turkey's EU accession negotiations in 2005, as deputy head of mission at the British Embassy in Ankara and as advisor, then head of division for Turkey at the European External Action Service. He has also served on diplomatic postings to the UN in New York and in Prague.

Giles Portman Birleşik Krallık ve Avrupa Birliği bünyesinde faaliyet yürütmüş tecrübeli bir diplomattır. Birleşik Krallık Dışişleri Bakanlığı bünyesinde bakanlığın Brüksel, New York ve Prag büroları ile Ankara'daki Büyükelçilik Misyon ekibinde görev yapmıştır. Avrupa Birliği'nin Dış Faaliyet Servisi Yüksek temsilcisine danışman olarak hizmet etmiş, daha sonra Avrupa Birliği'nin Türkiye ve Doğu Komşuluk Bölgeleri Birimi başkanlığına stratejik iletişim konusunda danışmanlık yapmıştır.

Prof. John Packer

Professor John Packer is Associate Professor of Law and Director of the Human Rights Research and Education Centre (HRREC) at the University of Ottawa in Canada. Prof. Packer has worked for inter-governmental organisations for over 20 years, including in Geneva for the UN High Commissioner for Refugees, the International Labour Organisation, and for the UN High Commissioner for Human Rights. From 1995 to 2004, Prof. Packer served as Senior Legal Adviser and then the first Director of the Office of the OSCE High Commissioner on National Minorities in The Hague. In 2012 – 2014, Prof. Packer was a Constitutions and Process Design Expert on the United Nation's Standby Team of Mediation Experts attached to the Department of Political Affairs, advising in numerous peace processes and political transitions around the world focusing on conflict prevention and resolution, diversity management, constitutional and legal reform, and the protection of human rights.

Dr. John Packer Kanada'da Ottawa Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde doçent ve İnsan Hakları Araştırma ve Eğitim Merkezi (Human Rights Research and Education Centre) müdürüdür. 20 yıl boyunca Packer BM Mülteciler Yüksek Komiserliği, Uluslararası Çalışma Örgütü ve BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği gibi Cenevre'de bulunan hükümetler arası örgütlerde çalışmıştır. 1995'ten 2004'e kadar Lahey'de Packer Kıdemli Hukuk Danışmanı, ardından da Ulusal Azınlıklar Yüksek Komiserliği birinci müdürü olarak görev almıştır. 2012-2014 yıllarında Packer BM Arabuluculuk Uzmanlar Ekibi siyasi ilişkiler biriminde Anayasa ve Süreçlerin Tasarımı Uzmanı olarak yer aldı. Dünyadaki birçok barış süreci ve siyasi geçişler konusunda danışmanlık

yapan Pecker, çatışma önleme ve çözümü, çeşitlilik yönetimi, anayasa ve hukuk reformları ve insan hakları korumasına odaklanmıştır.

Jonathan Powell

Jonathan Powell is the founder and CEO of Inter Mediate, an NGO devoted to conflict resolution around the world. In 2014, Powell was appointed by former Prime Minister David Cameron to be the UK's Special Envoy to Libya. He also served as Tony Blair's Chief of Staff in opposition from 1995 to 1997 and again as his Chief of Staff in Downing Street from 1997 to 2007. Prior to his involvement in British politics, Powell was the British Government's chief negotiator on Northern Ireland from 1997 to 2007 and played a key part in leading the peace negotiations and its implementation.

Ortadoğu, Latin Amerika ve Asya'da yaşanan çatışmaların çözümü üzerine çalışan ve devletten bağımsız arabuluculuk kurumu olan Birleşik Krallık merkezli Inter Mediate'in kurucusudur ve İcra Kurulu Başkanıdır. 2014 yılında Birleşik Krallık Başbakanı David Cameron tarafından Libya konusunda Özel Temsilci olarak atanmıştır. 1995-2007 yılları arasında Birleşik Krallık eski Başbakanı Tony Blair kabinesinde Başbakanlık Personel Daire Başkanlığı görevinde bulunmuş, 1997 yılından itibaren Kuzey İrlanda sorununun çözümü için yapılan görüşmelere Britanya adına başmüzakereci olarak katılmıştır. 1978-79 yılları arasında BBC ve Granada TV için gazeteci olarak çalışmış, 1979-1994 yılları arasında ise Britanya adına diplomatlık yapmıştır.

Sir Kieran Prendergast

Sir Kieran Prendergast is a former British diplomat who served as the Under-Secretary General for Political Affairs at the United Nations from 1997 to 2005 and as High Commissioner to Kenya from 1992 to 1995 and to Zimbabwe from 1989 to 1992. During his time at the UN, Prendergast stressed the human rights violations and ethnic cleansing that occurred during the War in Darfur and was involved in the 2004 Cyprus reunification negotiations. Since his retirement from the UN, he has conducted research at the Belfer Center for Science and International Affairs (United States) and is a member of the Advisory Council of Independent Diplomat (United States). Prendergast also holds a number of positions, including Chairman of the Anglo-Turkish Society, a Trustee of the Beit Trust, and Senior Adviser at the Centre for Humanitarian Dialogue.

Birleşik Krallık Dışişleri Bakanlığı bünyesinde aralarında Kıbrıs, Türkiye, İsrail, Hollanda, Kenya ve ABD'de diplomat olarak çalışmıştır. Birleşik Krallık Dışişleri ve Milletler Topluluğu Bürosu'nun (Foreign and Commonwealth Office) Güney Afrika'daki Apartheid rejimi ve Namibya konularıyla ilgilenen birimine başkanlık etmiştir. Bir dönem BM Siyasal İlişkiler Biriminde Müsteşar olarak çalışmış, BM Genel Sekreteri'nin Barış ve Güvenlik konulu yönetim kurulu toplantılarının düzenleyiciliğini yapmış, Afganistan, Burundi, Kıbrıs, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Doğu Timor gibi bölgelerde barış çabalarına dahil olmuştur.

Rajesh Rai

Rajesh Rai was called to the Bar in 1993 with his areas of expertise including human rights law, immigration and asylum law, and public law. He has been treasurer of 1MCB Chambers (London) since 2015 and has also been a Director of an AIM-listed investment company where he led their renewable energy portfolio. Rai is a frequent lecturer on a wide variety of legal issues, including immigration and asylum law and freedom of experience (Bar of Armenia), minority linguistic rights (European Parliament), and women's and children's rights in areas of conflict (cross-border conference to NGOs working in Kurdish regions). He is also Founder Director of HIC, a community centred NGO based in Cameroon.

1993 yılında İngiltere ve Galler Barosu'na kaydolmuştur. İnsan Hakları Hukuku, Göçmenlik ve Sığınma Hakkı hukuku ile Kamu Hukuku temel uzmanlık alanlarıdır. Kamerun'daki HIC isimli sivil toplum örgütü ile Uganda'daki Human Energy isimli şirketin kurucusudur. Bir dönem The Joint Council for the Welfare of Immigrants – JCWI – (Göçmenlerin Refahı için Ortak Konsey) direktörlüğünü yapmıştır. Başta İngiltere ve Galler Barosu İnsan Hakları Komisyonu adına olmak üzere uluslararası alanda özellikle Avrupa, Asya, Afrika, ABD ve Hindistan'da çok çeşitli hukuki konular üzerine seminerler ve dersler vermiştir.

Sir David Reddaway

Sir David Reddaway is a retired British diplomat currently serving as Chief Executive and Clerk of the Goldsmiths' Company in London. During his previous career in the Foreign and Commonwealth Office, he served as Ambassador to Turkey (2009-2014), Ambassador to Ireland (2006-2009), High Commissioner to Canada (2003-2006), UK Special Representative for Afghanistan (2002), and Charge d'Affaires in Iran (1990-1993). His other assignments were to Argentina, India, Spain, and Iran, where he was first posted during the Iranian Revolution.

Halen çeşitli özel şirket ve üniversitelere danışman, yönetim kurulu üyesi ve konsültasyon uzmanı olarak hizmet etmektedir. 2016 yılının Ocak ayından bu yana Londra Üniversitesi bünyesindeki Goldsmith Koleji'nde Konsey üyesi ve Goldsmith şirketinde yönetici katip olarak görev yapmaya başlamıştır. Bir dönem Birleşik Krallık adına Türkiye ve İrlanda Cumhuriyeti Büyükelçisi olarak görev yapan Reddaway bu görevinden önce Birleşik Krallık adına Kanada'da Yüksek Misyon Temsilcisi, Afganistan'da Özel Temsilci, İran'da ise Diplomatik temsilci olarak görev yapmıştır. Bu görevlerinin yanı sıra İspanya, Arjantin, ve Hindistan'da diplomatik görevler üstlenmiştir.

Prof. Naomi Roht-Arriaza

Professor Naomi Roht-Arriaza is a Distinguished Professor of Law at the Hastings College of Law, University of California (San Francisco) and is renowned globally for her expertise in transitional justice, international human rights law, and international humanitarian law. She has extensive knowledge of, and experience in, post-conflict procedures in Latin America and Africa. Roht-Arriaza has contributed to the defence of human rights through legal and social counselling, her position as academic chair, and her published academic works.

Prof. Naomi Roht-Arriaza Amerika Birleşik Devletleri'nin San Francisco şehrindeki UC Hastings College of the Law isimli Hukuk okulunda öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Geçiş Dönemi Adaleti, İnsan Hakları İhlalleri, Uluslararası Ceza Hukuku ve Küresel Çevre Sorunları gibi konular uzmanlık alanına girmektedir.

Prof. Dr. Mehmet Ufuk Uras

Mehmet Ufuk Uras is a co-founder and member of social liberal Greens and the Left Party of the Future, founded as a merger of the Greens and the Equality and Democracy Party. He was previously a former leader of the now-defunct University Lecturers' Union (Öğretim Elemanları Sendikası) and was elected the chairman of Freedom and Solidarity Party in 1996. Ufuk resigned from the leadership after the 2002 general election. Ufuk ran a successful campaign as a “common candidate of the Left”, standing on the independents' ticket, backed by Kurdish-based Democratic Society Party and several left-wing, environmentalist and pro-peace groups in the 2007 general election. He resigned from the Freedom and Solidarity Party on 19 June 2009. After the Democratic Society Party was dissolved in December 2009, he joined forces with the remaining Kurdish MPs in the Peace and Democracy Party group. On 25 November 2012, he became a co-founder and member of social liberal Greens and the Left Party of the Future, founded as a merger of the Greens and the Equality and Democracy Party. Ufuk is a member of the Dialogue Group and is the writer of several books on Turkish politics.

Prof. Dr. Mehmet Ufuk Uras İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde lisans, yüksek lisans ve doktora öğrenimini tamamladıktan sonra, milletvekili seçilene kadar İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde yardımcı doçent doktor olarak görev yapmıştır. 22 Temmuz 2007 genel seçimlerinde İstanbul 1. Bölge'den bağımsız milletvekili adayı olmuştur. Seçimlerin sonucunda %3,85 oranıyla yani 81.486 oy alarak İstanbul 1. Bölge'den bağımsız milletvekili olarak 23. dönem meclisine girmiştir. Seçimler

öncesinde liderliğinden ayrıldığı Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) Genel başkanlığına 11 Şubat 2008’de yapılan 5. Olağan Kongresi’ni takiben geri dönmüştür. 17 Haziran 2009 tarihinde, partinin dar grupçu bir anlayışa kaydığı düşüncesi ve sol siyasetin daha geniş bir yelpazeye ulaşması iddiasıyla bir grup arkadaşıyla Özgürlük ve Dayanışma Partisi’nden istifa etmiştir. ÖDP’den ayrılışıyla birlikte Eşitlik ve Demokrasi Partisi kuruluş sürecine katılmıştır. DTP’nin 19 kişiye düşüp grupsuz kalmasından sonra, Kürt sorununun parlamentoda çözülmesi gerektiğini savunarak Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) grubuna katılmıştır. Ufuk Uras, seçim sürecinde, kuruluş çağrısını yaptığı Eşitlik ve Demokrasi Partisi’ne üye olmuştur. 25 Kasım 2012’de kurulan Yeşiller ve Sol Gelecek Partisinin kurucularındandır ve aynı zamanda PM üyesidir. Uras’ın çok sayıdaki yayınları arasında «ÖDP Söyleşileri», “İdeolojilerin Sonu mu?” (Marksist Araştırmaları Destek Ödülü), “Sezgiciliğin Sonu mu?”, “Başka Bir Siyaset Mümkün”, “Kurtuluş Savaşında Sol”, “Siyaset Yazıları” ve “Alternatif Siyaset Arayışları” “Sokaktan Parlamente’ye” “Söz Meclisten Dışarı” ve “Meclis Notları” adlı kitapları da bulunmaktadır.

Catherine Woollard

Catherine Woollard is the current Secretary General for ECRE, the European Council for Refugees and Exiles, a pan-European alliance of 96 NGOs protecting and advancing the rights of refugees, asylum seekers and displaced persons. Previously she served as the Director of the Brussels Office of Independent Diplomat, and from 2008 to 2014 she was the Executive Director of the European Peacebuilding Liaison Office (EPLO) – a Brussels-based network of not-for-profit organisations working on conflict prevention and peacebuilding. She also held the positions of Director of Policy, Communications and Comparative Learning at Conciliation Resources, Senior Programme Coordinator (South East Europe/CIS/Turkey) at Transparency International and Europe/Central Asia Programme Coordinator at Minority Rights Group International. Woollard has additionally worked as a consultant advising governments on anti-corruption and governance reform, as a lecturer in political science, teaching and researching on the EU and international politics, and for the UK civil service.

Catherine Woollard, Avrupa Mülteci ve Sürgünler Konseyi (ECRE) Genel Sekreteri'dir. ECRE, Avrupa ülkelerinin ittifakına dayalı ve uluslararası koruma alanında çalışan yaklaşık 96 sivil toplum kuruluşunun üye olduğu bir ağıdır. Geçmişte Bağımsız Diplomatlar Grubu'nun Brüksel Ofis Direktörü olarak çalışan Woollard 2008-2014 yılları arasında çatışmanın önlenmesi ve barışın inşası üzerine çalışan sivil toplum kuruluşlarının oluşturduğu bir ağ olan Avrupa Barış İnşası İrtibat Bürosu'nun direktörü olarak görev yapmıştır. Conciliation Resources'da Siyaset, İletişim ve Karşılaştırmalı Öğrenme

Birimi Direktörü, Transparency International’da Güneydoğu Avrupa ve Türkiye Kıdemli Program Koordinatörü, Minority Rights Group’da Avrupa ve Orta Asya Program Koordinatörü olarak görev yapmıştır. Hükümetlere yolsuzluk konusunda danışmanlık hizmeti vermiş, akademisyen olarak Birleşik Krallık’taki kamu kurumu çalışanlarına siyaset bilimi, AB üzerine eğitim ve araştırma ve uluslararası politika alanlarında dersler vermiştir.

Prof. Dr. Sevtap Yokuş

Professor Dr Sevtap Yokuş is a Professor of Law at the University of Kemerburgaz, Istanbul, Turkey. She holds a PhD in Public Law from the Faculty of Law, Istanbul University, awarded in 1995 for her thesis which assessed the state of emergency regime in Turkey with reference to the European Convention on Human Rights. She is a widely published expert in the areas of Constitutional Law and Human Rights and has multiple years' experience of working as a university lecturer at undergraduate, postgraduate and doctoral level. She also has experience of working as a lawyer in the European Court of Human Rights. Since 2009 she has been contributing to the ongoing work to prepare a new constitution in Turkey.

Halen İstanbul Kemerburgaz Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kamu Hukuku Doktora Programı bünyesinde başladığı doktorasını "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Türkiye'de Olağanüstü Hal Rejimine Etkisi" başlıklı tezle 1995 yılında tamamlamıştır. Akademik görevi sırasında lisans, yüksek lisans ve doktora aşamasında dersler veren Prof. Dr. Yokuş özellikle Anayasa Hukuku ve İnsan hakları Hukuk alanında uzmanlaşmıştır. Ayrıca Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvuruda pratik avukatlık deneyimi de bulunmaktadır. 2009 yılından bu yana Türkiye çapında gerçekleşen yeni Anayasa çalışmalarına dair toplantılara katılmış, bu konuda hazırlanan taslak ve raporlara katkıda bulunmuştur.

11 Guilford Street
London WC1N 1DH
United Kingdom
+44 (0) 207 405 3835

info@democraticprogress.org
www.democraticprogress.org

 @DPI_UK

 DemocraticProgressInstitute